

RÉSZIDŐS (LEVELEZŐ) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE

I. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150101K	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kötelező	nincs	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL150102K	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150103K	Egyházismeret	kötelező	nincs	beszámoló	6	0	2	0	6	2
AJ JOL150104K	Filozófia	kötelező	nincs	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL150105K	Informatika	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ JOL150106K	Közgazdaságtan	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150107K	Latin nyelv I.	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL150108K	Magyar állam- és jogtörténet	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150109K	Római jog I.	kötelező	nincs	kollokvium	20	0	3	0	20	3
AJ JOL150110K	Szakmai kommunikáció	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
					82	28	21	8	110	29

II. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150201K	Alkotmányjog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150202K	Egyetemes állam- és jogtörténet II.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	alapvizsga	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150203K	Egyháztörténet	kötelező	Egyházismeret	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL150204K	Filozófia II.	kötelező	Filozófia I.	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL150205K	Latin nyelv II.	kötelező	Latin nyelv I.	gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL150206K	Magyar állam- és jogtörténet II.	kötelező	Magyar állam- és jogtörténet I.	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150207K	Római jog II	kötelező	Római jog I.	alapvizsga	20	0	4	0	20	4
AJ JOL150208K	Politológia	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	8	0	3	0	8	3
	Szabodon választható tantárgy 1.	szabodon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	6	0	3	0	6	3
					92	12	26	2	104	28

III. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150301K	Alkotmányjog II.	kötelező	Alkotmányjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150302K	Egyházjog	kötelező	Egyháztörténet	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150303K	Büntetőjog I.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet II., Magyar állam- és jogtörténet II.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150304K	Infokommunikációs jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150305K	Közigazgatási jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150306K	Polgári jog I.	kötelező	Római jog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
	szabadon választható tantárgy 2.	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	6	0	3	6	3
	Szabadon választható tantárgy 3.	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	6	0	3	6	3
	Szabadon választható tantárgy 4.	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	6	0	3	0	6	3
					90	12	24	6	102	30

IV. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150401K	Büntetőjog II.	kötelező	Büntetőjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150402K	Családi jog	kötelező	Polgári jog I.	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL150403K	Európai Unió joga I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	14	0	3	0	14	3
AJ JOL150404K	Jog- és állambölcsélet I.	kötelező	Alkotmányjog II., Egyetemes állam- és jogtörténet II.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150405K	Közigazgatási jog II.	kötelező	Közigazgatási jog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150406K	Infokommunikációs jog II.	kötelező	Infokommunikációs jog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150407K	Polgári jog II.	kötelező	Polgári jog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
	Szabadon választható tantárgy 5.	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	6	3	0	6	3
					96	6	28	0	102	28

V. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150501K	Büntetőjog III.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150502K	Európa Unió joga II.	kötelező	Európa Unió joga I.	beszámoló	14	0	4	0	14	4
AJ JOL150503K	Jog- és állambölcselet II.	kötelező	Jog- és állambölcselet I.	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150504K	Közigazgatási jog III.	kötelező	Közigazgatási jog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150505K	Munkajog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150506K	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL150507K	Polgári perjog I.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150508K	Polgári jog III.	kötelező	Polgári jog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
					110	0	30	0	110	30

VI. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150601K	Büntető eljárásjog I.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150602K	Büntetőjog IV.	kötelező	Büntetőjog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150603K	Közigazgatási jog IV.	kötelező	Közigazgatási jog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150604K	Környezetvédelmi- és agrárjog II.	kötelező	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	alapvizsga	8	0	4	0	8	4
AJ JOL150605K	Munkajog II.	kötelező	Munkajog I.	alapvizsga	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150606K	Polgári perjog II.	kötelező	Polgári perjog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150607K	Szociális jog I.	kötelező	Munkajog I	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150608K	Polgári jog IV.	kötelező	Polgári jog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
					112	0	31	0	112	31

VII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150701ÉD	Évfolyamdolgozat	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	0	0	5	0	5
AJ JOL150702K	Büntető eljárásjog II.	kötelező	Büntető eljárásjog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150703K	Jogszociológia és jogösszehasonlítás	kötelező	Jog- és állambölcselet II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL150704K	Kereskedelmi jog I.	kötelező	Polgári jog IV.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150705K	Nemzetközi jog I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150706K	Nemzetközi magánjog I.	kötelező	Polgári jog IV., Polgári perjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL150707K	Pénzügytan	kötelező	Közgazdaságtan II.	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL150708K	Szociális jog II.	kötelező	Szociális jog I.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL150709K	Polgári nemperes eljárások	kötelező	Polgári perjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
					110	0	28	5	110	33

VIII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150801K	Kereskedelmi jog II.	kötelező	Kereskedelmi jog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150802K	Nemzetközi jog II.	kötelező	Nemzetközi jog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150803K	Nemzetközi magánjog II.	kötelező	Nemzetközi magánjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL150804K	Pénzügyi jog I.	kötelező	Pénzügytan	kollokvium	14	0	4	0	14	4
AJ JOL150805K	Vállalkozások versenyjoga	kötelező	Kereskedelmi jog I.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
	Kötelezően választható tantárgy 1.	kötelezően választható		kollokvium	10	0	4	0	10	4
	Kötelezően választható tantárgy 2.	kötelezően választható		kollokvium	10	0	4	0	10	4
	Kötelezően választható tantárgy 3.	kötelezően választható		kollokvium	10	0	4	0	10	4
					100	0	31	0	100	31

IX. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL150901K	Büntetés végrehajtási jog	kötelező	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL150902K	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	kötelező	Nemzetközi magánjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL150903K	Pénzügyi jog II.	kötelező	Pénzügyi Jog I.	alapvizsga	14	0	4	0	14	4
	Kötelezően választható tantárgy 4.	kötelezően választható		kollokvium	10	0	4	0	10	4
	Kötelezően választható tantárgy 5.	kötelezően választható		kollokvium	12	0	4	0	12	4
	Kötelezően választható tantárgy 6.	kötelezően választható		kollokvium	12	0	4	0	12	4
	Kötelezően választható tantárgy 7.	kötelezően választható		kollokvium	12	0	4	0	12	4
	Kötelezően választható tantárgy 8.	kötelezően választható		kollokvium	12	0	4	0	12	4
					100	0	30	0	100	30

X. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL151001SZGY	Szakmai gyakorlat	kötelező		megfelelt/nem felelt meg	0	240	0	0	240	0
AJ JOL151002SZD	Szakdolgozat	kötelező		gyakorlati jegy	0	0	30	0	0	30
AJ JOL151003ZF	Záróvizsga felkészítő	kötelező		megfelelt/nem felelt meg	0	60	0	0	60	0
	Tantárgyi záróvizsga	kötelező		záróvizsga	0	0	0	0	0	0
					0	300	30	0	300	30

Összesen:					892	358	279	21	1250	300

Üzleti jogi specializáció										
	Hálózatos iparágak joga	kötelezően választható	Infokommunikációs jog I.	kollokvium	10		4		10	4
	Versenyjog és határterületei	kötelezően választható	Vállalkozások versenyjoga	kollokvium	10		4		10	4
	Közbeszerzés joga	kötelezően választható	Közigazgatási jog IV..	kollokvium	10		4		10	4
	Csőd-és felszámolás joga	kötelezően választható	Kereskedelmi jog II.	kollokvium	10		4		10	4
	Cégjog	kötelezően választható	Kereskedelmi jog II.	kollokvium	12		4		12	4
	Iparjogvédelem	kötelezően választható	Polgári jog IV.	kollokvium	12		4		12	4
	Gazdasági bűncselekmények	kötelezően választható		kollokvium	12		4		12	4
	A felelős vállalatirányítás joga	kötelezően választható	Kereskedelmi jog II.	kollokvium	12		4		12	4
Magánjogi specializáció										
	Az öröklés gyakorlati kérdései, a hagyatéki eljárás	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4
	Családjog a gyakorlatban	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4
	A személyállapot joga	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4
	Szerzői jog és iparjogvédelem	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4
	Fogyasztóvédelmi jog	kötelezően választható		kollokvium	12		4		12	4
	Földjog	kötelezően választható		kollokvium	12		4		12	4
	Orvosi jog	kötelezően választható	Polgári jog III.	kollokvium	12		4		12	4
	Komplex jogesetmegoldás	kötelezően választható		kollokvium	12		4		12	4
Bűnjogi specializáció										
	Büntetőjog V.	kötelezően választható	Büntetőjog IV.	kollokvium	12		4		12	4
	Idegen nyelvű esetfeldolgozó szeminárium	kötelezően választható	Jogi szaknyelv II.	kollokvium	6		4		6	4
	Büntetőeljárásjog III. (szakszeminárium)	kötelezően választható	Büntető eljárásjog II.	kollokvium	12		4		12	4

	Kriminológia	kötelezően választható	Büntetőjog II.	kollokvium	10		4		10	4
	Kriminalisztika	kötelezően választható	Büntetőjog II.	kollokvium	12		4		12	4
	Büntetés-végrehajtás szakszeminárium	kötelezően választható	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	12		4		12	4
	Érvek és ellenérvek, avagy jogérzéklet fejlesztő szerepjátékok	kötelezően választható		gyakorlati jegy	12		4		12	4
	Kriminálpolitika	kötelezően választható		kollokvium	12		4		12	4
Munkajogi és társadalombiztosítási specializáció										
	Munkajog III. (Munkajogi szakszeminárium)	kötelezően választható	Munkajog II.	gyakorlati jegy		12		4	12	4
	Munkajog IV. (Közszolgálati munkajog)	kötelezően választható	Munkajog II.	kollokvium	10		4		10	4
	Szociális jog III. (Társadalombiztosítási szakszeminárium)	kötelezően választható	Szociális jog II.	gyakorlati jegy		10		4	10	4
	Szociális Jog IV. (Egészség- és nyugdíjbiztosítási szakszeminárium)	kötelezően választható	Szociális jog II.	gyakorlati jegy		10		4	10	4
	Munkaerőpiaci intézmények és politikák	kötelezően választható	Munkajog I.	kollokvium	8		4		8	4
	Személyügyi informatika	kötelezően választható	Informatika	gyakorlati jegy		16		4	16	4
	Vezetési ismeretek I.	kötelezően választható		kollokvium	10		3		10	3
	Munkajog V. (Bevezetés a nemzetközi és transznacionális munkajogba)	kötelezően választható	Munkajog II.	kollokvium	12		5		12	5
Általánosan kötelezően választható tantárgyak										
	Közigazgatásmélt	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4
	Összehasonlító alkotmányjog	kötelezően választható		kollokvium	10		4		10	4

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

Bevezetés az állam- és jogtudományokba

A tantárgy megnevezés (angolul): Introduction to law and political sciences

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150101K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy valamennyi állam- és jogtudományi diszciplína alapozó tárgyaként funkcionál, ennek megfelelően kettős célja van; egyrészt a hallgatók tárgyi ismereteit, fogalmi készletét, dogmatikai tudását kívánja létrehozni és elmélyíteni; másrészt pedig a jogász hivatástól elválaszthatatlan sajátos gondolkodás- és látásmód megalapozására tesz kísérletet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai a társadalomtudományok, az állam – és jogtudományok, jog – és állambölcsélet, a jog mint komplett ismerettárgy, jogelméleti irányzatok.
3. Az állam és a jog kialakulása (ázsiai, antik, germán modellek).
4. A modern állam, a modern jog keletkezése.
5. Az állam sajátosságai, társadalmi szerepe.
6. A jogállamiság az állami szervek rendszere.
7. A jog objektiváció sajátosságai.
8. A társadalmi normák sajátosságai, a jog fogalma. A jogviszony fogalma és sajátosságai.
9. A jogalkotás, a jogforrás, jogforrási hierarchia.
10. A jogi norma fogalma, szerkezete és fajtái, a jogszabályok közzététele. A jogrendszer és a jogág.
11. Jogérvényesülés. Jogalkalmazás. A jogértelmezés módszerei.
12. A jogász hivatás.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Eötvös Kiadó, Budapest, 2011.

Ajánlott irodalom:

Rixer Ádám: A magyar jogrendszer átalakulása 2010 után, Patrocínium, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai, a tudomány belső szerkezete.
2. A társadalomtudományok sajátosságai, rendszerezése.
3. Az állami – és jogtudományok tárgya, rendszere, módszerei.
4. A jog - és állambölcselet jellege, tárgya, fő irányzatai.
5. Az ősi társadalmak szerkezete, differenciálódása.
6. Az állam és a jog kialakulásának ázsiai útja.
7. Az antik út.
8. A germán út.
9. A polgári társadalom és a politikai állam elválása, a polgári társadalom.
10. Az állam fogalma, sajátosságai, társadalmi szerepe, funkciói.
11. Az állam, mint a politikai berendezkedés központi intézménye, az állami szervek rendszere, az államok rendszerezése.
12. A társadalmi normák jellemzői, funkciói fajtái.
13. A jog kialakulása, jogi norma, a jog szerkezete.
14. A jog funkciói.
15. A jogalkotás fogalma, jellemzői, folyamata.
16. A jogképződés, a jogforrás.
17. A jogforrási hierarchia.
18. A jogi norma szerkezete, fajtái.
19. Érvényesség, hatály.
20. A jogszabályok szerkezete, fajtái. A közzététel.
21. A jogrendszer, a jogesaládok, a jogág.
22. A jogkövetés, jogérvényesülés.
23. A jogalkalmazás jellemzői, fajtái, szakaszai.
24. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma.
25. A jogértelmezés alanyai, módszerei és eredménye
26. A jogviszonyok fajtái. A jogi tények.

Egyetemes állam- és jogtörténet I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative Constitutional and Legal History II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150102K

A tantárgy felvételének előfeltétele: -

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István

Oktató(k): dr. Frey Dóra

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alapműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy végigköveti az állam- és jogfejlődést a kezdetektől a polgári korszakig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, tantárgyi követelményrendszer ismertetése. A jog és az államhatalom keletkezésének történeti magyarázatai. Az ókori keleti államok általános jellemzői. Az ógörög államfejlődés főbb tendenciái. A középkori jogfejlődés: a germán és frank jogrendszer. A római jog recepciója és a ius commune.
2. Városi jog és jogcsaládok. Az abszolutizmus és felvilágosult abszolutizmus Európában. Az alkotmányos monarchia jellemzése. Köztársasági alkotmányok: Franciaország és az USA.
3. Magánjogi kodifikációk a Code Civiltől a BGB-ig. Büntetőjogi kodifikációk a 19. században. A 20. századi jogfejlődés Közép-Európában. Az európai integráció története. Félévzárás, konzultáció

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli kollokvium

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gönczi – Horváth (szerk.) – Stipta – Zlinszky: Egyetemes jogtörténet I. kötet (Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2002).
Egyetemes jogtörténet II. (Szerk.: Dr. Horváth Pál) Budapest 1999., vagy későbbi kiadás

Ajánlott irodalom:

Ruszoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539. p.
István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
Kajtar István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
Bónis Péter: Az európai közös jog születése. Rejtjel, 2011.
Horváth Pál (szerk.) Bevezetés az egyetemes állam- és jogtörténet forrásaiba - Állam- és Jogtudományok (J 1-431) Budapest, 1999.
Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Gönczi – Horváth (szerk.) – Stipta – Zlinszky: Egyetemes jogtörténet I. kötet (Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2002).

1. Az állam- és jogfejlődés kezdetei, átmeneti jelenségek. (25-31.)
2. Az ókori Kelet államai: Babilon, Egyiptom. (Tk. 31-36.)
3. Az ókori Kelet államai: hettiták, héber állam és jog, más keleti birodalmak. Közös jellemzők. (36-41.)
4. Az ókori görög államok általános jellemzői. (42-44.)
5. Spárta társadalmának és államszervezetének jellegzetességei. (44-46.)
6. Az athéni társadalom- és államfejlődés jellemzése. Athéni államrend az i.e. V. században. (47-51.)
7. Az ógörög jog jellegzetességei. (51-55.)
8. A „primitív bíraskodás” jellegzetességei, az állami bíraskodás kezdetei. (56-60.)
9. Az ókori Róma igazságszolgáltatása. (61-64.)
10. A középkori ítélkezési rendszerek. (78-80.)
11. A rendi és abszolutisztikus korszak igazságszolgáltatásának jellemzői. (83-88.)
12. A „feudális” állam- és jog jellegzetességei. Az új társadalmi viszonyok jellemzői. (97- 100.)
13. Jogképződés-jogalkotás a középkorban. (107-111.)
14. A recepció. (118-121.)
15. A római jog recepciója a Német-római Birodalomban. (123-128.)
16. Az angolszász jogcsoporthéregió. (130-132.)
17. A német, szláv és bizánci jogterület. A vallási normákkal összefonódó jogrendszerek. (132-135.)
18. A középkori város. (136-139.)
19. A középkori város jogtörténeti ismérvei. (140-143.)
20. A városi jog rétegződése. (145-146.)
21. A francia rendi államszervezet jellegzetességei. (148-152.)
22. A francia abszolutizmus államtervezete (152-153.) és jogrendszere. (158-161.)
23. A középkori francia jogrendszer: jogforrások, birtoklási és vagyoni jogi viszonyok. (153-156.)
24. A középkori francia büntetőjog és eljárásjog. (157-158.)
25. A germán közszerkezet időszaka. (162-165.)
26. A frank társadalom és állam. (165-167.)
27. A germán és frank jogrendszer. (167-170.)
28. A Német Birodalom alkotmánytörténete. (171-174.)
29. A Német Birodalom jogrendszere. (174-176.)
30. A cseh-morva jog a Habsburgok alatt. (186-190.)
31. A lengyel-litván jog a nemesi köztársaság időszakában. (190-194.)
32. A bizánci jog jellegzetességei. (195-200.)
33. A keleti szláv jog forrásai a középkorban. (201-206.)
34. A középkori keleti szláv jog intézményei. (206-213.)
35. Az orosz soknemzetiségű birodalom joga. (214-218.)
36. A korai szláv államok, Bizánc, és a Balkán félsziget országai. (219-223.)
37. Az arab államok, az arab kalifátus-rendszer. (232-235.)
38. A muzulmán jog és forrásai. (235-240.)
39. A modern állam- és jogrendszerek kialakulása. (243-247.)
40. Az államra vonatkozó klasszikus alapelvek. (248-251.)
41. A klasszikus jogi alapelvek. (251-254.)
42. A Magna Charta és a parlament. (268-270.)
43. A Tudor-abszolutizmus. Jogi kommentárok, római jog szerepe. (270-273.)
44. A XVII. századi angol alkotmányfejlődés. (274-277.)
45. A modern kormányzat kezdetei Angliában. (279-282.)
46. Európa-fogalmak, az integráció történeti vázlata. (513-518.)
47. Európai egységkoncepciók a középkorban. (518-520.)
48. A „Nagy Terv” Európa újraosztásáról (520-522.)
49. A felvilágosodás Európa-konceptiója. Jean-Jacques Rousseau és Jeremy Bentham Európa-terve. (522-528.)
50. A szabad államok föderalizmusa, mint a kanti etika követelménye. (528-530.)
51. Az amerikai alkotmány ratifikálása és gyakorlati érvényesülése. (298-303.)
52. A rabszolgaság kérdése (312-314.)
53. Az alkotmány kiegészítései (314-318.)
54. Jogász hivatás, jogtudomány és jogi oktatás az Egyesült Államokban (322-328.)
55. A New Deal jogtörténeti vonatkozásai (328-332.)
56. Az ancien régime válsága Franciaországban (338-341.)
57. Az 1791-es francia alkotmány (341-343.)

58. Az 1793-as francia alkotmány (343-345.)
59. A thermidori ellenforradalom alkotmánya (347-348.)
60. A konzulátus és a császárság alkotmánya (349-351.)
61. A Code Civil és a Kereskedelmi Törvénykönyv (352-353.)
62. A modern büntetőjog és büntető-eljárásjog alapjainak lerakása (353-356.)
63. A restauráció, a júliusi monarchia államszervezete (356-357.)
64. A II. köztársaság alkotmánya (357-359.)
65. Állam és jogfejlődés a II. császárság idején (359-361.)
66. Az össznémet államszervezet változásai 1789 és 1815 között (362-367.)
67. A Német Szövetség (367-369.)
68. A frankfurti parlament tevékenysége (369-371.)
69. Ausztria államszervezete 1848/49-ben (371-373.)
70. Poroszország államszervezete 1848/49-ben (373-375.)
71. A német államok szervezete 1850 és 1866 között. (375-377.)
72. A német jogrendszer és kodifikációs törekvések. (378-379.)
73. A Német Birodalom államszervezete 1866-1918 között (379-382.)
74. Német jogfejlődés 1866-1918 között (382-384.)
75. A Weimari Köztársaság államszervezete (384-386.)
76. Az osztrák jogállamiság kiépítésre tett kísérletek 1867 és 1918 között (386-388.)
77. A polgári reformok hatása a társadalomra és a jogfejlődésre (409-414.)
78. Az 1866-os román alkotmány (465-466.)
79. A Népszövetség, mint az európai egység akadály (553-555.)
80. Aristide Briand egységkonceptiója és a korabeli realitás (555-558.)

Egyetemes jogtörténet II. (Szerk.: Dr. Horváth Pál) Budapest 1999., vagy későbbi kiadás

1. Az első világháború utáni államfejlődési tendenciák (45-48.)
2. A jogrendszer jellemzői, a jogállamiság felszámolása (52-56.)
3. A szabadságjogok érvényesülése az USA-ban. (63-67.)
4. A jogi kultúra újabb kori változásai (77-80.)
5. A szovjet jogi modell kialakulása (179-181.)
6. A lengyel „népi államiság” kezdetei (207-210.)
7. A „szocialista” állam német földön (222-226.)
8. A második világháború alatti egységképzelések. (299-301.)
9. A „harmadik erő” koncepciója (303-305.)
10. Korai nyugati integrációs tervek (308-310.)

A tankönyvi felkészülést segítő önellenőrző kérdések:

1. A jogi etnológia kutatásai szerint mi jellemzi az „akefal” és mi a „kefal” társadalmakat? (27. old.)
2. Mit mondott Max Weber az államról? (27. old.)
3. Milyen véleményekkel találkozhatunk a jogi normarendszer kialakulásának feltételeiről? (28. old.)
4. Mely három elemből tevődik össze a korai államok normarendszere? (28. old.)
5. Melyek a törzsi-nemzetségi társadalom államszerű jelenségei? (29-30. old.)
6. Sorolja fel, kb. mikor, milyen törvénykönyvek létrejöttéről tudunk a különböző babiloni birodalmak története során! (32. old.)
7. Mi okozta a nagyobb területi egységek ókori kialakulását Hans Nissen és Roman Herzog elmélete szerint? (32. old.)
8. Az egyiptomi Óbirodalom korának államszervezeti és jogi jellegzetességei (34-35. old.)
9. Miért speciális az ókori államok között a hettita államszervezet? (36-37. old.)
10. Milyen családjogi intézményeket ismert az ókori zsidó jog? (38. old.)
11. A *fa-chia* sajátosságai (39. old.)
12. Kik voltak a „király szemei és fülei”? (39. old.)
13. Sorolja fel az ókori keleti államok és jogok formai rokonságának öt bizonyítékát! (40-41. old.)
14. Miben „első” az ókori Hellasz? (42. old.)
15. Vázolja az ókori görög történelem kronológiáját, és jellemezze az előidők (prehistória) egyes alkorszakait! (43-44. old.)
16. Sorolja fel Spárta államszervezetének hat jellegadó vonását! (44. old.)
17. Mit tud Lükurgosz „nagy *rhétrájának*” érvényesüléséről? (44-45. old.)
18. Mi volt a spártai nevelés célja és mi jellemezte módszereit? (45. old.)
19. Mi a *kriüpteia*? (46. old.)
20. Hogyan vélekedett Arisztotelész Peiszisztratosz koráról, és miért? (49. old.)
21. Ki volt a *prütanisz*? (50. old.)
22. Ki vezette be és mire szolgálta a „graphé paranomón”? (50. és 61. old.)
23. Jellemezze Athén államberendezkedését a Kr.e. V. században! (50-51. old.)

24. Mi az *epiklérosz*? (52. old.)
25. Mikor lehetett *graphét* és mikor *dikét* emelni a görög per jogok szerint? Mi volt ezek következménye? (53. és 61. old.)
26. Milyen szervek végeztek ítélkező tevékenységet az ókori Hellaszban? (47-55. és 60-61. old.)
27. Ismertesse a görög per lefolyását! (53-54. old.)
28. Mít értünk *atimia* alatt? Milyen jogsértések esetén kaphatott valaki ilyen büntetést (54. old.)
29. Mi az *androlepszia*? (54. old.)
30. Mire szolgált a *proxénia* intézménye? (54-55. old.)
31. Milyen nemzetközi jogi intézmények csírái alakultak ki a görög poliszokban? (55. old.)
32. Mít jelen jogtörténeti értelemben a vérbosszú? (57. old.)
33. Az ókori keleti és a kora középkori ítélkezési szervezet és gyakorlat jellemzői (57-60. old.)
34. Sorolja fel a törvényhozásnak az ókori Rómában kialakult hat alapelvét! (62. old.)
35. Milyen alapvető reformokat hajtott végre Diocletianus a jogszolgáltatás területén? (64. old.)
36. Ismertesse Julius Caesar véleményét a germánokról! (163. old.)
37. Mít írt Tacitus a germánokról? (163. old.)
38. Ismertesse a germán közszervezet egységeit! (164-165. old.)
39. Mít tartalmazott a germán családfő *Munt* hatalma? (165. old.)
40. Mít jelent a *Thing* és milyen feladatai voltak? (165. old.)
41. Mít jelent a frank uralkodó *Bann*-joga? (166. old.)
42. Milyen központi tisztségviselők működtek a frank államban? (166. old.)
43. Milyen helyi szerveket ismerünk a frank államban? Milyen közös vonások figyelhetők meg a frank grófság és a magyar királyi vármegyék között? (167. old.)
44. A germán és frank jogforrási rendszer (167-168. old.)
45. Bírószági szervezet és ítélkezési gyakorlat a germán és a frank korszakban (168-170. old.)
46. Ismertesse a német hadipajzrendszer! (171. old.)
47. Periodizálja a Német Birodalom alkotmánytörténetét! (171-172. old.)
48. Ismertesse a Birodalmi Gyűlés összetételét és működési rendjét! (172-173. old.)
49. Szokásjogi gyűjtemények a Német Birodalomban (174-176. old.)
50. Mít jelent a *fékek és egyensúlyok* elve?
51. Mít tartalmazott a Virginia-terv?
52. Mít tartalmazott az „amerikai Bill of Rights”?
53. Jellemezze a Konföderációs Cikkelyeket!
54. Mi jellemezte a „paternalista” politikát?
55. Mít tartalmazott az Északnyugati Ordinance?
56. Milyen álláspontot foglalt el Lemuel Shaw?
57. Miről rendelkezett a Kansas-Nebraska Act?
58. Mít tartalmaztak a fekete kódexek?
59. Mít jelent a „due process” elve?
60. Mít jelent a „megkülönböztetett, de egyenlő szolgáltatások” elve?
61. Jellemezze a jogi realizmus főbb tételeit!
62. Milyen változások következtek be a New Deal idején a jogász hivatás területén?
63. Jellemezze a „substantive due process” korszakát!
64. Melyek az emberi jogok a francia Deklaráció szerint?
65. Milyen törvényhozási befolyást biztosított a királynak az 1791-i francia alkotmány?
66. Milyen szerepük volt az ösgyűléseknek az 1793-i alkotmány szerint?
67. Kiből állt az Ötszázak Tanácsa?
68. Milyen szerepet játszott a Direktórium a francia alkotmánytörténetben?
69. Jellemezze a francia választójog szabályait az 1791 és 1848 közötti időszak alkotmányai alapján!
70. Mikor hirdették ki a Code civilt?
71. Milyen terjedelmű Napoleon polgári törvénykönyve?
72. Miről szól a híres 544.§?
73. Mikor teszi lehetővé a Code civil?
74. Milyen rendelkezéseket tartalmaz a francia magánjogi kódex a halál estére szóló rendelkezési jogosultságról?
75. Hogyan definiálja a kódex a szerződési szabadságot?
76. Milyen rendelkezéseket tartalmaz Napóleon törvénykönyve a család jog területén?
77. Mikor adták ki a francia Kereskedelmi Törvénykönyvet?
78. Milyen büntetőjogi tárgyú rendelkezéseket tartalmaz a francia Deklaráció?
79. Mikor jelent meg az első modern francia büntetőkódex? (A tankönyvben számelírás történt!)
80. Milyen a Code penal szerkezete?
81. Mivel foglalkozik a kódex különös része?

82. Hogyan jellemezhető az 1791. évi francia büntető perrendtartás?
83. Milyen kodifikációs szabályozás történt Franciaországban, 1808-ban?
84. Mikor törölték el Franciaországban az 1670. évi kódexet?
85. Milyen reformok köthetők Stein nevéhez?
86. Sorolja fel azokat a birodalmi városokat, amelyek a Német Szövetség tagjai voltak!
87. Milyen jogköröket szánt a frankfurti parlament a németek császáranak?
88. Értékelje a kremsieri javaslatot!
89. Ismertesse a háromosztályos választójogról szóló rendeletet!
90. Hol, mikor jelent meg, és meddig volt hatályban az ún. revideált alkotmány?
91. Mely tudósok működtek közre az OPTK meghozatalában?
92. Hogyan definiálja a házasságot az OPTK?
93. Jellemezze a Német Birodalom bírósági rendszerét!
94. Ismertesse a Német Birodalom igazgatási rendszerét!
95. Melyek a kodifikációval szembeni Max Weber-i követelmények?
96. Hogyan tükröződik a jogállamiság elve a Weimari Köztársaság alkotmányában?
97. Milyen törvényekből áll a „decemberi alkotmány”?
98. Milyen volt a császár jogállása 1867 után Ausztriában?
99. Milyen választójogi törvényeket hoztak Ausztriában 1867 és 1918 között?
100. Mit tartalmazott a Páneurópai Manifesztum?
101. Ismertesse az 1939. augusztus 5-i spanyol alkotmányt!
102. Miről szól a „Német gazdaság szerves felépítéséről” szóló törvény?
103. Mit tud az USA Legfelsőbb Bíróságának ügyrendjéről?
104. Jellemezze az 1921. évi lengyel alkotmányt!
105. Milyen volt az NDK Népi Kamarájának szervezete, hatásköre?
106. Jellemezze a francia kormány 1930-i memorandumát az európai államok összefogásáról!
107. Hogyan gondolkodott a közös Európa jövőjéről a francia menekültkormány?
108. Mit jelentett a „harmadik erő” koncepciója?
109. Mi volt Leon Blum álláspontja Európa jövőjéről?
110. Mit tartalmaz az amszterdami programnyilatkozat?
111. Milyen szerepet játszott Churchill az európai egység kialakításában?
112. Mi volt Konrad Adenauer álláspontja az államok közötti kapcsolatokról?
113. Milyen szerepet szántak a német politikusok a Szovjetunióknak Európa újraegyesítésében?

Egyházismeret

A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to Christianity

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150103K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Borsi Attila

Oktató: Dr. Borsi Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tananyag rövid bevezetést nyújt a teológiai gondolkodás történetébe és néhány fontosabb teológiai fogalmat tisztáz. Tömören bemutatja az egyház születését, és a keresztyén egyház életének első századait. Kellő tömörséggel ismerteti az ősegyház, az óegyház, a középkori egyház, és a modern kor meghatározó teológusait és teológiai irányzatait. Kiemelt figyelmet kíván fordítani a reformáció korára, azon belül is a protestáns, közelebbről pedig a református hagyomány bemutatására. Különös hangsúly esik azoknak a fogalmaknak és eszméknek a megismertetésére, amelyek a protestantizmusban és a református egyház tanításában meghatározó szerepet töltenek be, pl. kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, sákramentumok, szabad akarat és eleve elrendelés. A tantárgy célja röviden bemutatni az egyház és állam kapcsolatát leíró alapvető modelleket, továbbá az MRE istentiszteleti és szervezeti rendjének megismertetése, az ökumenikus mozgalmak, szervezetek átfogó bemutatásával együtt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Rövid bevezetés a teológiai gondolkodás történetébe, fontosabb teológiai fogalmak tisztázása.
2. Az egyház születése, ősegyház, az óegyház, a középkori egyház.
3. A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai, az egyház élete.
4. Kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, ekkleziológia, sákramentumok, szabad akarat, hitvallás.
5. A modern kor teológusai és egyháza.
6. Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.
7. Ökumenikus kitekintés.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tony Lane: *A keresztyén gondolkodás rövid története*, Budapest, Harmat-Kálvin, 2001.

Dietrich Bonhoeffer, *Az egyház lényege*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2013. 31-58.

Ajánlott irodalom:

Wolfgang Huber: *Az egyház korszakváltás idején*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002.

Dietrich Bonhoeffer, *Közösségben*, Budapest, Harmat Kiadó, 2013.

Dr. Czeglédi Sándor, *Hit és Történelem*, Debrecen, 1936. (5-60.)

Borsi Attila, *Kálvin és a posztmodernitás*, in: *Átjárható határok. Ünnepi kötet dr. Gaál Botond professzor 65. születésnapjára*, Szerk: Fekete Károly, Kustár Zoltán, Kovács Ábrahám) Acta Theologica Debreceniensis 2. Debrecen, DRHE, 2011.

Filozófia I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Philosophy I. (Introduction to the Social and Political Philosophy)

A tantárgy megnevezése (németül): Philosophie I. (Einführung in die Sozialphilosophie)

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150104K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Birher Nándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus bemutatja a filozófia tudományának rendszerét, elhelyezve abban a társadalomfilozófiát, azon belül a jogfilozófiát, alapozást nyújtva a mélyebb jog- és állambölcseleti ill. társadalomtudományi tanulmányokhoz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A filozófia fogalma és részterületei
2. A platóni háromszög
3. Létfilozófia, énfilozófia, abszolútum
4. Az ember mint társadalmi létező
5. Középkori társadalomfilozófia
6. Normák és társadalmi kapcsolatok
7. Jogelmélet történet
8. Társadalom – jog - kultúra
9. Erkölc – morál – természetjog
10. Kant és Hegel erkölcs és államtana
11. Pozitív jog
12. Rawls, Luhmann, Habermas
13. Posztmodern társadalomelméletek
14. Filozófiák, vallások, jogok – az erőszak alkalmazása

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Anzenbacher, A., Bevezetés a filozófiába, Budapest 1994, pp. 15-216

Coing, H., A jogfilozófia alapjai, Osiris, Budapest 1996, pp. 13-93

Birher N., - Bertalan P., Hálózatokban, Oktker-Nodus, Veszprém 2014, 5-111

Ajánlott irodalom:

Platón: Szókratész védőbeszéde Helikon K. Bp.

Platón: Törvények (részletek) Helikon K. Bp.

Arisztotelész: Politika (részletek) Gondolat K. Bp.

Nagy Frigyes: Anti-Machiavelli. Kossuth K. Bp.

Hobbes: Leviathán (részletek) Gondolat K. Bp.

- Rousseau: A társadalmi szerződés. Gondolat K. Bp.
Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.
Habermas, Filozófiai diskurzus a modernségről, Helikon, Bp. é.n.
Anzenbacher A., Keresztény társadalometika, SZIT, Budapest 2001.
Rixer A., Vallás és jog, KRE, 2009.
Huntington, S., A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása, Európa, Bp., 2014

Informatika

A tantárgy megnevezése (angolul): Informatics

A tantárgy megnevezése (németül): Informatik

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150105K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs

Oktató(k): Dr. Csink László, Vajda Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja segítséget nyújtani a hallgatóknak a tanulmányaik során felmerülő informatikai alkalmazások felhasználásában. A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják a szövegszerkesztés, dokumentumkezelés, táblázatkezelés alapismereteit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják a szövegszerkesztés, dokumentumkezelés, táblázatkezelés alapismereteit.

A tantárgy oktatásának tartalma:

1. Az informatika tárgya, módszerei.
2. Nyílt forráskódú szoftverek használata.
3. A szövegszerkesztés alapfogalmai. Képek, ábrák kezelése. Körlevél készítés. Táblázatok kezelése szövegszerkesztés alatt. Hosszú dokumentumok kezelése, címsorok, jegyzékek, hivatkozások készítése.
4. Statisztikai képletek kezelése. Excel használat. Statisztika Excellel. Alapvető képletek kezelése, grafikonok, űrlapok készítése.
5. A szövegszerkesztő, táblázatkezelő és levelező programok együttes használatának szinergiái.
6. Bevezetés az internet használatába. Professzionális keresés az interneten.
7. Bemutató Powerpointtal és más eszközökkel.
8. Elektronikus jogi adatbázisok (jogsabálynyilvántartások) kezelése, keresés az adatbázisokban.
9. Az elektronikus ügyintézési felületek áttekintése, alapvető funkcióik.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órák látogatása kötelező. A TVSZ-ben engedélyezett hiányzás túllépése esetén „nem teljesített” bejegyzést kap a hallgató és jegyet nem szerez. A kurzus végén egy számítógépes dolgozatot kell írni. Sikertelen dolgozat esetén a félév során egy javítási lehetőséget biztosított.

Értékelés módja: Gyakorlati jegy.

Az értékelés módszere: Számítógéppel megoldott feladatok.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bártfai Barnabás: Office 2010. BBS-INFO Kiadó, 2011.

Ajánlott irodalom:

Négyesi Imre, Muha Lajos – Nyílt forráskódú rendszerek alkalmazása, NT Nonprofit Közhasznú Kft, Budapest, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: A mintafeladatok a <http://njszt.hu/ecdl/felkeszules> weboldalon elérhetőek. A dolgozatok feladatait a mintafeladatokból válogatjuk, vagy azokhoz hasonlóakat adunk.

Közgazdaságtan

A tantárgy megnevezése (angolul): Economics.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JON150106K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ludányi Arnold

Oktató: Dr. Ludányi Arnold

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a közgazdaságtudomány módszertani jellemzőivel, fő kérdéseivel, alapvető irányzataival és terminológiáival. A tananyag elsajátításának eredményeként a hallgatók képesek lesznek az alapvető közgazdasági közelítések alkalmazására mindennapi munkájuk során és megfelelő alappal fognak rendelkezni további célzott közgazdasági tanulmányok megkezdéséhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Mikroökonómia tárgya, alapfogalmai
2. A termékpiacon keresleti oldala: a fogyasztói magatartás
3. A termékpiacon kínálati oldala: a versenyző vállalat kínálati döntései
4. A termelési tényezők piaca: munka, tőke, föld
5. A tökéletlen verseny közgazdasági jellemzői
6. A makroökonómia tárgya, közelítése a nemzeti jövedelem fogalma és mérése
7. Munkanélküliség
8. Infláció
9. Növekedés
10. Külső egyensúly: kereskedelem
11. Külső egyensúly: tőkeáramlás
12. Külső egyensúly: árfolyamok
13. Államháztartás, költségvetési politika
14. Pénz, monetáris politika
15. Összefoglaló

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Elektronikus formában (ppt) hozzáférhető előadásvázlatok

Ajánlott irodalom:

Farkasné Fekete Mária, Molnár József: Közgazdaságtan I. Mikroökonómia (AVK 2007)

Misz József, Tömpe Ferenc: Közgazdaságtan II. Makroökonómia

Latin nyelv I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Latin Language I.

A tantárgy megnevezése (németül): Lateinische Sprache I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: ősz

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150107K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Kendeffy Gábor

Oktató(k): Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A latin nyelv helyzete. Korszakolás. Tipológia. Kiejtési rendszerek (erasmusi, restituált). Grammatikai alapfogalmak
2. Szótárhasználat. Az ige, főnév és melléknév szótári alakja. Névszóragozás: I. declinatio
3. II. declinatio. Főnév–melléknév (jelző) egyeztetése. Jelzős szerkezetek ragozása
4. III. declinatio. A latin melléknévek ragozási rendszere
5. IV. és V. declinatio
6. Praepositíók
7. Számnevek
8. Vocativus. Locativus
9. Névmási ragozás
10. Melléknévfokozás és adverbiumképzés
11. Igeragozás. A coniugatiók rendszere: I–IV. coniugatio. Praes. imp. ind. act.
12. Regulák és szentenciák

Évközi tanulmányi követelmények:

Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni

Aktív órai részvétel

Zárthelyi dolgozatok megírása

Értékelés módja: Gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bánóczi Rozália – Rihmer Zoltán: *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó (átdolgozott kiadás)

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla: A latin nyelv története. Argumentum, Budapest, 2009.
Bánk József: 3500 latin bölcsesség. Szent Gellért Egyházi Kiadó, Szeged, 1993.
Borzsák István: A latin nyelv szelleme. Parthenon, Budapest, 1942.
Borzsák István: Kell-e a latin? Gondolat Kiadó, Budapest, 1990.
Ferenczi Attila – Monostori Martina: Latin nyelvkönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
Finály Henrik: A latin nyelv szótára. Akadémiai Kiadó, Budapest
Győri Gyula: Nota bene! (Nemzeti) Tankönyvkiadó, Budapest
Györkössy Alajos: Latin-magyar szótár. Akadémiai Kiadó, Budapest
Kerényi Károly: A görög mitológia. Gondolat, Budapest, 1977.
Nagy–Kováts–Péter: Latin nyelvtan a középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Nótári Tamás – Sándor Pál László: A jogi latin nyelv alapjai. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2011.
Stroh, Wilfried: Meghalt a latin, éljen a latin! Typotex, Budapest, 2011.
Szőke Ágnes: Antik eredetű szakszókincs. Athenaeum Kiadó, Budapest, 1999.

A Magyar állam- és jogtörténet I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Hungarian legal history I.

A tantárgy megnevezése (németül): Ungarische Rechtsgeschichte I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150108K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyetemes jogtörténet.

Tárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István

Tantárgy oktatója: Dr. Bónis Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET levelező tagozaton tantárgy alapvető célja a mai magyar jogrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott jogszemléletünk és tételes jogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak a jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Jogrendszerünk eredetének kérdése. A magyar jogforrási rendszer fejlődése. (Szokásjog és szokásjogi gyűjtemények, törvény és törvénygyűjtemények, valamint a privilégium 1848 előtti jogunkban. Törvény és rendelet a polgári korban. A szocialista időszak jogforrási rendszerének sajátosságai)
2. Bírósági szervezet fejlődése Magyarországon az államalapítástól 1848-ig.
3. Az államfejlődés jellegzetességei az 1848/1849-es forradalom- és szabadságharc idején. Az államfői hatalom gyakorlása 1848/49
A neoabszolutizmus időszakának „alkotmányos” berendezkedése.
A választójog fejlődése 1848 és 1946 között.
A Pragmatica Sanctio és a kiegyezés közjogi alapjai. Az 1867:XII. tc. A horvát-magyar államjogi kapcsolat 1868 és 1918 között. 1868:XXX. tc. Az államfői hatalom gyakorlása 1867-1918
4. Az országgyűlés szervezete, működése, hatásköre a polgári korban. A nemzetgyűlés 1920-1926. Az 1926-os felsőházi reform.
A helyi önkormányzatok a polgári korban (Általános jellemzők. A vármegye, a törvényhatósági joggal felruházott városok; Budapest székesfőváros. A községek)
5. Az igazságszolgáltatás rendszere a polgári korban (Rendes és különbírók; Az igazságszolgáltatás egyéb szervei)
6. Az 1918/1919-es forradalmak államszervezeti sajátosságai. A trianoni békeszerződés. Az alkotmányosság helyreállítása (1920) és a kormányzó jogállása.
A köztársasági elnök 1946-1949-ben. A kormány jogállása (a kormányalakítás szabályai, a miniszteri felelősség, a kormány hatásköre és a kivételes hatalom). A „szocialista” időszak államszervezeti jellegzetességei.
7. A magyar büntetőjog fejlődése a XVIII. századig. (A közép- és újkori magyar büntetőjog alapelvei, a büntetések nevei.)
8. Modern büntetőjogunk I. (A korai kodifikációs kísérletek és az első magyar büntetőtörvénykönyv (Csemegi-kódex) elfogadása. A kódex Általános Része.)
Modern büntetőjogunk II. (Egyes büncselekmények a Csemegi-kódexben. A Csemegi-kódex novellái és a kihágási kódex. Az államrend fokozott büntetőjogi védelme (1921, 1946). Az 1945 utáni büntetőjogunk jellegzetességei)
9. 1848 előtti magánjogunk I. (A személyi jog. A dologi jog: az ősiség, a kötött tulajdoni formák, az adományrendszer és az úrbéri viszonyok. A családi jog, az öröklési jog és a kötelmi jog. A nőnem külön jogai.)

10. 1848 utáni magánjogunk (Az OBÉ és az ITSZ. A magyar magánjog forrásai 1848 után. A családi jog és a személyi jog fejlődése. A polgári kor öröklési és kötelmi joga)
11. Perjogunk fejlődése a polgári átalakulásig. (A perbeli személyek: a bíró és segédei, a felek, az ügyvédség, a közhitelességi szervezet. A védelmi és a nyomozóelvi eljárás. A büntető és polgári per szétválása, az írásbeli és a szóbeli per.)
12. A bünvádi (büntető peres) eljárás I. (A bünvádi per alapelvei és szakaszai az 1896:XXXIII.tc. alapján.) A bünvádi (büntető peres) eljárás II. (Az esküdtszéki eljárás. Az 1945 utáni büntetőeljárás jellegzetességei.)
13. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után I. (A polgári per alapelvei, szakaszai)
14. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után II. (A jogorvoslatok és a különleges eljárások)
15. A magyar kereskedelmi jog fejlődése (A kereskedő fogalma, a kereskedelmi társaságok, a kereskedelemi ügyletek fogalma és fajtái. Az értékpapírok. A magyar csődjog kialakulása és fejlődése. A gazdasági verseny szabályozása)

Évközi tanulmányi követelmények:

A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és az előadásokon kiadott segédanyagokra épül. Az előadásokon való részvétel kötelező.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007.

Magyar alkotmánytörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007.

Ajánlott irodalom

Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.

Bónis György: Középkori jogunk elemei. Közgazdasági és Jogi Kiadó. Bp., 1972.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A rendek és a rendiség. A rendi-képviselési monarchia szervezete (a centralizáció; a rendi dualizmus; a rendi dualizmus garanciái).
2. A király jogállása az államalapítástól 1848-ig (a trónbetöltés rendje és a királyi felségjogok); A király helyettesítése a rendi korban: kormányzó, helytartó.
3. A hatalom legitimitációja; a Szent Korona eszme; A koronázás és a koronázási jelvények.
4. Az erdélyi fejedelem és az erdélyi országgyűlés önálló államiság idején.
5. A rendi országgyűlés (a képviselőlet sajátosságai; szervezete; tanácskozásai).
6. A királyi tanács (consilium regium; az országgyűlés és a királyi tanács viszonya; a kormányzati funkció megerősítése; az országos tanács; a rendi kormányzat királyi tanácsa; a királyi tanács összetételének törvényi szabályozása; a Consilium Hungaricum)
7. Az országos és udvari méltóságok (országos és udvari méltóságok; nádor; nádori cikkek; az erdélyi vajda; a horvát bán; az országbíró; a tárnokmester; a főkincstartó; a kancellárok).
8. A szakkormányzat szervei, dikasztériumok I. (az országos méltóságok adminisztrációja; a bürokratikus hivatalgépezet; a dikasztériumok; a kollégium; a hivatásos közszolgálat; a kancellária; a titkos kancellária; a kisebb kancellária; a magyar kancellária; a kincstartóság; a magyar kamara; illetékesség; hatáskör. A birodalmi kormányzások (a szakigazgatási udvari kormányzások; az államkancellária; az udvari kamara; az udvari haditanács).
9. A királyi vármegye (fogalma, eredete, szervezete).
10. A nemesi vármegye kialakulása, hatásköre, szervei (szerkezete)
11. A szabad királyi városok (a területi autonómia; az önkormányzati autonómia; a gazdasági autonómia; a város kötelezettségei; a városi polgárság jogai és rétegződésük; a céhek, valamint a cég-autonómia).
12. A királyi kúria és bíróságainak szervezeti rendszere.
13. A nemesség vidéki bíróságai 1514-ig
14. Az úriszéki bíráskodás kialakulása szervezete.
15. A királyi kúria és a kerületi táblák 1526-1790 között.
16. A magyar jogtörténet korszakai.
17. A jogforrás fogalma. Szokás, jogszokás és szokásjog, a döntvény, a szokásjogi gyűjtemények, a jog igazolása: az oklevelek.
18. A törvény, a törvények kihirdetése és közzététele, a törvénygyűjtemények.
19. A római jog hatása Magyarországon. A ius commune.
20. A privilégium, a rendelet, a szabályrendelet, a városi jogkönyvek, a tárnoki jog.

21. A rendi kor személyi joga I. (rendek és rétegek, jogi személyek, rokonság, cselekvőképesség, jogképeség; személyes szabadság; az ember személyisége; hazafiak és idegenek; jogképeség és vallás).
22. Dologi jog a rendi Magyarországon I. (a rendi dologi jog jellege; birtok; tulajdon; használati jogok; jogvédelem; a jószágok felosztása, a rendi tulajdon, elbirtoklás, adományszerzés, örökvallás, zálogjóság szerzése).
23. A rendi kor öröklési joga. (alapfogalmak; a végrendelet, s annak külső és belső érvényességi feltételei; a törvényes öröklés; a fi-és leányági öröklés; lemenők öröklése; felszálló öröklés; oldalági öröklés; házastárs öröklése; a korona öröklése).
24. A rendi kor házassági joga. (eljegyzés és jegyesség; házassági akadályok; a házasság felbontása; a házasság jogi hatásai).
25. A büntetőjog önálló jogággá válása és az első magyar büntető törvénytervezetek.
26. Az elkövető a középkori magyar büntetőjogban (a tettes; a cinkostárs; a felbízott; a híres és tanácsos személy; latroknak gazdálkodó, a latorrejtegető).
27. Az egyes bűncselekmények a XIX. századig.
28. A perbeli személyek a rendi kor magyar perjogában.
29. Az akkuzatórius eljárás.
30. Írásbeli és szóbeli per, az inkvizitórius polgári és büntető per.
B.
  1. A magánjog fogalma, a magánjog és szakjogai, a magánjog alapelvei, a magánjog rendszere (1848 után)
  2. A polgári magánjog fejlődésének fő szakaszai
  3. A természetes személyek 1848 utáni magánjogunkban. Jogi személyek 1848 utáni magánjogunkban (a kereskedelmi társaságok kivételével)
  4. A polgári kor dologi joga
  5. A kötelek keletkezésének esetei (szerződés; tiltott cselekmény; jogalap nélküli gazdagodás)
  6. Az egyes szerződések, a szabványszerződések és vegyes szerződések a polgári korban
  7. Az öröklési jog a dualizmus idején
  8. A kereskedelmi jog kialakulása és fogalma, a jóhiszemű forgalom védelme, az 1875:XXVII. tc. megalkotása és nemzetközi összehasonlítása
  9. A kereskedelmi ügyletek, a kereskedő fogalmának meghatározása, a tárgyi kereskedelmi alapügyletek, a kereskedelmi jog forrásai és hatása magánjogunk fejlődésére
  10. A közkereseti társaság és a betéti társaság
  11. A részvénytársaság
  12. A szövetkezet
  13. A korlátolt felelősségű társaság és a csendes társaság
  14. Az értékpapírok fajtái.
  15. A kötvény, a záloglevél és a részvény
  16. A tőzsde
  17. A polgári házasságról szóló 1894:XXXI. tc.
  18. Gyámság és gondnokság a polgári korban
  19. A szocialista tulajdonjog és kötelmi jog jellemzői
  20. Kodifikációs kísérletek a büntetőjog területén 1843-ig. Az 1843.évi büntetőjogi javaslat
  21. A Csemegi-kódex rendszere és általános elvei, Különös Része és értékelése
  22. A Csemegi-kódex novelláinak elméleti előzményei (a büntetőjogi iskolák, a klasszikus büntetőjogi iskola, a kriminalitás jellegének változása a XIX. század végén; a reformiskolák)
  23. A reformerek javaslatai és az első büntetőnovella. A dolgházi törvény és a második büntetőnovella
  24. A modern büntetés-végrehajtás kezdetei (Az abszolutizmus büntetőpolitikája, a Domus Correctoria, a fogházjavító mozgalom, az első börtönügyi javaslat (1843)
  25. A Csemegi-kódex büntetési rendszere, a fokozatos börtönrendszer Magyarországon
  26. A büntetőjog fejlődése 1945 után (a büntetőjog forrásai, a háborús és népellenes bűncselekmények, az állam- illetve gazdasági rend büntetőjogi védelme, a harmadik büntetőnovella, a Btá, a fiatalokorra vonatkozó új szabályok és az 1961. évi Btk.)
  27. A perbeli személyek a polgári kor magyar perjogában
  28. A bűnvádi per szakaszai (dinamikája) az 1896:XXXIII. tc. szerint
  29. A polgári per szakaszai (dinamikája) az 1911.I.tc. szerint
  30. Az 1945 utáni büntetőeljárásjog, a koncepciók pererei.
C.
    1. A magyar magánjog forrásai 1848 után
    2. A magyar magánjog a neoabszolutizmus időszakában. (A magánjogi pátensek, az Osztr. Polgári Törvénykönyv, a telekkönyvi rendtartás, az Országbírói Értekezlet és az Ideiglenes Törvénykezési Szabályok)
    3. A kereskedelmi törvény megalkotása és szerepe
    4. A Tripartitum
    5. A Praxis Criminalis

6. A tárnoki jog
7. A magyar jogtörténet tudománytörténete
8. Az 1848. áprilisi alkotmány sajátosságai (szakítás a rendiséggel, a Habsburg Birodalomhoz fűződő viszony, az alkotmányos monarchia kiépítése)
9. Az országgyűlés tagjainak jogállása I. (a szabad mandátum; mentelmi jog; sérthetlenség; felelőtlenség)
10. Az országgyűlés tagjainak jogállása II. (az összeférhetlenség; a tárgyalással kapcsolatos jogok: az obstrukció és a klotúr, az interpellációs jog)
11. Az országgyűlés hatásköre 1867-1918
12. Felsőháza, förendi ház, felsőház; Nemzetgyűlés 1920-1926
13. A kormányzó jogkörei 1920 és 1944 között. Országos Honvédelmi Bizottmány és a kormányzó elnök. köztársasági elnök jogállásának típusai; a népköztársaság elnöke. Az államfői hatalom gyakorlása 1945 és 1949 között (a Nemzeti Főtanács és a köztársasági elnök)
14. A felelős kormány (a miniszterelnökség, a minisztertanács, a kormány hatásköre és a Honvédelmi Tanács)
15. A törvényhatóságok, azok típusai és a főispán jogállása a kiegyezés után
16. A vármegye a polgári korban
17. A törvényhatósági jogú városok és Budapest székesfőváros
18. Rendes bíróságok a dualizmus idején. Az esküdtbírói rendszer
19. A dualizmus kori különbírók
20. A bírósági szervezet XX. századi változásai
21. Az ügyészség és az ügyvédség a polgári korban
22. A közjegyzőség
23. A telekkönyv
24. Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolata 1867 és 1918 között (a dualista konstrukció; a hárompólusú kompromisszum; közös ügyek; közös érdekű ügyek; belügyek; a magyar-horvát kiegyezés)
25. A személyes szabadság, valamint az egyesülési és gyülekezési jog 1867-1918
26. A vallásszabadság és a felekezeti egyenjogúság 1867-1918
27. A népképviseleti választójog fejlődése 1848-1948-ig
28. A nemzetiségi egyenjogúság 1867 után
29. A gondolat- és véleménynyilvánítás szabadsága (a sajtószabadság)

Római jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Roman Law I.

A tantárgy megnevezése (németül): Römisches Recht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 20 óra/félév

Ajánlott félév: 1. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150109K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Boóc Ádám

Oktató(k): Dr. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztatás a római jog tanulásával kapcsolatban. Történeti rész I. Történeti rész II. Történeti rész III.
2. Eljárásjog I. Eljárásjog II. Személyi jog
3. Családi jog I. Családi jog II. Szem.jog továbbélése. Dologi jog I. Dologi jog II. (A tulajdon) Dologi jog III. (A birtok)
4. Dologi jog IV. (A tulajdon megszerzése I.), Dologi jog V. (A tulajdon megszerzése II. A tulajdon megszűnése.) Dologi jog VI. (A tulajdon védelme), Dologi jog VI. (Idegen dologbeli jogok. A dologi jog továbbélése)

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom: az órán elhangzottak alapján

Szakmai kommunikáció

A tantárgy megnevezése (angolul): Communication - Resarch methodology

A tantárgy megnevezése (németül): Kommunikation – Forschungsmethoden

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8/félév

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150110K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek tudományos munka végzésére, megismerjék a társadalomtudományi, jogtudományi kutatási és elemzési módszereket, technikákat. Legyenek tisztában a tudományos kutatás szerepével és céljával. Sajátítsák el a tudományos munkák írásának és a diplomamunka elkészítésének tartalmi és formai követelményeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tudományos munka célja, ismeretgazdálkodás, az egyes sajátos kutatási területek.
2. A szakirodalom kutatás.
3. Tudományos írásművek módszertana.
4. Tudományos alkotás tárgyköre és információ bázisa (témaválasztás, információgyűjtés, bibliográfia, idézetek).
5. Szakirodalom feldolgozás kreatív fázisa.
6. Tudományos írásmű szerkezete (formai követelmények, tartalmi részek).
7. Tudományos írásmű szövegezése.
8. A heurisztika fogalma és módszerei.
9. A kreativitás szerepe és fokozása.
10. A publikáció és az olvasottság.
11. A tudományos munka hasznosulása.
12. Gyakorlatok: kivonatolás.
13. Gyakorlatok: szövegkompozíció.
14. Gyakorlatok: kreativitás és prezentáció.
15. Gyakorlatok: saját dolgozat bemutatása.

Évközi tanulmányi követelmények: megfelelő minősítésű ZH egy alkalommal

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Tomcsányi Pál, Általános kutatómódszertan, SZIE 2000.

Ajánlott irodalom:

Babbie, Earl (2005): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Bp., Balassi Kiadó.

Cserné Adermann Gizella (1999): A tanulás- és kutatómódszertan alapjai. Pécs, JPTE FEFI.

Eco, Umberto (1997-től több kiadás): Hogyan írjunk szakdolgozatot? Bp., Gondolat Kiadó, 1991-től több kiadás; Szentendre, Kairos Kiadó.

Alkotmányjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Constitutional Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja: AJ JOL150201K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktató(k): Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az alkotmányjog az egész jogrendszer, különösen a közjog alapját képezi, ezen tantárgy követelményeinek elsajátítása így rendkívül fontos a teljes jogász képzés szempontjából. Az alkotmányosság mit sem ér az elv érvényesítése és védelme nélkül. Ennek következtében kiemelt helyet kell kapnia a tananyagban az igazságszolgáltatásnak és a jogvédő szervek rendszerének. A közjoggal kapcsolatos későbbi tananyagok elsajátításának stabil alapját kell hogy képezze a kormányzati rendszer átfogó összefüggéseinek felvázolása. Mindezek háttérét a politikai szféra alkotmányjogi alapjainak lefektetése biztosítja. (Pl.: kormányzati rendszer, választójog) Az Országgyűlés működésének bemutatása a törvényalkotás révén az egész jogrendszerre kihatással rendelkezik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Alkotmányjog, alkotmány, alkotmányosság. Európai és magyar alkotmányfejlődés.
2. Magyarország új Alaptörvénye. Szuverenitás. Államterület, államszerkezet. Államforma-kormányforma.
3. Állampolgárság.
4. Jogforrástan.
5. A közvetlen és képviseleti demokrácia.
6. Választójog, választási rendszerek.
7. Az országgyűlési képviselők választása. Az önkormányzati képviselők választása.
8. Az Országgyűlés szervezete és működése, funkciói: törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés.
9. Az országgyűlési képviselők jogállása.
10. Az alapvető jogok biztosa.
11. Közpénzügyek: Ász, MNB, KT
12. Államfő

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012

az előadások anyaga

Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok

az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007

Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Szabó Zsolt: Parlamenti vizsgálóbizottságok, Patrocinium, Budapest, 2011

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közjog és a magánjog elhatárolása
2. Az alkotmány és az alkotmányjog fogalma
3. Az alkotmányosság formai és tartalmi elemei
4. Az angol alkotmányfejlődés
5. A francia alkotmányfejlődés
6. Az amerikai alkotmányfejlődés és a német alkotmányfejlődés
7. A magyar alkotmány kialakulása a rendszerváltáskor
8. Az új alkotmány kialakulása, főbb irányvonalai
9. A szuverenitás fogalma, szuverenitáselméletek
10. Demokratikus legitimitáció, és a horizontális és vertikális hatalommegosztás.
11. A hatalmi ágak elválasztásának történeti fejlődése.
12. Az államforma és a kormányforma fogalma, sajátosságai
13. A prezidenciális kormányforma és a félprezidenciális kormányforma
14. A parlamentarizmus
15. Az állampolgárság fogalma. Eljárás állampolgársági ügyekben
16. A magyar állampolgárság keletkezésének és megszerzésének módjai
17. A magyar állampolgárság megszűnésének módjai
18. A jogforrások fogalma. A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök
19. A törvényi szintű jogszabályok. A rendeleti szintű jogszabályok
20. A jogszabályok érvényessége és hatályossága
21. A jogalkotás alkotmányos alapelvei
22. A képviseleti és a közvetlen demokrácia. Az országos népszavazás és népi kezdeményezés
23. A választójog fogalma, alapelvei
24. A parlamenti választókerületi rendszerek típusai. Az országgyűlési képviselők választása
25. A választási eljárás, választási szervek, jogorvoslatok. Az önkormányzati képviselők választása.
26. A parlament fő funkciói
27. A parlamenti jog forrásai. Az Országgyűlés szervezete (tisztviselők, frakciók, bizottsági rendszer) és működése
28. Az Országgyűlés törvényalkotási hatásköre, törvényhozási tárgyak
29. A parlamenti ellenőrzés rendeltetése és eszközrendszere
30. Az országgyűlési képviselők jogállása, a képviselők jogai és kötelessége, a képviselői mandátum jellege
31. Az országgyűlési biztos jogállása, feladata és eljárása
32. Az Állami Számvevőszék
33. A Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács

Egyetemes állam- és jogtörténet II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative Constitutional and Legal History II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150202K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyetemes állam- és jogtörténet I.

Tárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István egyetemi tanár

Tantárgy oktatója: Frey Dóra, Bónis Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alapkultúrát kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés polgári időszakával foglalkozunk, de - az alapvizsgára tekintettel - az oktatás során és a vizsga keretében a modern korszakot megalapozó előkérdések is szóba kerülnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A második félévi követelményrendszer ismertetése. Az amerikai alkotmány általános jellemzői.
2. A francia forradalom, a francia alkotmányok.
3. A Code Civil és a Code Penal általános jellemzői.
4. A liberalizmus alkotmányfelfogása.
5. A konzervativizmus állam- és jogkonceptiója.
6. Az osztrák alkotmányfejlődés.
7. Dél-Európa államfejlődési tendenciái.
8. Jogrendszer a 20. századi Közép-Európában.
9. Büntetőjogi kodifikációk.
10. Magánjogi kodifikációk
11. Európán kívüli jogrendszerek. I.
12. Európán kívüli jogrendszerek II.
13. Az európai integráció 20. századi vázlata. Félévzárás, leckekönyvek aláírása.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon való részvétel kötelező. Az aláírásért a hallgatóknak az előadás anyagából zárthelyi dolgozatot kell írniuk.

Értékelés módja:

A félév-végi alapvizsga az oktató által kijelölt vizsganapokon, írásban vagy szóban történik. A vizsga a tankönyvek kijelölt tételeiből és az előadás anyagából lesz.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gönczi – Horváth (szerk.) – Stipta – Zlinszky: Egyetemes jogtörténet I. kötet (Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2002).

Ajánlott irodalom:

Ruszoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539 p.

István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
Bónis Péter: Az európai közös jog születése. Rejtjel, 2011.
Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Tankönyvi tételek

1. Európa-fogalmak, az integráció történeti vázlat. (Tk. 513-518.)
2. Európai egységkoncepciók a középkorban. (Tk. 518-520.)
3. A „Nagy Terv” Európa újraosztásáról (Tk. 520-522.)
4. A felvilágosodás Európa-konceptiója. Jean-Jacques Rousseau és Jeremy Bentham Európa-terve. (Tk. 522-528.)
5. A szabad államok föderalizmusa, mint a kanti etika követelménye. (Tk. 528-530.)
6. Az amerikai alkotmány ratifikálása és gyakorlati érvényesülése. (298-303)
7. A rabszolgaság kérdése (312-314)
8. Az alkotmány kiegészítései (314-318)
9. Jogász hivatás, jogtudomány és jogi oktatás az Egyesült Államokban (322-328)
10. A New Deal jogtörténeti vonatkozásai (328-332)
11. Az ancien régime válsága Franciaországban (338-341)
12. Az 1791-es francia alkotmány (341-343)
13. Az 1793-as francia alkotmány (343-345)
14. A thermidori ellenforradalom alkotmánya (347-348)
15. A konzulátus és a császárság alkotmánya (349-351)
16. A Code Civil és a Kereskedelmi Törvénykönyv (352-353)
17. A modern büntetőjog és büntető-eljárásjog alapjainak lerakása (353-356)
18. A restauráció, a júliusi monarchia államszervezete (356-357)
19. A II. köztársaság alkotmánya (357-359)
20. Állam és jogfejlődés a II. császárság idején (359-361)
21. Az össznémet államszervezet változásai 1789 és 1815 között (362-367)
22. A Német Szövetség (367-369)
23. A frankfurti parlament tevékenysége (369-371)
24. Ausztria államszervezete 1848/49-ben (371-373)
25. Poroszország államszervezete 1848/49-ben (373-375)
26. A német államok szervezete 1850 és 1866 között. (375-377)
27. A német jogrendszer és kodifikációs törekvések. (378-379)
28. A Német Birodalom államszervezete 1866-1918 között (379-382)
29. Német jogfejlődés 1866-1918 között (382-384)
30. A Weimari Köztársaság államszervezete (384-386)
31. Az osztrák jogállamiság kiépítésre tett kísérletek 1867 és 1918 között (386-388)
32. A polgári reformok hatása a társadalomra és a jogfejlődésre (409-414)
33. Az 1866-os román alkotmány (465-466)
34. A Népszövetség, mint az európai egység akadálya (553-555)
35. Aristide Briand egységkonceptiója és a korabeli realitás (555-558)
- B. Tankönyv: Egyetemes jogtörténet II. (Szerk.: Dr. Horváth Pál) Budapest 1999., vagy későbbi kiadás**
36. Az első világháború utáni államfejlődési tendenciák (45-48.)
37. A jogrendszer jellemzői, a jogállamiság felszámolása (52-56.)
38. A szabadságjogok érvényesülése az USA-ban. (63-67.)
39. A jogi kultúra újabb kori változásai (77-80.)
40. A szovjet jogi modell kialakulása (179-181.)
41. A lengyel „népi államiság” kezdetei (207-210.)
42. A „szocialista” állam német földön (222-226.)
43. A második világháború alatti egységképzelések. (299-301.)
44. A „harmadik erő” koncepciója (303-305.)
45. Korai nyugati integrációs tervek (308-310.)

A tankönyvi felkészülést segítő önellenőrző kérdések:

1. Mit jelent a *fékek és egyensúlyok* elve?
2. Mit tartalmazott a Virginia-terv?
3. Mit tartalmazott az „amerikai Bill of Rights”?
4. Jellemezze a Konföderációs Cikkelyeket!
5. Mi jellemezte a „paternalista” politikát?
6. Mit tartalmazott az Északnyugati Ordinance?
7. Milyen álláspontot foglalt el Lemuel Shaw?
8. Miről rendelkezett a Kansas-Nebraska Act?
9. Mit tartalmaztak a fekete kódexek?
10. Mit jelent a „due process” elve?
11. Mit jelent a „megkülönböztetett, de egyenlő szolgáltatások” elve?
12. Jellemezze a jogi realizmus főbb tételeit!
13. Milyen változások következtek be a New Deal idején a jogász hivatás területén?
14. Jellemezze a „substantive due process” korszakát!
15. Melyek az emberi jogok a francia Deklaráció szerint?
16. Milyen törvényhozási befolyást biztosított a királynak az 1791-i francia alkotmány?
17. Milyen szerepük volt az ösgyűléseknek az 1793-i alkotmány szerint?
18. Kikből állt az Ötszázak Tanácsa?
19. Milyen szerepet játszott a Direktórium a francia alkotmánytörténetben?
20. Jellemezze a francia választójog szabályait az 1791 és 1848 közötti időszak alkotmányai alapján!
21. Mikor hirdették ki a Code civilt?
22. Milyen terjedelmű Napoleon polgári törvénykönyve?
23. Miről szól a híres 544.§?
24. Mikor teszi lehetővé a Code civilt a kisajátítást a Code civil?
25. Milyen rendelkezéseket tartalmaz a francia magánjogi kódex a halál estére szóló rendelkezési jogosultságról?
26. Hogyan definiálja a kódex a szerződési szabadságot?
27. Milyen rendelkezéseket tartalmaz Napóleon törvénykönyve a családjog területén?
28. Mikor adták ki a francia Kereskedelmi Törvénykönyvet?
29. Milyen büntetőjogi tárgyú rendelkezéseket tartalmaz a francia Deklaráció?
30. Mikor jelent meg az első modern francia büntetőkódex? (A tankönyvben számelírás történt!)
31. Milyen a Code penal szerkezete?
32. Mivel foglalkozik a kódex különös része?
33. Hogyan jellemezhető az 1791. évi francia büntető perrendtartás?
34. Milyen kodifikációs szabályozás történt Franciaországban, 1808-ban?
35. Mikor törölték el Franciaországban az 1670. évi kódexet?
36. Milyen reformok köthetők Stein nevéhez?
37. Sorolja fel azokat a birodalmi városokat, amelyek a Német Szövetség tagjai voltak!
38. Milyen jogköröket szánt a frankfurti parlament a németek császáranak?
39. Értékelje a kremsieri javaslatot!
40. Ismertesse a háromosztályos választójogról szóló rendeletet!
41. Hol, mikor jelent meg, és meddig volt hatályban az ún. revideált alkotmány?
42. Mely tudósok működtek közre az OPTK meghozatalában?
43. Hogyan definiálja a házasságot az OPTK?
44. Jellemezze a Német Birodalom bírósági rendszerét!
45. Ismertesse a Német Birodalom igazgatási rendszerét!
46. Melyek a kodifikációval szembeni Max Weber-i követelmények?
47. Hogyan tükröződik a jogállamiság elve a Weimari Köztársaság alkotmányában?
48. Milyen törvényekből áll a „decemberi alkotmány”?
49. Milyen volt a császár jogállása 1867 után Ausztriában?
50. Milyen választójogi törvényeket hoztak Ausztriában 1867 és 1918 között?
51. Mit tartalmazott a Páneurópai Manifesztum?
52. Ismertesse az 1939. augusztus 5-i spanyol alkotmányt!
53. Miről szól a „Német gazdaság szerves felépítéséről” szóló törvény?
54. Mit tud az USA Legfelsőbb Bíróságának ügyrendjéről?
55. Jellemezze az 1921. évi lengyel alkotmányt!
56. Milyen volt az NDK Népi Kamarájának szervezete, hatásköre?
57. Jellemezze a francia kormány 1930-i memorandumát az európai államok összefogásáról!
58. Hogyan gondolkodott a közös Európa jövőjéről a francia menekültkormány?

59. Mit jelentett a „harmadik erő” koncepciója?
60. Mi volt Leon Blum álláspontja Európa jövőjéről?
61. Mit tartalmaz az amszterdami programnyilatkozat?
62. Milyen szerepet játszott Churchill az európai egység kialakításában?
63. Mi volt Konrad Adenauer álláspontja az államok közötti kapcsolatokról?
64. Milyen szerepet szántak a német politikusok a Szovjetunióknak Európa újraegyesítésében?

Egyéb tudnivalók: Felmentési kérelem benyújtása esetén – karunk kreditátvételi szabályzata értelmében – felmentés akkorkapható, ha a hallgató korábban megszerzett ismeretei legalább 75%-ban lefedik a felvett tantárgy tematikáját.

Egyháztörténet

A tantárgy megnevezése (angolul): Church history

A tantárgy megnevezése (németül): Kirchengeschichte

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150203K

A tantárgy felvételének előfeltétele: egyházismeret

Tantárgyfelelős: Dr. Horváth Erzsébet

Oktatók: Szabó László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Átfogó bemutatása a keresztyénség történetének az ősgyülekezettől napjainkig, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház életének főbb, meghatározó eseményeire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egyház létrejötte, szervezete, működése az ősgyülekezettől az előreformációig.
2. A magyarság keresztyénné tételétől a reformációig. Az egyházszervezet kialakulása I. István korában és fejlődése a 16. századig.
3. Luther Márton élete, teológiája és hatása.
4. Kálvin János élete, teológiája és hatása.
5. A reformáció főbb eseményei és meghatározó személyei a magyarság között. A reformáció terjedése a török megszállás idején. A reformáció Erdélyben. Az 1567-es debreceni zsinat.
6. Protestantizmus és szabadság. Protestantizmus és politika. Protestantizmus és gazdaság. Protestantizmus és oktatás. Protestantizmus és művészet.
7. Az ellenreformáció. Pázmány Péter és az országgyűlések szerepe. Gyászévtized.
8. Küzdelem a protestáns vallásszabadságért: Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Thököly Imre szabadságharcai, azok jelentősége és eredményei.
9. A csendes ellenreformáció III. Károly és Mária Terézia idejében. Egyházpolitikai fordulat II. József és II. Lipót uralkodása idején. Türeلمي Rendelet és annak hatása.
10. A felvilágosodás kora, a római katolikus restauráció I. Ferenc uralkodása idején és az 1848-as forradalom szerepe az egyházi és nemzeti életre. A protestáns pátens. Egyházi élet a dualizmus korában.
11. A Magyar Református Egyház 20. századi története.
12. A Római Katolikus Egyház története az I. Vatikáni Zsinattól napjainkig.

Évközi tanulmányi követelmények:

A vizsgaidőszak során kollokvium formájában lehet teljesíteni a tárgyat. Az egyes tételek címei megegyeznek az előadások címeivel.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vagy szóbeli

Ajánlott irodalom:

Chadwick, Owen: A reformáció. Osiris, Budapest, 1997

Colijn, Jos: Egyetemes egyháztörténet. Parakletos, Budapest, 2001.

Tőkéczkai László (szerk.): Egyháztörténet 1-2. Református Pedagógia Intézet, Budapest, 2010.

McGrath, Alister E.: Kálvin. Osiris, Budapest, 1996.

Kuyper, Abraham: Kálvinizmus és modernitás. Koinónia, Kolozsvár, 2001.

Luther Márton: Az egyház babiloni fogságáról szóló könyvecske. Aeternitas Irodalmi Műhely, Budapest, 2005.

Szent István király intelmei és törvényei. Szent István Társulat, Budapest, 2014.

McGrath, Alister E.: Tudomány és vallás. Typotex, Budapest, 2012.

McGrath, Alister E.: Bevezetés a keresztény teológiába. Osiris, Budapest, 2002.

Filozófia II.

A tantárgy megnevezése: Philosophy II. History of Philosophy

A tantárgy megnevezése: Philosophie II. Philosophiegeschichte

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150204K

A tantárgy felvételének előfeltétele: - Filozófia I.

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Gausz András, Dr. Birher Nándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a nyugati filozófiatörténet legjelentősebb gondolkodóit és műveiket mutatja be az ókortól a napjainkig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek elsajátítására. A kurzus megalapozza a társadalomtudományi és jogelméleti tanulmányokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Preszókratikusok
2. Szókratész és a szofisták
3. Platón, Arisztotelész (államelméletek)
4. Patrisztika (Augustinus)
5. Skolasztika (államelméletek Aquinói Sz. Tamás)
6. Reneszánsz filozófia
7. Descartes, Leibniz, Spinoza
8. Angol és francia felvilágosodás
9. Német felvilágosodás (Kant)
10. A jog, a moralitás, és a vallás helye a hegeli „szellem”-ben
11. Nietzsche és az örök visszatérés
12. Egzisztencia - Heidegger fundamentálonológiája
13. Wittgenstein és a bécsi kör
14. A posztmodernizmus

Évközi tanulmányi követelmények: ZH

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Russell, B., A nyugati filozófia törtnete, Göncöl Bp., 2004.

vagy választhatóan

Nyíri T., A filozófiai gondolkodás fejlődése, SZIT, Bp.

Ajánlott irodalom:

Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.

Kant: Az örök béke. Európa K. Bp.

Hegel: A jogfilozófia alapvonalai Akadémiai K. Bp.

Schopenhauer: A világ mint akarat és képzet Gondolat K. Bp.

Nietzsche: Túl jön és rosszon. Ikon. K. Bp.

Wittgenstein: A bizonyosságról. Helikon K. Bp.

De Crescenzo, L., A görög filozófia rendhagyó története, Tercium, Bp. 1995.

Steiger K., (ed) Bevezetés a filozófiába – Szöveggyűjtemény -, Holnap, Bp. én.

Latin nyelv II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Latin Language II.

A tantárgy megnevezése (németül): Lateinische Sprache II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150205K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Latin nyelv I.

Tantárgyfelelős: Kendeffy Gábor

Oktató(k): Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Praes. imp. ind. pass. Activum–passivum átalakítás
2. Praeteritum
3. Futurum
4. I. és II. imperativus
5. A participiumok rendszere
6. Praes. perf. ind. act. és pass.
7. Participium coniunctum
8. Az infinitivusok rendszere. Nom. cum inf.
9. Acc. cum inf.
10. Ablativus absolutus. Ablativus absolutus mancus
11. A coniunctivus önálló használata
12. Regulák és szentenciák

Évközi tanulmányi követelmények:

- Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni
- Aktív órai részvétel
- Zárthelyi dolgozatok megírása

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bánóczi Rozália – Rihmer Zoltán: *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó (átdolgozott kiadás)

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla: A latin nyelv története. Argumentum, Budapest, 2009.
- Bánk József: 3500 latin bölcsesség. Szent Gellért Egyházi Kiadó, Szeged, 1993.
- Borzsák István: A latin nyelv szelleme. Parthenon, Budapest, 1942.
- Borzsák István: Kell-e a latin? Gondolat Kiadó, Budapest, 1990.
- Ferenczi Attila – Monostori Martina: Latin nyelvkönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Finály Henrik: A latin nyelv szótára. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Győri Gyula: Nota bene! (Nemzeti) Tankönyvkiadó, Budapest
- Györkössy Alajos: Latin-magyar szótár. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Kerényi Károly: A görög mitológia. Gondolat, Budapest, 1977.
- Nagy–Kováts–Péter: Latin nyelvtan a középiskolák számára. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Nótári Tamás – Sándor Pál László: A jogi latin nyelv alapjai. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2011.
- Stroh, Wilfried: Meghalt a latin, éljen a latin! Typotex, Budapest, 2011.
- Szóke Ágnes: Antik eredetű szakszókincs. Athenaeum Kiadó, Budapest, 1999.

A Magyar állam- és jogtörténet II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Hungarian legal history II.

A tantárgy megnevezése (németül): Ungarische Rechtsgeschichte II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150206K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Magyar állam- és jogtörténet I.

Tárgyfelelős: Prof. Dr. Stipta István

Tantárgy oktatója: Bónis Péter, Frey Dóra

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. tantárgy alapvető célja a mai magyar jogrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott jogszemléletünk és tételes jogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak a jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Jogrendszerünk eredetének kérdése
2. A magyar jogforrási rendszer fejlődése
3. A magyar büntetőjog fejlődése a XVIII. századig
4. Modern büntetőjogunk I.
5. Modern büntetőjogunk II.
6. 1848 előtti magánjogunk I.
7. 1848 előtti magánjogunk II.
8. 1848 utáni magánjogunk
9. Perjogunk fejlődése a polgári átalakulásig
10. A bűnvádi (büntető peres) eljárás I.
11. A bűnvádi (büntető peres) eljárás II.
12. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után I.
13. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után II.
14. A magyar kereskedelmi jog fejlődése
15. Félévzárás, vizsgakonzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és az előadásokon kiadott segédanyagokra épül. Az előadásokon való részvétel kötelező. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007. [a tételesben Jt. rövidítéssel]

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Tankönyvi tételek

1. A magyar jogtörténet korszakai. [Jt. 22-29]
2. A jogforrás fogalma. [Jt. 29-30. o.]
3. Szokás, jogszokás és szokásjog, a döntvény, a szokásjogi gyűjtemények, a jog igazolása: az oklevelek. [Jt. 30-34. o.]
4. A törvény, a törvények kihirdetése és közzététele, a törvénygyűjtemények. A privilégium, a rendelet, a szabályrendelet, a városi jogkönyvek, a tárnoki jog. [Jt. 34-45. o.]
5. A jogképesség kérdése rendi jogunkban. [Jt 87-88. o.] [Jt 92-94. o.]
6. A nemesség megszerzésének módjai [Jt 88-92. o.], Az adományrendszer, az adomány fajtái és jogcímei [Jt 110-115. o.]
7. A cselekvőképesség szabályozása rendi jogunkban. A jogi személyiség szabályozása. [Jt 94-96. o.]
8. A dolog és a vagyon (jóság) fogalma. A dolgok fajtái, értéke. Az elévülés és az elbirtoklás. [Jt 97-104. o.]
9. Az ősiség rendje, az osztatlan vagyonszövetség megszüntetése, testvéri osztatlanlás, közbirtokosság. Az osztály.[106-110. o.]
10. Az örökbevallás fogalma és kellékei. Az ősi vagyonra, valamint az adományos, illetőleg szerzett birtokra tett örökbevallás. A nil juris záradék. [Jt 121-124. o.]
11. A rendi kor zálogjoga. [Jt 124-127. o.] A károkozás és a magánjogi tiltott cselekmények rendi jogunkban. [Jt 129-130. o.]
12. A nők különjogai a rendi korban [Jt 138-141. o.], A rendi kor házassági joga, és annak hatásai [Jt. 145-151. o.]
13. Az örökös és a hagyományos. Az örökség megnyílása. A végrendeleti öröklés rendi jogunkban. [Jt 130-134. o.]
14. A törvényes öröklés a rendi korban. A hitbizomány. [Jt 134-138. o.]
15. A büntetőjog önálló jogággá válása és az első büntető törvénytervezetek. [Jt. 274-275. o.]; Az elkövető a középkori magyar büntetőjogban [Jt. 281-285. o.]
16. A felelősség kérdése a középkori magyar büntetőjogban; Egyes bűncselekmények a XV-XVI. századi Magyarországon. [Jt. 285-294. o.]
17. A korai magyar perjog (eljárás) jellege, perbeli személyei, valamint a per kezdeti szakasza [Jt. 406-409. o.]
18. A korai magyar perjog (eljárás) bizonyítási eszközei. [Jt. 409-418. o.]
19. A magyar perjog általános jellemzői és tagozódása Mohács után (büntető-polgári, írásbeli-szövebeli per). [Jt 428-433. o.]
20. A magyar magánjog a neoabszolútizmus időszakában.[Jt. 157-160. o.]
21. A magyar magánjog fejlesztésének eszközei (a magyar magánjog forrásai) 1848 után [Jt. 161-166. o.]
22. A kötelek keletkezésének esetei [Jt. 181-186. o.]
23. Az öröklési jog a dualizmus idején [Jt. 188-190. o.]
24. A kereskedelmi jog kialakulása és fogalma, a jóhiszemű forgalom védelme, az 1875:XXVII. tc. megalkotása és nemzetközi összehasonlítása [Jt. 191-195. o.];
25. A kereskedelmi ügyeltek, a kereskedő fogalmának meghatározása, a tárgyi kereskedelmi alapügyletek, a kereskedelmi jog forrásai és hatása magánjogunk fejlődésére [Jt. 195-199. o.]
26. A közkereseti társaság és a betéti társaság [Jt. 200-202. o.] A korlátolt felelősségű társaság és a csendes társaság [Jt. 209-211. o.]
27. A részvénytársaság és a szövetkezet [Jt. 202-209. o.]
28. Az értékpapírok fajtái (csoportosítása), az egyes értékpapírok törvényi meghatározása. [Jt. 215-220. o.]
29. A polgári házasságról szóló 1894:XXXI. tc. [Jt. 229-232. o.]
30. Az 1843.évi büntetőjogi javaslat. [Jt. 320-324. o.]
31. A Csemegi-kódex rendszere. A kódex általános része; alapelvek. [Jt. 330-334. o.]
32. A Csemegi-kódex Különös Része [Jt. 335-337. o.] A kihágási büntetőtörvénykönyv [Jt. 342-345. o.]
33. A Csemegi-kódex novelláinak elméleti előzményei [Jt. 345-350. o.]
34. A Csemegi-kódex első novellája (1908), a dologházi törvény (1913), a Csemegi-kódex második novellája (1928). [Jt. 350-356. o.]
35. A Csemegi-kódex büntetési rendszere, a fokozatos börtönrendszer Magyarországon [Jt. 367-371. o.]
36. A büntetőjog fejlődése 1945 után [Jt. 377-381. o.]
37. A büntetőeljárás fejlődése 1896-ig. [Jt 442-444. o.]
38. Az 1896-os bünvádi perrendtartás létrejött, és a bünvádi per alapelvei [Jt. 445-447. o.]
39. A bünvádi per fórumai. Az előkészítő eljárás, valamint a közbenső eljárás a törvényszék előtti eljárásban. [Jt. 447-448. o.]
40. A vádtaács, a vizsgálóbíró, a sértett közreműködése, valamint a védelem szerepe a bünvádi perben. [Jt. 449-450. o.]
41. A főtárgyalás és ennek esküdtzéki sajátosságai a bünvádi perben [Jt. 450-452. o.]
42. A perorvoslatok a bünvádi perben. [453-455. o.] A Bünvádi Perrendtartás (Bp.) jelentősége [456. o.]
43. A polgári per főbb alapelvei és szakaszai. A perfelvétel, a tárgyalás az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint [Jt. 461-462. o.]
44. A bizonyítás elvei és a bizonyítási eszközök az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint. [Jt. 462-463. o.]
45. Az ítélethozatal, az ítélet formái, a jogorvoslatok az 1911-es Polgári Perrendtartásban. [Jt. 464-465. o.]
46. A különleges eljárások az 1911-es Polgári Perrendtartásban, valamint a kódex jelentősége. [Jt. 465-466. o.]
47. A proletárdiktatúra büntetőeljárás modellje 1949-1954 [Jt. 477-480. o.]

Ajánlott irodalom

- Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.
Bónis György: Középkori jogunk elemei. Közgazdasági és Jogi Kiadó. Bp., 1972.

Tankönyvi felkészülést segítő önellenőrző kérdéssor

A jogforrások; a rendi kor magánjoga

1. Mit tud a jogágak kialakulásáról (közjog, magánjog)? [Jt. 24-26. o.]
2. Melyek az ún. anyagi és alaki jogforrások? [Jt. 29. o.]
3. Mi a különbség a belső és külső jogforrások között? [Jt. 29. o.]
4. Mit tud a döntvényről, mint jogforrásról? [Jt. 31. o.]
5. Mi volt a Planum Tabulare? [Jt. 33. o.]
6. Mit tud a királyi törvényhozásról (decretumok)? [Jt. 34-35. o.]
7. A méhmagzat jogi helyzete a rendi korban [Jt. 87. o.]
8. A nemesség származékos szerzőmódjai. [Jt. 91-92. o.]
9. A nem és a jogképesség kapcsolata rendi jogunkban. [Jt. 92-93. o.]
10. Az életkor megállapítása a rendi korban. [Jt. 95-96. o.]
11. A jogi személy fogalma és fajtái a rendi korban [Jt. 96. o.]
12. Az ősi és a szerzett javak elkülönítése [Jt. 98-99. o.]
13. A jószágok értéke (közbecsű, örökbecsű, igazbecsű) [Jt. 100-101. o.]
14. Az elévülés és az elbirtoklás szabályai rendi jogunkban. [Jt. 102-104. o.]
15. Az osztály (divisio) fogalma és jogkövetkezmenyei. [Jt. 108-110. o.]
16. Az adomány jogcímei. [Jt. 111-114. o.]
17. Mi a teljes, illetőleg a peres adomány? [Jt. 114-115. o.]
18. Az örökbevallás szabályai az ősi vagyonra vonatkozóan [Jt. 122-123. o.]
19. Mi volt az ún. bírói zálog, illetőleg törvényes zálog? [Jt. 126. o.]
20. A károkozásra (kártérítésre) vonatkozó szabályok rendi jogunkban. [Jt. 129-130. o.]
21. Mi volt az ún. fiókvégrendelet? [Jt. 133. o.]
22. Mi volt az ún. kiváltságos végrendelet? [Jt. 133. o.]
23. Mi volt a végrendelet alaki, illetőleg tartalmi érvénytelensége? [Jt. 134. o.]
24. Mit tud a jobbágyok örökléséről? [Jt. 137. o.]
25. Mi a hitbizomány? [Jt. 137-138. o.]
26. Mi a hajadoni jog? [Jt. 138-139. o.]
27. Mi a közszerzemény? [Jt. 141. o.]
28. Milyen házassági akadályokat ismertünk meg a rendi korban? [Jt. 145-148. o.]

A büntetőjog és a perjog fejlődése a XVIII. századig

1. A cinkostárs fogalma rendi kor büntetőjogában. [Jt. 283. o.]
2. A felbiztatás fogalma rendi kor büntetőjogában. [Jt. 283-284. o.]
3. Ki volt a híres és tanácsos személy? [Jt. 284. o.]
4. Ki volt az ún. latroknak gazdálkodó és a latorrejtegető? [Jt. 284-285. o.]
5. Mi az ún. eredményfelelősség? [Jt. 286. o.]
6. Mi az ún. kollektív felelősség? [Jt. 286-287. o.]
7. A végszükség a rendi kor büntetőjogában. [Jt. 288. o.]
8. A jogos védelem a rendi kor büntetőjogában. [Jt. 288. o.]
9. A visszaesők megítélése a középkorban. [Jt. 289-290. o.]
10. A bűncselekmények elkövetési stádiumai a rendi korban. [Jt. 290. o.]
11. Mik voltak a közbűncselekmények? [Jt. 290. o.]
12. Mik voltak a magánbűncselekmények? [Jt. 290-291. o.]
13. A hűtlenségről, mint a rendi kor legsúlyosabb bűncselekménye. [Jt. 291-292. o.]
14. Mit tud a főbenjáró ítélet alá eső cselekményekről? [Jt. 292-293. o.]
15. Mit tud az ún. fejkiváltságáról? [Jt. 293. o.]
16. A becstelenség (infámia). [Jt. 293. o.]
17. Mi volt a feleletváltás és a perfüggőség? [Jt. 408-409. o.]
18. Mi volt a tisztító eskü? [Jt. 411. o.]
19. Mi volt a földre letett eskü? [Jt. 411. o.]

20. Mit tud az eskü értékéről? [Jt. 411-412. o.]
  21. Mit tud a tetemrehívásról? [Jt. 413-414. o.]
  22. Mi volt a Várad Regestrum? [Jt. 414-415. o.]
  23. Mi volt az alaki tanúbizonyítás [Jt. 417-418. o.]
  24. Mi volt az anyagi tanúbizonyítás [Jt. 418. o.]
  25. Mit tud az okirati bizonyításról a rendi korban? [Jt. 418. o.]
  26. Mit tud az írásbeli polgári perről? [Jt. 427-428. o.]
  27. Mit tud a szóbeli büntető perről. [Jt. 428. o.]
  28. Mit tud a vármegyei bűnvádi eljárás előkészítő szakaszáról. [Jt. 429-430. o.]
- A magánjog, polgári perjog és a kereskedelmi jog fejlődése a XIX-XX. században***
1. Milyen magánjogi tárgyú pátenseket ismer a neoabszolútizmus időszakából? [Jt. 157. o.]
  2. Mi volt az ún. Országbírói Értekezlet. [Jt. 158. o.]
  3. Az Ideiglenes Törvénykezési Szabályok rendelkezési és hatálya [Jt. 159-160. o.]
  4. Magánjogi kodifikációs tervezetek a polgári korban. [Jt. 163-164. o.]
  5. A szokásjog és a bírói gyakorlat szerepe a polgári kor magánjogában. [Jt. 164-166. o.]
  6. A jogtudomány szerepe a polgári kor magánjogában. [Jt. 166. o.]
  7. A szerződési szabadság. [Jt. 182-183. o.]
  8. A kártérítési jog a polgári korban és az objektív felelősség. [Jt. 184-185. o.]
  9. A jogalap nélküli gazdagodás. [Jt. 185-186. o.]
  10. A törvényes öröklés rendje a polgári korban. [Jt. 189-190. o.]
  11. A polgári per főbb alapelvei. [Jt. 461. o.]
  12. A perfelvétel a polgári perben. [Jt. 462. o.]
  13. Jogorvoslatok a polgári perben. [Jt. 464-465. o.]
  14. Mík voltak az ún. különleges eljárások? [Jt. 465. o.]
  15. Mit jelent a jóhiszemű forgalom védelme? [Jt. 193. o.]
  16. A kereskedelmi ügyletek. [Jt. 195-196. o.]
  17. Mi a tárgyi kereskedelmi alapügylet? [Jt. 196-197. o.]
  18. A közkereseti társaság a polgári korban. [Jt. 200-201. o.]
  19. A betéti társaság a polgári korban. [Jt. 201-202. o.]
  20. A részvénytársaság alapítása és szervezete. [Jt. 206-207. o.]
  21. A korlátolt felelősségű társaság. [Jt. 209-210. o.]
  22. Mi volt az ún. csendes társaság? [Jt. 210-211. o.]
  23. Mit tud a váltóról, mint értékpapírról? [Jt. 216-218. o.]
  24. Mit tud a kötvényről, mint értékpapírról? [Jt. 219-220. o.]
  25. Házassági akadályok az 1894. évi XXXI. tc. szerint. [Jt. 229-230. o.]
  26. A házasság felbontása és az ágytól és asztaltól való elválasztás. [Jt. 231-232. o.]
  27. Az állami tulajdon jellemzői a szocialista jog szerint. [Jt. 243-244. o.]
  28. A szövetkezeti tulajdon jellemzői a szocialista jog szerint. [Jt. 244-245. o.]
- A büntető anyagi és eljárásjog fejlődése a XIX-XX. században***
1. Az 1843. évi büntető javaslat anyagi jogi rendelkezései. [Jt. 320-321. o.]
  2. A Csemegi-kódex rendszere (szerkezete). [Jt. 330. o.]
  3. A büntetendő cselekmények hármas felosztása. [Jt. 330-331. o.]
  4. Mi volt az ún. egyesítő teória? [Jt. 332-333. o.]
  5. A büntetőjogi felelősség problémája a Csemegi-kódexben. [Jt. 333. o.]
  6. Mi a bűnhalmazat? [Jt. 334. o.]
  7. Az emberölés szabályozása a Csemegi-kódexben. [Jt. 335-336. o.]
  8. A vagyoni elleni bűncselekmények a Csemegi-kódexben. [Jt. 336-337. o.]
  9. Mit tud a kriminálszociológiai iskoláról? [Jt. 348-349. o.]
  10. Mit tud a kriminálantropológiai iskoláról? [Jt. 349-350. o.]
  11. A megrögzött büntetettek problémája. [Jt. 351-352. o.]
  12. A feltételes elítélés és fiatalokra vonatkozó szabályok az első büntetőnovellában (1908). [Jt. 354. o.]
  13. Mit tud az ún. dologházi törvényről? [Jt. 354-355. o.]
  14. A második büntetőnovella (1928). [Jt. 355-356. o.]
  15. A Csemegi-kódex büntetési rendszere. [Jt. 367-369. o.]
  16. Mit tud az ún. fokozatos börtönrendszer magyarországi alkalmazásáról? [Jt. 369-371. o.]

17. A háborús és népellenes bűncselekmények. [Jt. 378-379. o.]
18. Az államrend büntetőjogi védelme a második világháborút követően. [Jt. 379-380. o.]
19. Mi volt az ún. „Sárga könyv” [Jt. 444. o.]
20. Mit tud a kodifikáció előtti időszak büntetőeljárásának sajátosságairól? [Jt. 444. o.]
21. A személyes szabadság védelme a bünvádi perben. [Jt. 446-447. o.]
22. Mit tud a vádtanácsról? [Jt. 448. o.]
23. Mi az a magánvád és milyen formáit ismeri? [Jt. 448-449. o.]
24. Mi a magánindítvány? [Jt. 449. o.]
25. Mit tud a főtárgyalásra való közvetlen idézésről? [Jt. 450. o.]
26. A főtárgyalás sajátosságai az esküdtszéki eljárásban. [Jt. 452-453. o.]
27. Mi volt a semmisségi panasz? [Jt. 454. o.]
28. Mi volt a „perorvoslat a jogegység érdekében? [Jt. 454-455. o.]

Egyéb tudnivalók: A tárgyból – karunk kreditátvételi szabályzata értelmében – felmentés akkor kapható, ha a hallgató korábban megszerzett ismeretei legalább 75%-ban fedik a felvett tantárgy tematikáját.

Római jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Roman Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 20 óra/félév

Ajánlott félév: 2. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150207K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Római jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Boóc Ádám

Oktató(k): Dr. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelmi jog alapfogalmai, a kötelmi jog alanyai és tárgya. A felelősség és a kötelelem biztosítékai. A kötelek módosítása és megszűnése.
2. A szerződések általában. Az archaikus és klasszikus kor szerződésrendszere. A reálszerződések. Az adásvétel.
3. A többi konszenzuálszerződés. A római büntetőjog alapfogalmai, A delictumok és crimenek. A pactumok, a quasi contractusok, a quasi delictumok és a vegyes kötelek.
4. Öröklési jog I. Öröklési jog II. Szakrális jog mint közjogi kiegészítés.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Földi András – Hamza Gábor: A római jog története és intézményei. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom:

Molnár Imre: A római magánjog felelősségi rendje. Szeged 1993.

Zlinszky János: Ius publicum. Bp. 1994.

Zlinszky János: Római büntetőjog. Bp. 1997.

Hamza Gábor.: *Az európai magánjog fejlődése. A modern magánjogi rendszerek kialakulása a római jogi hagyományok alapján.* Budapest, 2002.

Politológia

A tantárgy megnevezése (angolul): Politology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150208K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Bogár László

Oktató: Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A politológia tantárgy az elméleti politikatudomány kérdésközpontú megismertetésén túl, a hallgatók számára áttekintést nyújt a kormányzati rendszerek alkotmányos és intézményi felépítéséről, különös tekintettel a magyar kormányzati rendszer működésére. A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a politikatudomány tartalmi sajátosságairól, módszertani jellegzetességeiről és a politika világának törvényszerűségeiről. E törvényszerűségek feltárása során a hallgatók bepillantást nyernek a politikum egyetemes értékeibe, és megtanulnak eligazodni a politikai érdekek és ideák, a hatalom és az uralom, a politikai, a választási, a kormányzati és a pártrendszerek, a demokrácia dilemmái, az alkotmányos állam tartalmi és formai kritériumai, valamint a politikai ideológiák között. Az esztörténeti részek, a kormányzati és a politikai rendszerek leíró elemzése a felmerülő problémák megfogalmazásához szükséges alapokat tartalmazzák és hozzájárulnak a demokratikus politikai vitakultúra elsajátításához is. A kurzus során részletesen lesz szó továbbá a pártokról mint a politika központi szereplőiről, a pártok versengésének keretétől szolgáló választási rendszerekről, valamint a politikai életet meghatározó egyéb tényezőkről mint például a nyugati civilizáció nagy eszméi és ideológiái vagy a politikai kultúra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tantárgy követelményeinek ismertetése. A Bevezetés a politikatudományba. Politikatudományi alapismeretek közvetítése és a politikatudomány diszciplináris fejlődésének felvázolása. A politika tárgyra, elméletére és módszerére valamint alapfogalmainra (érdek, akarat, hatalom, legitimitáció, politikai értékek) vonatkozó fejtegetések és értelmezések. A politikai gondolkodás kialakulása.
2. A politikatudományi alapfogalmak. A politika, a hatalom, az uralom és a legitimitáció. Az uralom típusai. A politika, mint hivatás.
3. Politikai ideológiák. Az ideológia fogalma, funkciója, az ideológiák kialakulása. Értékek és eszmék, szabadság, egyenlőség, szolidaritás. A liberális, a konzervatív és a szocialista eszmerendszer.
4. A politikai rendszer és működése. A politikai rendszer intézményes valósága és folyamatai, az állam- és kormányzati formák típusai, a hatalommegosztás ágai valamint a diktatórikus és demokratikus politikai rendszerek.
5. Demokráciamodellek. Totalitarizmus-elméletek. A politikai rendszerek változása.
6. A kormányzati rendszer. Az elnöki és parlamentáris rendszerek. A parlamentarizmus sajátosságai.
7. A magyar politikai rendszer. A magyar kormányforma.
8. A politikai párt fogalma, funkciói, szervezete, a pártcsaládok. A pártrendszerek tipológiája. A magyar pártrendszer. A választási rendszer.

Évközi tanulmányi követelmények: az előadásokon való megjelenés

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, Aula Kiadó, 2003, 2005.

Ajánlott irodalom:

Gyurgyák János (2003): Mi a politika? Bevezetés a politika világába. Budapest, Osiris Kiadó.

Körösényi András – Tóth Csaba – Török Gábor: A magyar politikai rendszer, Osiris, Budapest, 2007

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az írásbeli vizsga anyagát a kötelező irodalom vonatkozó fejezetei és az előadáson elhangzottak együttesen képezik. A vizsgakérdések a tematikában jelzett kérdéskörökhöz igazodnak. A felkészülést segítik a tankönyv vonatkozó fejezeteinek végén megadott ellenőrző kérdések.

Alkotmányjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Constitutional Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150301K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktatók: Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi jogok a demokrácia, a jogállamiság alapfeltételei, és a modern alkotmányos államokban evidenciát jelentenek. E fejlődés bemutatását követően konkretizálni kell, hogy az emberi jogok miképpen jelennek meg egy adott országban alkotmányos alapjogokként. Annál is inkább, mert az alkotmányos alapjogoknak át kell hatniuk a többi jogág jogintézményeit is. A diszkrimináció tilalmának elve nem is alapjog, hanem annál is több: az egész jogrendszer vezérlő elve. Az alkotmányos alapjogok gyakorlati érvényesítése okából kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság bemutatása az alapjogokkal egy félévben történik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Kormány
2. Kormányzati rendszerek
3. A jogvédő szervek
4. Alkotmánybíróság
5. Bíróság
6. Ügyészség
7. Helyi önkormányzatok
8. Alapjogok kialakulása, osztályozása, garanciái, korlátozásuk
9. Alapjogok I. (élethez, emberi méltósághoz való jog, vallásszabadság)
10. A diszkrimináció tilalma
11. Alapjogok II. (diszkrimináció-tilalom, véleménynyilvánítás szabadsága)
12. Alapjogok III. (gyülekezési jog)
13. Alapjogok IV. (egyesülési jog, pártok)
14. Alapjogok V. (tulajdon, vállalkozás szabadsága, gazdasági, kulturális, szociális jogok)
15. Alapjogok VI. (személyes adatok védelme, információs önrendelkezési jog)

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JAK, Budapest, 2012, illetve az alapjogi rész (megjelenés alatt)
az előadások anyaga
Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok

az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007

Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei
2. A bírói függetlenség fogalma, érvényesülésének jogi garanciái
3. A bírói szervezet felépítése, a bíróságok igazgatása, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
4. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése
5. A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei
6. Kormányzati rendszerek. Magyarország kormányzati rendszere
7. A Kormány megbízatásának keletkezése és megszűnése
8. A Kormány hatáskörei. A Kormány parlamenti felelőssége
9. Az alkotmánybíráskodás fogalma, modelljei. Az Alkotmánybíróság tagjainak választása és jogállásuk
10. Az alkotmánybíróság feladata, hatáskörei
11. Az ügyészség feladatai és fő funkciói
12. Az ügyészi szervezet felépítése. A legfőbb ügyész jogállása és felelőssége
13. A helyi önkormányzatok hatáskörei és működése
14. Emberi jog, alapjog, alanyi jog.
15. Objektív intézményvédelmi kötelezettség, államcél
16. A természetjog és a pozitívizmus jogfogalma. Az emberi jogok garanciái
17. Az emberi jogok generációi
18. Az alapjogok korlátozása
19. Az élethez való jog és a halálbüntetés
20. Az élethez való jog és az abortusz
21. Az élethez való jog és az eutanázia
22. Az emberi méltóság
23. Lelkiismereti- és vallásszabadság
24. Az állam és egyház kapcsolatának modelljei
25. Az egyenlőség fogalma és ismérvei
26. A hátrányos megkülönböztetés tilalma
27. A „pozitív diszkrimináció”. A férfi és nő egyenlősége
28. A véleménynyilvánítás szabadsága
29. Információs jogok
30. Egyesüléshez való jog
31. A pártok alkotmányos helyzete, a pártokra vonatkozó külön szabályok
32. A gyülekezés szabadsága
33. A tulajdonhoz való jog
34. A munkához való jog és a vállalkozás szabadsága
35. A szociális biztonság és az egészséghez való jog

Egyházjog

A tantárgy megnevezése (angolul): Canon law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150302K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyháztörténet

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató(k): Dr. Köbel Szilvia; Dr. Ormóshegyi Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatása keretében sor kerül a magyarországi történelmi egyházak, illetve felekezetek hatályos joganyagának bemutatására, melynek során a hallgatók bevezetést nyernek az egyes felekezetek intézményrendszerébe és annak működésébe. Ezen túlmenően a kurzus a felekezeti egyházjog ökumenikus vonatkozásait is bemutatja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egyházjog fogalma, forrásai. Állami egyházjog, felekezeti egyházjog. Alapfogalmak.
2. A lelkiismereti és vallásszabadság alapjoga, fogalmi elemei, története. Az alapjog egyéni és kollektív oldala.
3. Az állam és az egyház kapcsolatának lehetséges modelljei. Összefonódás, együttműködés, elválasztás. Elkötelezett állam, semleges állam.
4. Az állam és az egyházak jogi kapcsolatainak történeti áttekintése.
5. Az állam és az egyház kapcsolatának hatályos szabályozása Magyarországon. I.
6. Az állam és az egyház kapcsolatának hatályos szabályozása Magyarországon. II.
7. Az egyházak oktatási, szociális és kulturális tevékenysége.
8. A vallásszabadság az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában. Az egyházak szerepe az európai integrációban.
9. A bevett vallásfelekezetek joga. I. (Református egyházjog)
10. A bevett vallásfelekezetek joga. II. (Katolikus egyházjog)
11. A bevett vallásfelekezetek joga. III. (Evangélikus, unitárius, zsidó egyházjog)
12. A bevett vallásfelekezetek joga. IV. (Kisebbségi keresztény egyházak joga, nem keresztény felekezetek joga)

Évközi tanulmányi követelmények:

A kurzus teljesítésének feltétele a zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Antalóczy Péter: Felekezeti egyházjog alapjai, Bp. 2011.

Ajánlott irodalom:

Rácz Lajos (szerk.): Felekezeti egyházjog, Budapest 2004.

Szathmáry Béla: Magyar egyházjog, Budapest 2004.

Büntetőjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal law 1.

A tantárgy megnevezése (németül): Strafrecht 1.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 3. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150303K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyetemes állam és jogtörténet II., Magyar állam és jogtörténet II.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Általános Része első felével ismerteti meg a hallgatókat a kurzus. Tudományelméleti, tudománytörténeti bevezetés után a büntetőjog forrásait, a büntető törvény értelmezését és a hatályra vonatkozó ismereteket sajátítják el a hallgatók. Megismerkednek a bűncselekmény fogalmával és elemeivel. A tényállástan oktatása során a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalát mutatjuk be. A büntetőjogi felelősségrevonás akadályainak rendszerénél a büntethetőséget kizáró, korlátozó, megszüntető okokat, illetve az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiányát tárgyaljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

I.

1. A büntetőjog helye a jogrendszerben, fogalma, feladata. A büntetőjog tudományának történeti fejlődése, a büntügyi tudományok
2. A magyar büntetőjog története
3. A büntetőjog alapelvei, forrásai, hatálya
4. A bűncselekmény fogalma és elemei, jogi tárgy, az elkövetési tárgy
5. Az elkövetési magatartás, az eredmény, ok-okozati összefüggés, a szituációs ismérvek

II.

1. Szándékosság, gondatlanság, vegyes bűnösség
2. A büntethetőségi akadályok rendszere általában
3. Jogos védelem, végszükség, a jogszabály engedélye
4. A Btk-ban nem nevesített társadalomra veszélyességet kizáró okok
5. A gyermekkor, a kóros elmeállapot, az ittas állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősség

III.

1. Kényszer és fenyegetés
2. A tévedés
3. A büntethetőséget megszüntető okok
4. Az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiánya

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

A hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a KRE ÁJK TVSZ rendelkezéseinek függvényében kötelező részvétel az előadásokon és szemináriumokon, a hiányzások maximális száma: 6 óra (2 tanórás szeminárium), illetve 9 óra (3 tanórás előadás).

Az aláírás feltétele: az előadások látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelt) minősítése, amennyiben az oktató zh-t írat a félév során. Több zh esetében az oktató által meghatározott minimumkövetelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Ervin – Gellér Balázs – Nagy Ferenc – Tóth Mihály: Büntetőjog I. (A 2012. évi Btk. alapján), Lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2012.

a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény

a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog I. az új Btk. alapján, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A büntetőjog fogalma és jogrendszerbeli helye
2. A büntetőjog tudományának főbb irányzatai
3. A magyar büntetőjog fejlődése a Csemegi-kódextől napjainkig
4. A jogállami büntetőjog alapelvei
5. A büntetőjog forrásai
6. A büntető törvény időbeli, területi és személyi hatálya
7. A büntető norma értelmezése
8. A bűncselekmény fogalma és elemei; a bűncselekmények súly szerinti felosztása
9. A bűnösség fogalma és elemei
10. A szándékosság
11. A gondatlanság
12. A vegyes bűnösség
13. A bűncselekmény tárgyi oldala általánosságban; az elkövetési tárgy és a passzív alany; az elkövetés szituációjához tartozó tényállási elemek
14. Az elkövetési magatartás
15. Az eredmény
16. Az okozati összefüggés
17. A büntetőjogi felelősségre vonás akadályainak rendszere.
18. A jogos védelem
19. A végszükség
20. A Btk-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok
21. Kényszer és fenyegetés; kóros elmeállapot; az önhibából eredő ittas vagy bódult állapot
22. A tévedés
23. A büntethetőséget megszüntető okok rendszere; az elkövető halála, a kegyelem és a tevékeny megbánás
24. Az elévülés a Btk. és a magyar Alkotmánybíróság határozatainak tükrében
25. A magánindítvány hiánya

Infokommunikációs jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Infocommunication Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Félévi óraszám: 12

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150304K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Grad-Gyenge Anikó/dr. Lehoczki Zsófia, dr. Csáki-Hatalovics Gyula/dr. Szentléleky Szabolcs, Dr. Udvary Sándor, Dr. Ludányi Arnold

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogágot (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készítet, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. közgazdasági vonatkozások 1.(Ludányi A.)
2. alapjogi vonatkozások 1. (Udvary S.)
3. szerzői jogi vonatkozások 1. (Grad-Gyenge A./Lehoczki Zsófia)
4. szerzői jogi vonatkozások 2.
5. Elektronikus közigazgatás (Csáki-Hatalovics Gy./Szentléleky Szabolcs)
6. Elektronikus aláírás

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog I., Patrocínium Kiadó, 2012

Ajánlott irodalom:

Gyenge Anikó: Szerzői jogi korlátozások és a szerzői jog emberi jogi háttere, HVG ORAC Kiadó, 2010

Csáki Gyula Balázs: Az elektronikus közigazgatás tartalma és egyéb gyakorlati kérdései, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

1. A véleménynyilvánítás szabadsága
2. A véleménynyilvánítás korlátozásának főbb esetei, szabályai

3. Információs szabadság
4. Gyülekezési jog
5. Egyesülési jog
6. Vallásszabadság
7. Tan-és tudományszabadság
8. Művészetek szabadsága, a tulajdon szabadsága
9. Infokommunikációs jogok a 21. században és az alapvető jogok
10. Az internettel kapcsolatos egyes alapjogi kérdések
11. A mikroökonómiában használt piacformák áttekintése
12. A piac meghatározás fontossága
13. A természetes monopólium létéből fakadó hátrányok vizsgálata
14. A piacok megtámadhatósága
15. A technológiai, intézményi tulajdonosi dimenzió kérdése
16. A szabályozás hatékonyságának vizsgálata
17. A rádióspektrum, mint termelési tényező
18. A spektrum szabályozás célrendszere
19. A frekvenciagazdálkodás eszközrendszere
20. Miért kiemelt gazdasági érdek az infokommunikációs fejlődés és mit tehet ezért a szabályozás?
21. A szerzői jog helye a jogrendszerben és az infokommunikációhoz való viszonya
22. A szerzői mű
23. A szerző
24. A szerzőt illető személyhez fűződő jogok
25. A szerző vagyoni jogai
26. A szabad felhasználások
27. A felhasználási szerződések
28. A közös jogkezelés
29. A szerzői jogok érvényesítése
30. Az állam és polgárai közötti jogviszony újraértelmezése
31. Elektronikus közigazgatás az eEurope akciótervekben
32. Folyamatszervezés a közigazgatásban
33. Minőségbiztosítás és teljesítményértékelés
34. Az elektronikus közigazgatás fogalma, tartalma
35. Az elektronikus közigazgatás fogalma
36. Az elektronikus ügyintézés szabályainak megjelenítése
37. Kormányzati informatika és elektronikus közigazgatás
38. A titkosítás
39. A Nyilvános Kulcsú Infrastruktúra
40. Az elektronikus dokumentumok bizonyító ereje

Közigazgatási jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Administrative law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150305K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám, Dr. Linder Viktória, Dr. Szabó Annamária Eszter, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatót megismerteti a közigazgatás alapfogalmaival, a főbb közigazgatás-szervezési elvekkel, valamint a központi szervek rendszerével és a közszolgálat alapjaival. Cél azon alapkompenciák elsajátítása, melyek megalapozzák a következő félévek közigazgatási tárgyainak megértését. A tárgyak, az e jogterületet általánosan jellemző, s az utóbbi időszakban különösen felerősödött gyors változások miatt oly módon tanítjuk, hogy a hallgató egyfelől megismerkedjen a hatályos jog alapvető rendelkezéseivel, de egyben olyan általános, elméleti keretet is kívánunk biztosítani, amelyben az esetleges későbbi jogszabályi változások is értelmezhetővé, így könnyen elsajátíthatóvá válnak. Mindehhez elsősorban a történeti és nemzetközi kitekintés módszerét alkalmazzuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A tárgy bemutatása általános tájékoztatás, követelmények ismertetése. Igazgatás, közigazgatás, a közigazgatási jog tudománya. A közigazgatás általános bemutatása, fogalma
2. A közigazgatás alapelvei, helye az állami szervek rendszerében
3. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája. Jogforrástan, normatan
4. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
5. A központi szervek I. A kormányzás és koordináció szervei. Politika és szakértelem a közigazgatásban. (A minisztériumok belső felépítése)
6. A központi szervek II. Az adminisztráció szervei
7. A közigazgatás funkciói, tevékenysége és működése. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
8. A közigazgatási szervek csoportosításának lehetséges módjai
9. Közszolgálat I. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
10. Közszolgálat II. Egyes alrendszerek áttekintése: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb. A hatályos szabályozás összehasonlító értelmezése
11. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet
12. Összefoglalás. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban. A magyar közigazgatás szerepe ezen folyamatokban

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások.

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai Alapvető elvárás ebben a félévben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény részletekbe menő ismerete (2010. évi XLIII. törvény).

Kötelező irodalom:

Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész I.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2014. (előadáson megjelölt fejezetek)

Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész III.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013. (előadáson megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

Rixer Ádám: *A köz természet. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, Patrocinium, 2013.

Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, HVG ORAC, 2010. (előadáson megjelölt fejezetek)

Az előadó és a szemináriumvezető további irodalmakat is megjelölhet, akár a változások nyomán követése érdekében akár a hallgatók kérésének, sajátos érdeklődésének megfelelően.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazgatás és közigazgatás fogalma
2. A közigazgatás funkciói, tevékenysége működése
3. A közigazgatás alapelvei: Melyek ezek, mi ezek tartalma?
4. A közigazgatás helye az állami szervek rendszerében: A közigazgatás és végrehajtó, törvényhozó, bírói hatalom hármásában
5. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája
6. Jogforrástan, normatan
7. Közjog és magánjog
8. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei
9. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
10. A közigazgatási szervek csoportosítási elvei
11. A kormányzás és koordináció szervei
12. Politika és szakértelem a közigazgatásban
13. Az adminisztráció szervei. Az egyes szervtípusokra vonatkozó legfontosabb szabályok
14. A minisztériumok belső felépítése
15. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
16. Közszolgálat. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
17. Egyes alrendszerek: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb.
18. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban
19. A magyar közigazgatás szerepe az uniós döntések előkészítésében és végrehajtásában
20. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet

Polgári jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Law I.

A tantárgy megnevezése (németül): Zivilrecht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 3. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150306K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Római jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc, Dr. Osztoivits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A polgári jog alapelveinek, a Ptk. bevezető rendelkezéseinek megismerése, a személyek jogának áttekintése. A félév során a hallgatók a polgári jog általános tanaival ismerkednek meg, a természetes személyek és a jogi személyek szabályozásával, a személyhez fűződő jogok rendszeréről kapnak részletes ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a polgári jogba. A polgári jog rendszere
2. A magyar polgári jog története, jogforrások
3. Jogszabálytan és jogügylettan
4. Intézmények, alapelvek, generálklauzulák a magánjogban
5. Jogképeség és cselekvőképesség
6. A jogi személyek elméletei, kialakulása, fejlődése, helye a Ptk.-ban
7. A Ptk.-ban szabályozott jogi személyek
8. A Ptk.-n kívüli törvényekben szabályozott jogi személyek
9. A gazdasági társaságok szabályozásának áttekintése
10. A jogi személyek szabályozása az Európai Unió jogában
11. A személyhez fűződő jogok I.
12. A személyhez fűződő jogok II.

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét kötelező.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított

írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Boóc Ádám – Sándor István: Előadásvázlatok a polgári jog általános részéből. Patrocinium, Budapest, 2013⁴.

Sándor István: Előadásvázlatok a személyek jogából. Patrocinium, Budapest, 2013⁴.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk.-val kapcsolatban megjelenő kommentárok vonatkozó részei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételsor

1. A polgári jog szabályozási tárgyköre
2. A Ptk. célja, hatálya, felépítése
3. A magánjog fejlődése Nyugat-Európában és Magyarországon Az új Ptk. születése
4. A magyar magánjog tudománya, meghatározó jogtudósai
5. A polgári jog elhatárolása más jogterületektől
6. A jogi tények
7. A polgári jogi jogviszony
8. A polgári jog forrásai
9. A polgári jogi norma
10. A jóhiszeműség és tisztesség elve
11. A joggal való visszaélés tilalma
12. A cselekvőképesség fogalma, cselekvőképességi fokozatok általában, cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatal, rendelkezés a cselekvőképesség jövőbeli korlátozásáról.
13. Kiskorúság miatti korlátozott cselekvőképesség és cselekvőképtelenség, jognyilatkozatok.
14. A nagykorú cselekvőképességének korlátozása, jognyilatkozatok.
15. Gondnokság alá helyezés.
16. A jogi személy fogalma, fajtái, létesítése. A jogi személyre vonatkozó elméletek.
17. A jogi személy szervezete, képvisellete, törvényes működése, átalakulása, megszűnése.
18. Az alapítvány.
19. Az egyesület és a köztestület.
20. A személyiségi jogok rendszere a Ptk.-ban
21. A jóhírnév védelme
22. A sajtó-helyreigazítási eljárás
23. A személyiségi jogok megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények

B tételsor

1. Az adott helyzetben általában elvárható eljárás elve
2. A polgári jogi jogérvényesítés lehetőségei
3. Cselekvőképtelenség gondnokság alá helyezés nélkül
4. Az ideiglenes gondnokrendelés
5. A jogi személyek elméletei
6. Az állam polgári jogi jogalanyisága
7. A szövetkezet
8. A korlátolt felelősségű társaság
9. A részvénytársaság
10. Az egyesülés
11. Az Európai Gazdasági Egyesülés
12. Az Európai Részvénytársaság
13. Az Európai Szövetkezet
14. Az erdőbirtokossági társulat
15. A hegyközség
16. A települési önkormányzat
17. A koncessziós társaság
18. A vízgazdálkodási társulat
19. Az egyházak jogi személyisége
20. A névviseléshez való jog

21. A jóhírnév védelme és a sajtó-helyreigazítás összehasonlítása
22. Az üzleti titok, know-how és a magántitok összehasonlítása
23. Az személyes adathoz fűződő jog
24. A képmáshoz, hangfelvételhez való jog
25. A jogi személyek személyhez fűződő jogai
26. A szerzői jog és az iparjogvédelem a Ptk-ban
27. A szerzői jog és a találmányok szabadalmi oltalmának elhatárolása

Büntetőjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal law 2.

A tantárgy megnevezése (németül): Strafrecht 2.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/levelező

Ajánlott félév: 4. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150401K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog I.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során megtanítjuk az elkövetőkre és a stádiumokra vonatkozó stúdiumokat. Megismertetjük a hallgatókkal az egység, többség, halmaztat tanát, valamint a büntetőjogi szankciók rendszerét. A szankciók fajtáit, azok célját, feladatát. Akurzus áttekinti a halálbüntetés elméleti kérdéseit. Bemutatja a büntetéseket, a mellékbüntetést és az intézkedéseket. A büntetés kiszabásának elveit is megismerteti a hallgatókkal. Az elítéléshez fűződő hátrányokat illetve az azok alóli mentesülés lehetőségeit is ismertetjük a hallgatókkal. Bemutatjuk a fiatalkorúak büntetőjogának nemzetközi és hazai kialakulását, a hatályos magyar szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

I.

1. Elkövetők
2. Stádiumok
3. Egység, többség, halmaztat.

II.

4. Szankciók a büntetőjogban, a büntetés jogalapja, célja.
5. A magyar szankciórendszer felépítése A halálbüntetés abolíciója
6. A szabadságvesztés büntetés. A feltételes szabadságra bocsátás. Az elzárás

III.

7. A közérdekű munka és a pénzbüntetés. A foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás. A kitiltás és a kiutasítás. A sportrendezvények látogatásától való eltiltás. A büntetés végrehajtását kizáró okok.
8. A közügyektől eltiltás. Az intézkedések.
9. A büntetés kiszabásának elvei. A halmazati és az összbüntetés.

IV.

10. A büntetés enyhítése. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése
11. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
12. A fiatalkorúak büntetőjoga.

Évközi tanulmányi követelmények: az előadásokon való részvétel

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Belovics Ervin – Gellér Balázs – Nagy Ferenc – Tóth Mihály: Büntetőjog I. (A 2012. évi Btk. alapján), Szerkesztő-lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2012.

a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv.

A Kúria vonatkozó büntetőjogi iránymutatásai az előadáson elhangzottak szerint

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella – Domokos Andrea: Büntető anyagi jog II. az új Btk. alapján, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az elkövetők, a tettesek, a részesek
2. A többes elkövetés
3. A bűncselekmény stádiumai, Az előkészület, a kísérlet
4. Egység
5. Többség, halmazat.
6. A büntetőjogi szankciók célja, feladata
7. Büntetési elméletek, a magyar büntetőjogi szankciórendszer felépítése
8. A halálbüntetés abolíciója
9. Az életfogytig tartó szabadságvesztés
10. A határozott ideig tartó szabadságvesztés, a feltételes szabadságra bocsátás, az elzárás
11. Közérdekű munka és pénzbüntetés Közügyektől eltiltás
12. Foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás
13. Kitiltás, a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, a kiutasítás
14. A büntetés végrehajtását kizáró okok
15. Megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka
16. Pártfogó felügyelet, az elektronikus adat végleges hozzáférhetlenné tétele
17. A kényszergyógykezelés Elkobzás, vagyonekobzás
18. A büntetés kiszabására vonatkozó szabályok, elvek
19. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése
20. A halmazati büntetés és az összbüntetés
21. A büntetés enyhítése
22. Az ismételt bűnelkövetés és a bűnszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
23. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól
24. A fiatalokkorúakra vonatkozó speciális rendelkezések a magyar büntetőjogban

Családi jog

A tantárgy megnevezése (angolul): Family Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 4. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150402K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A családjog tárgy oktatása során a magánjog egyik legfontosabb területe kerül megismertetésre a hallgatókkal. A családjog tárgy három fő területre koncentrál. A házasság témakörében a házasságkötés anyagi és eljárásjogi feltételrendszerével, az érvényesség, érvénytelenség kérdéskörével ismerkednek meg a hallgatók. A rokonság témaköre a többi meghatározó családjogi jogviszonyt foglalja magába, ide értve az örökbefogadás kérdését, az apasági vélelmeket, az anyaság megállapításának kérdéseit is. A gyámság témaköre szintén komplex módon tartalmazza az eljárási és anyagi jogi szabályokat. Valamint a házasság felbontása, házastársi vagyonszövetség, szülői felügyeleti jog rendezése, kiskorú és nagykorú gyermek tartása és házastársi tartás témakörének részletes szabályozását lehet megismerni.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A család védelme és alapelvei
2. A házasság megkötése és ennek alaki szabályai
3. A házasság érvénytelensége és annak megállapítása
4. Szülői felügyelet, annak tartalma, gyakorlása, utóbbinak bírósági rendezése, megszüntetése
5. A házastársi vagyonszövetség
6. A vagyonszövetség megszűnése és megszüntetése, házastársi közös vagyon megosztása
7. A házassági vagyonszövetség szerződés
8. Házastársi közös lakás használatának rendezése
9. Élettársi kapcsolat családjogi hatásai
10. Rokoni kapcsolat, leszármazáson alapuló rokon kapcsolat
11. Egységes apasági vélelmek, apaság vélelmének megtámadása
12. Az anyai jogállás
13. Örökbefogadás
14. A kapcsolattartás
15. Rokontartás, házastársi tartás
16. Kiskorú és nagykorú gyermek tartása
17. A gyámság

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek, és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. és a kapcsoló jogszabályok nagykommentárja, II. kötet, szerkesztő: Osztovits András, Opten Kft.

Dr. Csiky-Dr. Bujdosó-Dr. H. Váczy: Apasági perek, apaságvizsgálat

Dr. Csúri Éva: A házassági vagyonjog gyakorlati kérdései – Kjk. Kerszöv.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A család alapelvei
2. A házasság érvénytelenségének okai
3. A házasság érvénytelenségének megállapítása
4. Házassági vagyonjogi szerződés
5. Élettársi tartás
6. Élettársak lakáshasználatának rendezése
7. Szülői felügyelet tartalma, gyakorlása, bírósági rendezése, megszüntetése
8. A szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása
9. Kiskorú gyermek tartása
10. Nagykorú gyermek tartása
11. A házasságkötést megelőző eljárás
12. A házasság megkötése
13. A házasság megszűnésének esetei
14. Kapcsolattartás
15. Rokontartás, házastársi tartás
16. A rokon kapcsolat, leszármazáson alapuló rokon kapcsolat
17. Apaság véelme és megtámadása
18. Az örökbefogadás
19. A házastársi vagyonközösség megszűnése, megszüntetése
20. A házastársi vagyonközösség
21. A közös vagyon megosztása
22. A gyámság

Európai Unió joga I.

A tantárgy megnevezése (angolul): EU Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 14 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150403K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy első felében az EU jog- és intézményrendszerét vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az európai integráció II. világháború utáni története: a II. világháború lezárása, Robert Schuman és Jean Monnet, Montánunió, Római Szerződések (Euratom, EGK)
2. Evolúció: főbb szerződés módosítások (Egyesülési Szerződés, EEO, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés), bővítések
3. Az új tagállamok csatlakozásai: a folyamat, a Csatlakozási Szerződés szerkezete, főbb rendelkezések (pl. földmoratórium)
4. Aktuális intézményrendszer (1): Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep), Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
5. Aktuális intézményrendszer (2): Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep), Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör), Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok), „egyszemélyes intézmények”
6. Aktuális intézményrendszer (3): Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)
7. Az intézményrendszer pro futuro: aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétsebességű Európa stb.), az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség), fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszepticismus stb.)
8. Jogforrástan:jogforrás:(amiből az érvényes jog megismerhető, ami jogosít vagy kötelez; ami jogi döntés alapját képezheti), a közösségi jog mint nemzetközi jog, - mint szupranacionális jog, - mint tagállami jog, jogforrások tipizálása (pl. alaki-anyagi, elsődleges-másodlagos, írott-íratlan stb.), Hivatalos Lap, a szerződések (felek, funkció, szerkezet, hatály, példa!), rendelet (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), irányelv (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), egyedi aktus: határozat (kibocsátó, funkció, hatály), egyedi aktus: ítélet, végzés (kibocsátó, funkció, hatály), nem kötelező jogforrások (ajánlás, vélemény), nem írott jogforrások, emberi jogok, a bírósági esetjog
9. Jogharmonizáció: fogalmi keretek, elmélet és gyakorlat
10. Az európai jog érvényesülése I: módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog

11. Az európai jog érvényesülése II: az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
12. Kapcsolat a nemzeti bíróságok és az EU Bíróság között: előzetes döntéshozatali eljárás (lehetősége, kötelezettsége), magyar szabályozás és joggyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
  2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
  3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
  4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
  5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
  6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
  7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
  8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
  9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
  10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
  11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
  12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
  13. Az uniós jog jogforrasi rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
  14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
  15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
  16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
  17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
  18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
  19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
  20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
  21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)
- (A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Jog- és Állambölcselet I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Jurisprudence I.

A tantárgy megnevezése (németül): Rechts- und Staatstheorie I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja: AJ JOL150404K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II, Egyetemes állam- és jogtörténet II.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth J. Zoltán

Oktató(k): Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog eredetére, megismerési forrásaira, a jog és az egyéb társadalmi normák elhatárolására, a jogi normák értelmezésére és alkalmazására vonatkozó elméletek bemutatása a jog valóságának a tárgyi jog szövegén túli mélyebb megismertetése érdekében, illetve az értelmiségi jogászai létre történő felkészítés annak bemutatása által, hogy mennyire eltérő módon ragadhatók és válaszolhatók meg az olyan „nagy kérdések”, mint hogy „mi a jog” „milyen kell(ene) hogy legyen a jog”, „hogyan értelmezendő és alkalmazandó a jog”, „létezik-e objektíve helyes válasz a jog ’nehéz eseteire”.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jog alapfogalmai
2. A jog rétegei
3. Pozitív jog és igazságosság
4. A jogrendszer alkotmányjogiasítása
5. A perlési politizálás kialakulása és szerveződése
6. Magán és állami rendelkezés a jog felett
7. A jog forrásainak általános kérdései
8. A jog forrásai a magyar jogrendszerben
9. A jog mint nyelvi jelenség. A jog értelmezésének általános kérdései. Jogalkalmazás és jogértelmezés. A magyar felsőbbbíróági jogértelmezés
10. A jog érvényessége
11. A bírói jogréteg általános kérdései. A kontinentális precedensjog közös sajátosságai. A magyar bírói precedensjog
12. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

JE: Pokol Béla: Jogelmélet, Századvég Kiadó, Bp., 2005, 11-37., 77-91., 122-135., 185-265. o.

ppt: az előadáson bemutatott és a moodle-ben elérhető diák

Ajánlott irodalom:

- Pokol Béla: A jog rétegei - történeti perspektívában. In: Paksy Máté (szerk.): Európai jog és jogfilozófia: Konferencia-tanulmányok az európai integráció ötvenedik évfordulójának ünnepére. Budapest: Szent István Társulat, 2008. pp. 121-146.
- Pokol Béla: Alkotmánybíráskodás – Szociológiai, politológiai és jogelméleti megközelítésben. Kairosz Kiadó, 2014
- Pokol Béla: Miért nem volt Németországban "alapjogi forradalom"? JOGELMÉLETI SZEMLE (jesz.ajk.elte.hu) 2011/3. szám <http://jesz.ajk.elte.hu/pokol7.html>
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest
- Pokol Béla: Bevezető megfontolások a jogforrások jogelméleti elemzéséhez. JOGELMÉLETI SZEMLE (jesz.ajk.elte.hu) 2000/1. szám <http://jesz.ajk.elte.hu/pokol1.html>
- Tóth J. Zoltán: A pozitív jogi normák bírói értelmezésének módszertana. Jogtudományi Közlöny, 2012/3. szám, 93-109. o.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Közigazgatási jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Administrative law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150405K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Linder Viktória, Dr. Szabó Annamária Eszter, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A helyi-területi igazgatás intézményeinek bemutatására kerül sor a decentralizáció és dekoncentráció elméleti kérdéseinek áttekintésére, valamint az önkormányzatok és dekoncentrált szervek hatályos jog szerinti szervezeti formáinak és működési jellemzőinek bemutatására. Áttekintjük, a nemzetközi trendeket, valamint a hatályos jog szerinti főbb jellemvonásokat a közszolgáltatás-szervezési megoldások területén. A közigazgatási jogi szankció, illetve a szabálysértési jog alapjainak bemutatása pedig már a szilárdabb – közigazgatási jogi – dogmatikai alapok megteremtésével a Közigazgatási jog III. féléves oktatásának megalapozását is szolgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. Az előző félév tananyagának áttekintése, különös tekintettel a közigazgatás tagolódására, a decentralizáció és dekoncentráció fogalmára
2. Az önkormányzatok helye a közigazgatás rendszerében. Feladat- és hatáskörök
3. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
4. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
5. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
6. A területi kormányhivatal és járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
7. Szolgáltatásszervezési módszerek, új közmenedzsment
8. A paraadminisztráció: fogalma, funkciója, megjelenési formái
9. A közigazgatási szankció: fogalma, tipológiája, funkciói
10. A szabálysértési jog alapjai. I.
11. A szabálysértési jog alapjai. II.
12. Összefoglalás: a közigazgatás elméleti megközelítései

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli javítóvizsgálattal

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások.

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletekbe menő ismerete (2011. évi CLXXXIX. törvény).

Kötelező irodalom:

Rixer - Hoffman - Szilvássy: *Közigazgatási jog*, Jogi szakvizsga kézikönyvek, II. kiadás, Novossima, Budapest, 2013. 3-121. o.
Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész III.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013. (előadáson megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

Hoffman István - Nagy Marianna (szerk.): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*, HVG-ORAC, Budapest, 2014.

Rixer Ádám: *A köz természete. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, Patrocinium, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Magyarország területi beosztása. A helyi közigazgatás szintjei, az e szinteken található szervtípusok
2. A magyar közigazgatási szervezetrendszer teljes bemutatása (a központi és helyi szervek együttesen) a hatályos szabályozás tükrében. A közigazgatási szervek csoportosítási lehetőségei
3. Dekoncentráció és decentralizáció elvei. Kapcsolatuk a közigazgatás más szervezési elveivel (pl. hierarchia elvével).
4. Az önkormányzati rendszer, az önkormányzás alapelvei
5. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
6. Az önkormányzatok feladat- és hatáskörei
7. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
8. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
9. A fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
10. A paraadminisztráció fogalma. A paraadminisztratív szervek bemutatása
11. A paraadminisztráció szerveire vonatkozó hatályos szabályok
12. A közszolgáltatások szervezésének módszerei: a klasszikus weberi modelltől az Új közmenedzsmentig
13. A közigazgatási szankció (fogalma, tipológiája, funkciói). (Kapcsolódása az ellenőrzés és felügyelet tematikájához.)
14. A szabálysértési jog kialakulása, helye a jogágak rendszerében. A szabálysértés fogalma és a szabálysértési felelősség jellemzői
15. A szabálysértési jog szankciórendszere

Infokommunikációs jog II.

A tantárgy megnevezése: Infocommunication Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Félévi óraszám: 12

Ajánlott félév: 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150406K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Infokommunikációs jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Tóth András, Dr. Grad-Gyenge Anikó/dr. Szentlélek Szabolcs, Dr. Hegedűs Bulcsú

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogágot (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készítet, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Információs jog 1. (Hegedűs B.)
2. Információs jog 2.
3. Információs jog 3.
4. Elektronikus hírközlésjog 1. (Tóth A.)
5. Elektronikus hírközlésjog 2. (Tóth A.) és Elektronikus kereskedelem 1. (Grad-Gyenge A./Szentlélek Szabolcs)
6. Elektronikus kereskedelem 2.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog II., Partocinium Kiadó, 2013

Előadás anyaga, amelyek elérhetők a Tanszék honlapjáról.

Az elektronikus hírközlésjogi résznél különösen is fontos, hogy a jegyzetet az órai előadás és a tételsor mentén tanulmányozzák, mert a jegyzet egyébként bővebb mint amit tudni kell!

Ajánlott irodalom:

Tóth András: Az elektronikus hírközlés és média gazdasági szabályozásának alapjai és versenyjogi vonatkozásai, HVG ORAC Kiadó, 2008

Jóri András, Hegedűs Búlcú (szerk.): Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban, Complex Kiadó, 2010

Kovács András: Piacszabályozás és jogorvoslat. HVG-Orac Kiadó, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

Tételsor

Elektronikus kereskedelem joga

1. Az elektronikus kereskedelmi szabályozás alapvető fogalmai (elektronikus úton nyújtott szolgáltatás, szolgáltató, közvetítő szolgáltató, igénybevevő)
  2. Az Elkertv. tárgyi hatálya és korlátai
  3. Az Elkertv. személyi hatálya és korlátai
  4. Az előzetes engedélyezést kizáró elv és a hozzá kapcsolódó bírósági gyakorlat
  5. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos adatszolgáltatás és bírósági gyakorlata
  6. Az elektronikus úton történő szerződéskötésre vonatkozó szabályok
  7. A szolgáltató és a közvetítő szolgáltató felelőssége a szolgáltatásán keresztül hozzáférhetővé tett információért
  8. Az értesítési-eltávolítási eljárás
  9. Adatvédelem és adatszolgáltatási igény az elektronikus kereskedelemben
  10. Az elektronikus hirdetés
  11. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó különös fogyasztóvédelmi szabályok áttekintése
  12. Magatartási kódexek alkalmazása az elektronikus kereskedelemben
- Elektronikus hírközlésjog
13. Elektronikus hírközlés-szabályozás jelentősége
  14. Elektronikus hírközlés és elektronikus hírközlésjog fogalma és elektronikus hírközlésjog hatálya
  15. Elektronikus hírközlés-szabályozás jellemzői
  16. Konvergencia fogalma és szabályozási következménye
  17. EU elektronikus hírközlésjoga modellértékűsége
  18. Hálózatsemlegesség fogalma
  19. Elektronikus hírközlés-szabályozás európai meghatározottságának jellemzői
  20. Globális távközlés-szabályozás fejlődése
  21. Reguláció, dereguláció, re-reguláció
  22. Versenyszeremtés általános modelljei és elemei
  23. Piaci kudarcok a távközlésben
  24. Magyar távközlés-szabályozás fejlődése
  25. Európai elektronikus hírközlés-szabályozás modellje és elemei
  26. Liberalizáció jogalapja és jogforrásai
  27. Egyetemes szolgáltatás fogalma és köre
  28. *BT-, RTT-, Végberendezési Irányelv-* és *Corbeau* ügyek
  29. Piac-szabályozási eszköztár
  30. Versenyirányelv tartalma
  31. Kettős megközelítés a liberalizáció és harmonizáció terén
  32. Harmonizáció jogalapja, jogforrásai és szakaszai
  33. JPE jelentősége az arányosság szempontjából
  34. JPE fogalma és meghatározása
  35. Három-kritérium teszt
  36. Kötelezettség szabás és elvei
  37. Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv hatálya
  38. Adatfeldolgozás biztonsága
  39. Közlések titkossága
  40. Forgalmi adatok
  41. SPAM-re vonatkozó szabályozás
  42. Elektronikus hírközlési fogyasztóvédelem
  43. Must-carry-val kapcsolatos EU Bírósági gyakorlat
  44. Hálózatbiztonság tájékoztatási szintjei
  45. Versenyjog mint az EU elektronikus hírközlés-szabályozásának harmadik pillére
  46. ITU, WTO, GATS, 4. protokoll
  47. Tenger alatti kábelek és műholdak nemzetközi jogi kérdései
- Adatvédelem
48. Foglalja össze az információs hatalom mibenlétét! Ismertesse az adatvédelmi jog első három generációját, milyen szabályozási területekre terjednek azok ki?
  49. Milyen újabb adatvédelmi generációkat ismer, mik azok sajátosságai, milyen szabályozási megoldások, elvek ismertek azokra?
  50. Ismertesse, az OECD és az Európa Tanács adatvédelmi irányelveit, milyen alkotmányos követelményeket fogalmazott meg a Német Szövetségi Alkotmánybíróság az 1981-es un. népszámlálásról szóló határozatában?

51. Milyen megállapításokat fogalmaz meg a Bengemann-jelentés, ismertesse az Unió adatvédelmi irányelvének az adatkezelésre vonatkozó jogalapjait!
52. Milyen okokból vizsgálják felül az adatvédelmi irányelvet? Az irányelv szerint milyen feltételek esetében lehet személyes adatot az Unió területén kívüli országba továbbítani, mi ennek a szabályozásnak a célja?
53. Ismertesse a közösségi jog elsőbbségének és az adatvédelmi irányelv közvetlen hatályának a szabályait! Mi az un. 29. számú munkacsoport?
54. Ismertesse a magyar adatvédelmi szabályozás történetét az 1992 évi LXIII. törvény elfogadásáig! Ismertesse, hogy az alkotmánybíróság milyen főbb tartalmi elemekkel töltötte fel a személyes adatok védelméhez való alkotmányos alapjogot!
55. Ismertesse, hogy milyen főbb okai voltak az első adatvédelmi törvény felülvizsgálatának és a második adatvédelmi törvény elfogadásának. Ismertesse, hogy milyen állami azonosítókat ismer! Mit szabályoz a nemzeti adatvagyontörvény?
56. Ismertesse az adatvédelmi jog fogalmát és helyét a jogrendszerben!
57. Ismertesse az adatvédelmi jogviszony sajátosságait, és alanyait! Ki az adatvédelmi jog tekintetében a harmadik személy?
58. Fejtse ki az Infotv. területi hatályát, és a személyes adat és különleges személyes adat fogalmát! Határolja el egymástól az adatkezelést és az adatfeldolgozást!
59. Ki az adatkezelésben érintett személy és az adatkezelő? Ismertesse az adatkezelés törvény által elrendelt jogalapjaira és az érintett hozzájáruló nyilatkozatára vonatkozó törvényi szabályokat!
60. Ismertesse, hogy a törvény által elrendelt, és az érintett hozzájáruló nyilatkozatán kívül milyen további jogalapokat ismer az Infotv.?
61. Ismertesse a célhoz kötött adatkezelés elvét, az adatminőség elvét, és az adatbiztonság követelményét!
62. Milyen célokat szolgál az adatvédelmi nyilvántartás? Ismertessen olyan személyeket, akiknek nem kötelező a nyilvántartásba bejelentkezniük! Az Infotv. alapján, milyen technológiát kell az adatkezelőnek alkalmaznia?
63. Ismertesse az adattovábbítás és a nyilvánosságra hozatal Infotv. által meghatározott szabályait!
64. Ismertesse az adatkezelésben érintett személy jogait, mely személyekhez, szervezetekhez fordulhat, ha kifogásolja a személyes adatainak kezelését?
65. Ismertesse a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság hatóság főbb jogköreit, milyen ügyekben illetékes eljárni? Határolja el a Hatóság ombudsmani jellegű és hatósági vizsgálatait! Milyen döntéseket hozhat a hatósági vizsgálatának lezárásakor?

Polgári jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 4. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150407K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog II. tantárgy célja a dologi jog alapvető intézményeinek, illetve az öröklés rendjének megismertetése a hallgatókkal. Ilyen módon ismereteik a polgári vagyonyjog statikus részéről befejeződnek, a dinamikus terület megismerését pedig e félévben megkezdik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A dologi jog fogalma, szerkezete, tartalma, alapelvei
2. A dolog fogalma, a dolgok osztályozása, a tulajdon
3. A tulajdonjog; alanya, tárgya, tartalma, korlátozása
4. A tulajdonjog megszerzése, megszűnése, eredeti és származékos szerzőismódok
5. A közös tulajdon és annak megszüntetése sajátos tulajdonközösségi formák (társasház, társasági tulajdon)
6. A tulajdonjog védelme
7. Korlátolt dologi jogok
8. A birtok és a birtok védelem
9. Az öröklés mint jogutódlás, az öröklési jog alapfogalmai
10. Törvényes öröklés; leszármazók öröklése, özvegyi jog, ági öröklés
11. Végintézkedésen alapuló öröklés; a kötelesrész
12. Az öröklés joghatásai, felelősség az örökhagyó tartozásaiért

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét kötelező.

Értékelés módja: kollokvium.

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Fábián Ferenc: Előadásvázlatok a dologi jog köréből, Patrocínium, 2013.
Fábián Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.
Lenkovics Barnabás: Dologi jog, (Eötvös Kiadó, 2014.)

Ajánlott irodalom:

Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételsor (dologi jog):

1. A tulajdon, tulajdonjog, tulajdoni berendezkedés
2. A dolog fogalma, fajtái, a dolog, vagyon, gyümölcs, haszon egybevetése
3. A dologi jogi jogviszony
4. A tulajdonjog fogalma és tartalma
5. Szomszédjogok
6. A tulajdonjog megszerzése általában
7. Tulajdonszerzés átruházással, hatósági határozattal, árveréssel
8. Az elbirtoklás
9. Az eredeti és származékos szerzőmódok
10. A feldolgozás, egyesítés
11. A gazdátlan javak elsajátítása, találás
12. Az ingatlan tulajdonának megszerzése, túlépítés, beépítés, ráépítés
13. Az ingatlan-nyilvántartás
14. A tulajdonjog megszűnése
15. A közös tulajdon
16. A közös tulajdon megszüntetése
17. A társasház tulajdon
18. A korlátolt dologi jogok általában
19. A tulajdonjog és a korlátolt dologi jogok egybevetése
20. A zálogjog általános szabályai
21. A szolgálat fogalma, fajtái
22. A haszonélvezet és a használat
23. A földhasználat
24. A telki szolgálat és a közérdekű használat
25. A birtok fogalma, fajtái, birtokátruházás
26. A tulajdonjog és a birtok egybevetése
27. A birtokvédelem

B tételsor (öröklési jog):

1. Az öröklési jog alapfogalmai
2. Az öröklés előfeltételei
3. Kiesés az öröklésből
4. A törvényes öröklés rendje és jogi jellege
5. A törvényes örökösök köre, a törvényes örökösök sorrendje
6. A leszármazók, a házastárs törvényes öröklése, az örökbefogadással kapcsolatos sajátos törvényes öröklési szabályok
7. A parentélaris öröklés és az állam törvényes öröklési jogi helyzete
8. Az osztályrabocsátás
9. Az özvegyi jog, és a felmenők öröklése
10. Az ági öröklés
11. A végintézkedésen alapuló öröklés általános szabályai
12. A végintézkedés módjai
13. A végrendelet és fajtái
14. Az írásbeli végrendelet
15. A szóbeli végrendelet
16. A végrendelet tartalma és értelmezése
17. A törvényes és a végrendeleti öröklés kapcsolata

18. A végrendelet érvénytelensége és hatálytalansága
19. Az öröklési szerződés
20. A halál esetére szóló ajándékozás
21. A kötelesrész lényege és jogi természete
22. A kitagadás
23. A kötelesrész alapja és mértéke
24. A betudás
25. Felelősség a kötelesrészért és a kötelesrész kiadása
26. Az örökség megszerzése, a hagyatéki eljárás
27. Az örökös és a hagyományos jogállása
28. Az örökös felelőssége a hagyatéki tartozásokért
29. A hagyományos felelőssége a hagyatéki tartozásokért

Büntetőjog III.

A tantárgy megnevezése: Criminal Law III.

A tantárgy megnevezése: Strafrecht III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150501K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató(k): Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Különös Részének első felével ismerkednek meg a hallgatók. Az élet, a testi épség és az egészség elleni, az egészséget veszélyeztető, az emberi szabadság elleni, a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, valamint a közlekedési bűncselekmények témakörében hallgatnak előadásokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Emberölés I.
2. Emberölés II.
3. Erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, magzatelhajtás
4. Testi sértés I.
5. Testi sértés II., Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, segítségnyújtás elmulasztása
6. Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények (különös tekintettel a kábítószerrel és a teljesítményfokozó szerrel kapcsolatos tényállásokra)
7. Emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása, emberkereskedelem, kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
8. A nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények
9. A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények
10. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása, rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés, a valóság bizonyítása
11. Közlekedési bűncselekmények
12. Vizsgafelkészítés

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

A hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a KRE ÁJK TVSZ rendelkezéseinek függvényében kötelező részvétel az előadásokon, a hiányzások maximális száma: 6 óra (mind előadás, mind szeminárium esetében).

Az aláírás feltétele: az előadások látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelt) minősítése, amennyiben az oktató zh-t írat a félév során. Több zh esetében az oktató által meghatározott minimumkövetelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Kötelező tankönyv: Belovics Ervin – Molnár Gábor Miklós – Sinku Pál: Büntetőjog II. (A 2012. évi Btk. alapján), Szerkesztő-
lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2013.

a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény

az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai

a Kúria 3/2013 és 4/2013 számú Büntető Jogegységi határozata, a Különös Részt érintő Büntető Jogegységi Határozatok, a Legfelsőbb Bíróság III., IV. számú Büntető Elvi Döntése, valamint a Különös Részt érintő Büntető

kollégiumi vélemények

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella – Domokos Andrea: Büntető anyagi jog III. az új Btk. alapján (Tényállásvázlatok a Büntetőjog Különös Része köréből), Budapest, Patrocinium Kiadó, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A szándékos emberölés büntetése és a gondatlan emberölés vétsége
2. Az emberölés minősített esetei az elkövető célzata, motívuma vagy egyéb szubjektív tényállási elem alapján
3. Az emberölés minősített esetei a passzív alanyok, illetve az elkövető személyes minőségére tekintettel
4. A különös kegyetlenséggel, a több emberen, ill. a több ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés
5. Erős felindulásban elkövetett emberölés
6. Az újszülött megölésének büntetőjogi értékelése a korábbi és a hatályos magyar büntetőjogban
7. Öngyilkosságban közreműködés és magzatelhajtás
8. Testi sértés
9. Az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés
10. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés
11. Segítségnyújtás elmulasztása és cserbenhagyás
12. Kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kóros szenvedélykeltés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, teljesítményfokozó szerrel visszaélés
13. Kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
14. Emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása és emberkereskedelem
15. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása
16. Rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés; a valóság bizonyítása
17. Kiskorú veszélyeztetése, gyermekmunka, kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
18. Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása, tartási kötelezettség elmulasztása, családi jogállás megsértése
19. Szexuális kényszerítés, szexuális erőszak
20. Szexuális visszaélés
21. Vérfertőzés, szeméremszétség
22. A prostitúcióval kapcsolatos bűncselekmények
23. A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény; a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése
24. Közúti (szándékos) veszélyeztetés; közúti baleset (gondatlan) okozása
25. Járművezetés ittas állapotban; járművezetés bódult állapotban, a járművezetés tiltott átengedése

Európai Unió joga II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Law of European Union II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európa Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 14 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150502K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai Unió joga I.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy második felében a belső piac jogát, a gazdasági alapszabadságokat vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az európai jog érvényesülése: módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog, az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
2. Az európai jog kikényszerítése: eljárások a tagállammal szemben, pl. Magyarország v. Szlovákia, a tagállam kártérítési felelőssége (az esetjog mentén, konkrét jogesetek feldolgozásával)
3. Az uniós polgárság: az uniós polgárt megillető jogosultságok, e jogosultságok gyakorlása
4. Bevezetés a belső piac jogába: a közös piac, illetve a belső piac fogalma, kialakulása
5. Az áruk szabad mozgása: az európai üzleti jog funkcionális meghatározása, jelentősége a jogi oktatásban, az áruk szabad mozgása (a szabályozás és funkciója), az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlatának ismertetése
6. A személyek szabad mozgása: természetes személyek, munkavállalók (a szabályozás és funkciója, jogesetek), társaságok (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
7. Szolgáltatások: szolgáltatások szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
8. Tőke: a tőke szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
9. Európai társasági jog: a társasági jogharmonizáció funkciója, fontosabb irányelvek
10. Európai polgári jog: szellemi alkotások joga (uniós védjegy és eredet megjelölés, európai szabadalom és minták, szerzői jog, szerződési jog)
11. Európai versenyjog: EUMSZ és másodlagos jogforrások (a szabályozás és funkciója), az európai és a magyar versenyjog viszonya, európai processzuális versenyjog, kartellek, koncentrációk (szabályozás és esetjog), állami támogatások
12. Európai adójog: EUMSZ adójogi rendelkezései, hatáskörmegosztás, közvetlen adók (esetjog)

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés
Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételek

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)

B tételek

1. A lojális együttműködés elve (Tankönyv, 255-261. o.)
2. A tagállamok kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért (Tankönyv, 261-268. o.)
3. A kötelezettségzegési eljárás (Tankönyv, 268-288. o.)
4. Semmisségi eljárás (Tankönyv, 288-310. o.)
5. Mulasztási eljárás (Tankönyv, 310-315. o.)
6. Az előzetes döntéshozatali eljárás célja, szakaszai, a kezdeményezésre jogosultak, a kérdések (Tankönyv, 315-323. o.)
7. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a felek jogai, az előterjesztés szükségessége, megengedhetősége és kötelezettsége (Tankönyv, 323-332. o.)
8. Az előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat (Tankönyv, 332-336. o.)
9. Az uniós polgárság, az uniós polgárok jogai (Tankönyv, 338-356. o.)
10. A vámunió és az adódiszkrimináció (Tankönyv, 382-389. o.)
11. A mennyiségi korlátozások (Tankönyv, 389-420. o.)
12. A munkavállalók szabad mozgása (Tankönyv, 423-443. o.)
13. A letelepedés, a szolgáltatásnyújtás és a tőke mozgás szabadságának közös alapjai (Tankönyv, 443-461. o.)
14. A társaságok szabad letelepedése (Tankönyv, 464-474. o.)
15. A letelepedési jog és a nemzetközi adójog (Tankönyv, 474-479. o.)
16. A szolgáltatások szabadsága (Tankönyv, 479-489. o.)
17. A tőke- és fizetési műveletek szabadsága (Tankönyv, 489-500. o.)
18. Az európai kartelljog (Tankönyv, 502-515. o.)
19. A piaci erőfölénnyel való visszaélés (Tankönyv, 519-527. o.)
20. Állami támogatások (Tankönyv, 538-546. o.)

(A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Jog- és állambölcsélet II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Jurisprudence II.

A tantárgy megnevezése (németül): Rechts- und Staatstheorie II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150503K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Jog- és állambölcsélet I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth J. Zoltán

Oktató(k): Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog eredetére, megismerési forrásaira, a jog és az egyéb társadalmi normák elhatárolására, a jogi normák értelmezésére és alkalmazására vonatkozó elméletek bemutatása a jog valóságának a tárgyi jog szövegén túli mélyebb megismertetése érdekében, illetve az értelmiségi jogászai létre történő felkészítés annak bemutatása által, hogy mennyire eltérő módon ragadhatók és válaszolhatók meg az olyan „nagy kérdések”, mint hogy „mi a jog” „milyen kell(ene) hogy legyen a jog”, hogyan értelmezendő és alkalmazandó a jog”, „létezik-e objektíve helyes válasz a jog „nehéz eseteire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jogfilozófiai elméletek a középkorig
2. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jogfilozófiai elméletek a kora újkortól
3. Jog és erkölcs. A természetjogi gondolkodás az ókori Hellásztól napjainkig.
3. A német jogelméleti gondolkodás fejlődése 1940-ig
4. Az angol jogelméleti fejlődés
5. H.L.A. Hart, Ronald Dworkin és a modern morálfilozófiai jogelméletek
6. Az amerikai jogelmélet fejlődési szakaszainak áttekintése
7. A jog gazdasági felfogása; Richard Posner jogelmélete
8. A szándékutató és a textualista jogelmélet. Posztmodern-kritikai jogelmélet
9. A jog absztrahálódásának formái: regulák, maximák, jogelvek
10. A jog absztrahálódásának formái: jogdogmatikai fogalmak és alapjogok
11. A büntetőjog gazdasági megközelítése: a bűn gazdaságtana
12. A jogi moralizmus büntetőjog-elmélete

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

JE: Pokol Béla: Jogelmélet, Századvég Kiadó, Bp., 2005, 277-283., 286-290., 373-422., 504-515. o.

AJ: Pokol Béla: Autentikus jogelmélet, Dialóg Campus Kiadó, 2010, 71-85., 120-135., 173-185. o.

ppt: az előadáson bemutatott és a moodle-ben közzétett diák

Ajánlott irodalom:

Györfi Tamás, Bódig Mátyás és Szabó Miklós (szerk.): A Hart utáni jogelmélet alapproblémái. Miskolc: Bíbor Kiadó, 2004.
Joel Feinberg: Társadalomfilozófia. Osiris, Bp. 1999
Tóth J. Zoltán: A dinamista alkotmányosság és a neoformalista tendenciák. Jogelméleti Szemle, 2002/4. szám

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Közigazgatási jog III.

A tantárgy megnevezése (angolul): Administrative law III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150504K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I. és a Közigazgatási jog II. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére és egyéb elméleti tudásokra alapítottan e félévben immár mód nyílik a gyakorlati, praktikus ismeretek elsajátítására is; életszerű példákon, jogesetek megoldásán és magyarázatán keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A hatósági jogalkalmazás. Aktustan.
3. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése, összevetése más eljárási jogokkal.
4. Az eljárási jog forrásai, alapelvek, nyelvhasználat, kapcsolattartási szabályok.
5. A Ket. hatálya, általános eljárási szabályok viszonya a különöshöz.
6. Jogutódlás, hatáskör és illetékesség.
7. Az első fokú eljárás I.
8. Az első fokú eljárás II.
9. Az első fokú eljárás III.
10. A közigazgatási hatóság döntései (határozat, végzés).
11. Jogorvoslatok I.
12. Jogorvoslatok II.
13. Hatósági bizonyítvány, igazolvány. Hatósági ellenőrzés.
14. Végrehajtás I.
15. Végrehajtás II.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli javítóvizsgálattal

Az első két vizsga ÍRÁSBELI, ezek közül legalább az egyik teljesítése KÖTELEZŐ, egyben előfeltétele az EGYSZERI SZÓBELI javító vizsgának. Ez azt is jelenti, hogy aki csupán az egyik írásbelin vesz részt, az mehet ugyan szóbeli ismétlő vagy javító vizsgára, ám ezzel lemond egy vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók – hasonlóan a zárthelyihez – több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az írásbeli vizsgákról történő távolmaradás esetében kimentésnek helye nincs. Kivételt képez ez alól a tanszék vezetőjének az egyéni mérlegelése, amelynek alapját kizárólag valamely rendkívül méltánylást érdemlő eset (pl. kórházi kezelés) okirati bizonyítéka szolgáltathatja.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

az előadások a számonkérés kiemelt részét képezik

2004. évi CXL. törvény (Ket.) hatályos szövege

Ajánlott irodalom:

Rixer – Hoffmann – Szilvássy: Közigazgatási jog - Jogi szakvizsga tankönyv, NOVISSIMA Kiadó, Budapest, 2013. c. tankönyv eljárási fejezetei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A Ket. megalkotásának indokai, jogfejlődés.
2. Alapelvek, a Ket. célja, összevetés más eljárási jogokkal.
3. Hatály, jogutódlás, adatvédelem.
4. Joghatóság, hatáskör, illetékesség, jogsegély.
5. Az eljárás megindítása, érdemi vizsgálat nélküli elutasítás.
6. Megszüntetés, felfüggesztés.
7. Határidő, kérelem.
8. Jegyzőkönyv, hivatalos feljegyzés.
9. Képviselő, hatósági közvetítő.
10. Kizárási okok az ügyintézővel szemben.
11. Szakhatóság, idézés, értesítés.
12. A tényállás tisztázása, a bizonyítási teher.
13. Ügyfél nyilatkozata, irat.
14. Tanú, hatósági tanú.
15. Szemle, tolmács, szakértő.
16. Az eljárás akadályozásának következményei, tárgyalás.
17. Egyezségi kísérlet, igazolás, iratbetekintés.
18. Semmisség. Fórumrendszer.
19. Határozat, végzés.
20. Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás.
21. Hatósági ellenőrzés. A jogorvoslat rendszere.
22. Fellebbezés.
23. Bírósági felülvizsgálat.
24. Újrafelvételi eljárás.
25. Döntés felülvizsgálat saját hatáskörben.
26. Felügyeleti eljárás. Felülvizsgálat AB határozat alapján.
27. A határozat kijavítása, kicserélése, kiegészítése.
28. A végrehajtás elrendelése, foganatosítása.
29. Pénzfizetési kötelezettség végrehajtása.
30. Meghatározott ingóság kiadása.
31. A végrehajtás felfüggesztése, megszüntetése.
32. A végrehajtási jog elévülése, biztosítási intézkedések.
33. Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban.
34. Eljárási költség. Értelmező rendelkezések.
35. Elektronikus ügyintézés.
36. A hatósági jogalkalmazás fogalma, tartalma.
37. Az aktusok osztályozása.
38. Mérlegelés – méltányosság.
- 39.

Munkajog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Labour Law I.

A tantárgy megnevezése (németül): Arbeitsrecht I.

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: Kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150505K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Kun Attila

Oktató: Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog I. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Polgári Jogi ismeretanyagra is – képes legyen:

- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
- biztosan el tudja határolni a munkaviszony és a munkavégzésre irányuló jogviszonyokat,
- e szemeszterben megismerje a munkajog rendszerét, történetét, céljait, nemzetközi hátterét, fogalomrendszerét, alapelveit, általános szabályait, jogforrási struktúráját illetve a munkaviszony létesítésének szabályait, a munkaviszony főbb tartalmi kérdéseit (a teljesítés, a munkaidő, a pihenőidő, a díjazás stb. kérdéseit), az atipikus munkaviszonyok típusait stb.,
- tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
- ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
- képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Programismertetés.
2. A munkajog fogalma. A munkajog elhatárolása, szabályozási és jogforrási rendszere
3. A nemzetközi és európai munkajog alapjai (ILO, Európa Tanács, EU)
4. A munkajog kialakulása, fejlődése
5. Az Mt. bevezető rendelkezései; Jognyilatkozatok, érvénytelenség
6. Alapelvek és általános magatartási követelmények; Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség a munkajogban
7. A munkaviszony fogalma, elhatárolása, alanyai
8. A munkaviszony létesítése, munkaszerződés
9. A munkaszerződés módosítása; A munkáltató személyében bekövetkező változás
10. A munkaszerződés teljesítése; A munkáltató és a munkavállaló alapvető jogai és kötelezettségei
11. A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások
12. Munkaidő, Pihenőidő
13. A munka díjazása
14. Atipikus munkaviszonyok jellemzői: a munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó alapvető szabályok
15. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: Részvétel az előadásokon

Értékelés módja: Kollokvium jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Előadáson leadott

Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocinium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.

Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Bp

Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog 2014, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Az új Munka Törvénykönyvének Magyarázata, HVG-Orac, 2014.

Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014

Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2013, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

Berke / Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, 2014, Complex.

Lehoczkyné Dr. Kollonay Csilla (szerk.): A magyar munkajog I.-II. Vincze Kiadó, Budapest 2001

Radnay József : Munkajog Szent István Társulat, Budapest 2008

Gyulavári Tamás (szerk.): Az Európai Unió szociális dimenziója SzCsM. Budapest.2004.

Kiss György: Munkajog, Osiris Kiadó, Budapest 2005

Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka és közszolgálati jog. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 2006.

Kiss György (szerk.): Európai munkajog . Osiris Kiadó, Budapest 2001.

Munkajog Nagy Kézikönyve, Complex Kiadó, Budapest 2008

Környezetvédelmi- és agrárjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 5. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150506K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Kókai-Kunné dr. Szabó Ágnes

Oktató(k): Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes; dr. Fehér Lóránt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az agrárjog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a hazai és az uniós intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés az agrárjogba, az agrárjog fogalma, tárgya. A hazai és az uniós szabályozás rendszere az egyes jogterületek szabályozása.
2. A Közösségi Agrárpolitika kialakulása és intézményi reformjai. A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint a 922/72/EGK, a 234/79/EK a 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
3. Az EU vidékfejlesztési politikája és a támogatások rendszere.
4. A mezőgazdasági termeléssel összefüggő földjogi szabályok
5. Az agrárszerződések fogalma és jogi formái
6. Az agrárszakigazgatás intézményei. Szakmaközi szervezetek, termelői csoportok
7. Az agrárjog nemzetközi vonatkozásai (ENSZ, FAO, WTO, OECD tevékenysége)
8. A mezőgazdasági termelés biológiai alapjai, az állattenyésztés és a növénytermesztés alapvető szabályai, a genetikai anyagok megőrzése. Az ökológiai termelés.
9. Az erdészeti és vadászati jog, halgazdálkodás.
10. Az élelmiszerjog uniós és hazai szabályozása. Az élelmiszerbiztonság szabályai. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008.évi XLVI. törvény
11. Az agrártermelést érintő szellemi tulajdonvédelmi kérdések: a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, szeszes italok és borok eredetmegjelölésének és földrajzi jelzésének közösségi oltalma, a növényfajta-oltalom.
12. A géntechnológiai tevékenység mezőgazdasági és élelmiszerjogi vonatkozásai.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra nem terjed ki.

Kötelezőirodalom:

Csák Csilla, Nagy Zoltán, Olajos István, Orosz Gábor, Szabó Ágnes, Szilágyi János Ede Török Géza Agrárjog, A magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között tankönyv Miskolc, 2010, Novotni Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Téglásy Péter: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 –2005.Korreferátum Tanka E. előadásához. (in: ELTE ÁJK Acta u. o. 740 – 743. o.)

Csák Csilla: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 – 2005. Korreferátum Tanka E. előadásához. (i. m. u. o. 744 – 747. o.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere uniós tagságunk és a KAP reformjai alapján.
2. A mezőgazdasági üzem uniós és hazai típusai. Családi gazdaság, magánüzem, társas vállalkozások és földtulajdoni szerzőképességük.
3. Ismertesse a szövetkezetekre vonatkozó főbb általános rendelkezéseket
4. A NÉBIH és a kormányhivatalok, valamint a Nemzeti Agrárkamara és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának közigazgatási hatásköre
5. Az erdő fogalma, rendeltetése. Az erdőgazdálkodásba való közhatalmi beavatkozás. Az állami erdőtulajdon forgalomképessége.
6. Erdészeti igazgatás és engedélyezési rendszer.
7. A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai és kötelezettségei
8. Mit jelent a fajtaelismerés és a növényfajták állami elismerése, a szaporítóanyagok forgalmazásának alapvető feltételei
9. Az ökológiai termelés alapvető feltételei
10. A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és annak gyakorlása
11. A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái az agrárjogban.
12. A Közös Agrárpolitika (KAP) célkitűzései, uniós jogi alapjai, a KAP hatálya. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal hatásköre.
13. A mezőgazdasági termelést érintő szerződések az új Ptk-ban..
14. Az erdővédelem szabályai és szankciói.
15. Szakmaközi szervezetek és köztestületek az agrárgazdaságban
16. Az élelmiszerek előállítására vonatkozó szabályok
17. A földhasználati jogok nyilvántartása..
18. Az élelmiszerlánc törvény hatálya
19. Az élelmiszerek előállításának feltételei
20. Az Integrált Igazgatási és Ellenőrző Rendszer. (MEPAR, ENAR, VINGIS).
21. A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, pálinkák és borok eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek közösségi oltalma.
22. Növény - és állategészségügyi korlátozások
23. A vidékfejlesztés szabályozása.
24. Az erdőbirtokossági társulat.
25. Az engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek

Polgári perjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Procedural Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150507K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktató: Dr. Szabó Imre

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E tantárgy a teljesség igényével öleli fel mindazokat a jogszabályokat, amelyek a bírósági jogérvényesítéshez kapcsolódnak. E két féléves tantárgy első felében a tananyag a polgári eljárásjog jogforrásaitól az elsőfokú eljárásra vonatkozó szabályokig tart.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bevezetése, a polgári eljárásjog alapfogalmai.
2. A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya, a polgári eljárásjog forrásai
3. A polgári eljárásjog történeti fejlődése, az 1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról, a polgári perrendtartás novellái
4. Az igazságszolgáltatás alapelvei
5. A polgári eljárás sajátos alapelvei
6. Az igazságszolgáltatás szervezete, az eljáró bíróság összetétele, a bírák kizárása
7. A polgári bíróságok hatásköre és illetékessége - a joghatóság
8. A peres felek és az eljárás egyéb alanyai - a perképesség, a pertársaság, a beavatkozás és a perbehívás, változás a felek személyében
9. A perbeli képviselő - a meghatalmazotti, a törvényes és az ügygondnoki képviselő
10. A perköltség - a perköltség fogalma, a költségek előlegezése, a perköltség viselése, a költségkezdvezmények rendszere
11. Az eljárási cselekmények - a határidők, az idézés és a kézbesítés szabályai, a beadványok és a hiánypótlás, a mulasztás és az igazolás
12. A kereset és a perindítás - a kereset fogalma és a kereseti jog, a kereset elemei, fajtái
13. A kereset módosítása, a keresethalmazat, a viszontkereset és a beszámítási kifogás, a keresetlevél
14. A tárgyalás előkészítése - a keresetlevél megvizsgálása, az előkészítő intézkedések, a tárgyalás kitűzése és a perindítás joghatásai
15. A tárgyalás szerepe, szerkezete, menete, tárgyalási rendszerek. Az eljárás nyugvása és a per megszüntetése

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztoivits András – Pribula László – Szabó Imre – Udvary Sándor – Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog I. – A polgári per általános szabályai, HVG orac, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2013

Kapa-Szabó-Udvarý: A polgári perrendtartás magyarázata, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2006 ill. 2010. kiadás

Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Udvarý Sándor: Polgári perrendtartás - kiegészítve jogegységi határozatokkal és a bírósági gyakorlattal, Budapest, Novissima, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételek

- 1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai
- 2/A. A polgári eljárás szakaszai.
- 3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.
- 4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása.
- 5/A. A Polgári Perrendtartásban nevesített alapelvek.
- 6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.
- 7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.
- 8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.
- 9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.
- 10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.
- 11/A. A törvényszékek, az ítélőtábla és a Kúria hatásköre.
- 12/A. A pertárgy értéke.
- 13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.
- 14/A. A vagylagos illetékesség.
- 15/A. A kizárólagos és az alávétéses illetékesség.
- 16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.
- 17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.
- 18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimációja. Gyermek a perben
- 19/A. A perképesség.
- 20/A. A pertársaság fogalma, fajtái.
- 21/A. A beavatkozás fogalma, fajtái.
- 22/A. Változások a felek személyében.
- 23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.
- 24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.
- 25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.
- 26/A. A meghatalmazotti képviselő.
- 27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.
- 28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái.
- 29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.
- 30/A. A kézbesítés.
- 31/A. Határidő, határnap, mulasztás.
- 32/A. Az igazolás.

B mtételek

- 1/B. A perköltség fogalma, főbb összetevői.
- 2/B. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.
- 3/B. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
- 4/B. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
- 5/B. Határozat a perköltség viseléséről.
- 6/B. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkezdvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.
- 7/B. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
- 8/B. Az illetékmentesség.
- 9/B. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
- 10/B. A kereset fogalma és fajtái.
- 11/B. A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
- 12/B. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
- 13/B. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
- 14/B. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.

- 15/B. A tárgyalás előkészítése és kitűzése.
- 16/B. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
- 17/B. A keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítása.
- 18/B. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 19/B. A szóbeli kereset azonnali tárgyalása és a perelhárító egyezség.
- 20/B. A tárgyalás szerepe, szerkezete. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete
- 21/B. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 22/B. Az első tárgyalás elmulasztása és jogkövetkezményei. (kivéve a bírósági meghagyást)
- 23/B. A bírósági meghagyás.
- 24/B. A folytatólagos tárgyalás és elmulasztásának jogkövetkezményei.
- 25/B. A tárgyalás elhalasztása és jogkövetkezményei.
- 26/B. Az eljárás szünetelése.
- 27/B. Az eljárás félbeszakadása.
- 28/B. A tárgyalás felfüggesztése.
- 29/B. A per megszüntetése.
- 30/B. Ideiglenes intézkedések.
- 31/B. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 32/B. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

Polgári jog III.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Law III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150508K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k): Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog általános részét felölelő tantárgy elsősorban a szerződési joggal foglalkozik, de az új Ptk. rendszerén alapuló tárgy kiterjedten tárgyalja a többi magánjogi kötelelem sajátosságait is.

A tárgy hallgatása során a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szerződések általános kérdéseiről (szerződés létrejötte, érvényessége, hatályossága, az érvénytelenség esetei, ennek esetleges jogkövetkezményei rendszeréről), betekintést nyernek a szerződésszegés jogkövetkezményeibe.

E tárgy foglalkozik a károkozásért való felelősség deliktualis és kontraktuális rendszerével is.

A kurzus elengedhetetlen a Polgári jog IV. tárgy hallgatásához is, amely az egyes szerződéstípusok speciális rendelkezéseivel ismerteti meg a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelelem fogalma és jellemzői. Kötelemfakasztó tényállások. A képviselő. Több alany a kötelemben
2. A szerződés általános jellemzői. Szerződés létrejötte. A szolgáltatás, mint a szerződés tárgya, a szerződés teljesítése
3. A szerződés módosítása és megszűnése, szerződésátruházás. A szerződés érvénytelensége. Szerződésszegés, felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért.
4. A jogellenes károkozásért való felelősség. A felelősség egyes alakzatai. A kár megtérítése

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét kötelező.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Fábián F.: Előadásvázlatok a kötelmi jog általános részéből. Patrocinium, 2013.

Ajánlott irodalom:

Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tétel

1. A kötelelem jellemzői, szerkezete.
2. Kötelelem keletkeztető tényállások.
3. A kötelelem alanyai. A képviselő.
4. A szolgáltatás, a szolgáltatás fajtái.
5. Visszterhesség-ingyenesség. Feltételtől és időhatározástól függő szolgáltatás. A feltétel fogalma, fajtái.
6. Pénzszolgáltatás, vagylagos felhatalmazottság.
7. A szerződés elemei.
8. A szerződés létrejötte, és annak speciális esetei.
9. A szerződés értelmezése.
10. Jogalap nélküli gazdagodás.
11. A szerződés alakja.
12. Semmisség. Semmisségi okok.
13. Megtámadhatóság. Megtámadási okok. A szerződés megtámadásának folyamata.
14. Az érvénytelenség jogkövetkezményei, az érvénytelenség orvoslása.
15. A szerződés módosítása.
16. A szerződés megszűnése teljesítés nélkül. A beszámítás.
17. A teljesítés helye, ideje, módja.
18. A szerződésszegés általános kérdései.
19. Szavatosság. Szavatossági igények és érvényesítésük.
20. A szerződés megerősítése és biztosítása.
21. Engedményezés és tartozásátvállalás.
22. Több jogosult és több kötelezett a szerződésben.

B tétel

1. A polgári jogi felelősség. A felelősség feltételei és funkciói.
2. Több személy együttes károkozása.
3. Bizonyítási teher a deliktuális felelősség esetén.
4. A polgári jogi felelősség általános alakzata.
5. Méltányosság a kártérítés körében.
6. A veszélyes üzem működéséért való felelősség.
7. A felelősség egyes esetei. Általános áttekintés.
8. Felelősség a vétőképtelenek károkozásáért.
9. Felelősség az alkalmazotti, a szövetkezeti tag károkozásáért.
10. Felelősség a megbízott és a képviselő károkozásáért.
11. Az állatok által okozott károkért való felelősség.
12. Felelősség az épületkárokért.
13. A kártérítés fogalma, elvei.
14. A kártérítés módja.
15. Általános kártérítés.
16. A termékfelelősség.
17. Felróhatóság-vétkesség

Büntető eljárásjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Procedural Law I.

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150601K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Cziné Ágnes

Oktató(k): Dr. Dobrocsi Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A büntetőeljárás alapfogalmai. A büntetőeljárás jog hatálya, forrásai, helye a jogrendszerben. A büntetőeljárás rendszere.
2. A büntetőeljárás történeti vázlat. Az 1998. évi XIX. törvény szerkezete.
3. Büntetőeljárás alapelvek I. [Az alapelvek fogalma és csoportosítása. A hivatalból történő eljárás, jog a bírósági eljárásához és a jogorvoslati jog, az eljárási feladatok megoszlása és a vádelv, az ártatlanság védelme és a kapcsolódó elvek.]
4. Büntetőeljárás alapelvek II. [A védelem joga, az anyanyelv használata, a büntető felelősség önálló elbírálása, a tárgyalási alapelvek.]
5. A büntetőeljárás alanyai I. [Az alanyok osztályozása. Bíróságok, ügyészség, nyomozó hatóságok.]
6. A büntetőeljárás alanyai II. [Terhelt, védő, sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, egyéb érdekelt, képviselők, segítők.]
7. A büntetőeljárás általános szabályai. A bizonyítás elvi kérdései, alapfogalmai és módszerei.
8. A bizonyítási eszközök. A tanú és a tanúvédelem. A szakvélemény. A tárgyi bizonyítási eszköz és az okirat. A terhelt vallomása. A bizonyítási eljárások.
9. A büntetőeljárás kényszerintézkedések osztályozása, alkalmazásuk elvei. A személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések.
10. Egyéb jogokat érintő, valamint az eljárás rendjét biztosító kényszerintézkedések.
11. A nyomozás. A nyomozás elvi kérdései. Nyomozás és vizsgálat. A nyomozás megindulása és lefolytatása. A gyanú és a megalapozott gyanú. A nyomozási határozatok. A nyomozási bíró eljárása. A titkos adatszerzés.
12. A vád és a vádemelés. A vád fogalma és jelentősége. A vádemelés formái. A vádemelés elhalasztása. A közvetítői eljárás. Index-aláírás.

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: Szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag és a vizsga anyaga:

az 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
az előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

A büntetőeljárás dr. Farkas Ákos - dr. Róth Erika Wolters Kluwer Kft., 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételek

1. A büntetőeljárás és a büntető eljárási jog (alapfogalmak, feladatok)
2. A büntető eljárási jog forrásai és hatálya
3. A büntető eljárási jogviszonyok és cselekmények
4. A büntetőeljárás történeti rendszerei
5. A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)
6. A büntetőeljárás formái: általános, külön- és különleges eljárások
7. A büntetőeljárás menete
8. A büntetőeljárás alapelveinek fogalma és rendszerezése. Az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések
9. A hivatalból való eljárás elve. Gyanú és megalapozott gyanú
10. A büntetőeljárás megindításának feltételei és akadályai
11. Az eljárási feladatok megoszlása
12. A bírósági eljárás alapja; a törvényes vád; jog a bírósági eljáráshoz
13. Az ártatlanság védelme; az önvádra kötelezés tilalma
14. A védelem joga
15. A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); az anyanyelv használatának joga
16. A tisztességes eljárás elve
17. Személyek a büntetőeljárásban. A büntetőeljárás szereplőinek (alanyainak) rendszere
18. A jog és cselekvőképesség a büntetőeljárásban
19. Az ügyész a büntetőeljárásban
20. A nyomozóhatóságok
21. A hatáskör és illetékesség a büntetőeljárásban
22. A bíróságok hatásköre és illetékessége
23. A kizárás. A bírakra, az ügyészeire és a nyomozóhatóság tagjaira vonatkozó kizárási szabályok
24. A terhelt eljárási helyzete, jogai és kötelezettségei
25. A védő eljárási helyzete, jogai és kötelezettségei
26. A sértett eljárási helyzete
27. A magánvádló és a pótmagánvádló
28. A magánfél; az egyéb érdekelt; a képviselők és segítők
29. Idézés és értesítés. Az idézéssel szembeni mulasztás következményei
30. Határidő, határnap; az igazolás
31. A kézbesítés. Másolat az eljárási iratokról
32. Minősített adat megismerése. A megkeresés.
33. Intézkedés az ismeretlen helyen tartózkodó személyek felkutatására
34. A bűnügyi költség

B tételek

1. A bizonyítás fogalma; a bizonyítás tárgya
2. A bizonyítás alapfogalmai; a bizonyítás eszközei és a bizonyítási eljárások
3. A bizonyítás elvei. A bizonyítási tilalmak. A közvetett bizonyítás
4. A tanúvallomás. A tanúvallomás tételének akadályai
5. A tanúvédelem
6. A szakértő, jogai és kötelezettségei, a szakértő alkalmazása és kizárása
7. A szakértői vizsgálat és a szakvélemény
8. A tárgyi jellegű bizonyítási eszközök
9. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban
10. A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet
11. A felismerésre bemutatás, a szembesítés
12. A büntetőeljárási kényszerintézkedések és az eljárási szankciók; a kényszerintézkedések rendszere
13. Az őrizetbe vétel és az előzetes letartóztatás; az elrendelésük okai és feltételei; az előzetes letartóztatás tartamának szabályozása
14. Az előzetes letartóztatás elrendelése, végrehajtása és megszüntetése

15. A lakhelyelhagyási tilalom és a házi őrizet
16. A távoltartás
17. Az ideiglenes kényszergyógykezelés
18. Az óvadék
19. Az eljárás rendjét biztosító eszközök
20. A házkutatás és a motozás
21. A lefoglalás
22. A zár alá vétel és a biztosítási intézkedés
23. A számítástechnikai rendszerben rögzített adatok megőrzésére kötelezés
24. A nyomozás feladata. Nyomozás és vizsgálat
25. Az ügyész és a nyomozóhatóság kapcsolata. A nyomozás alakításai (jegyzőkönyv, jelentés, határozat)
26. A nyomozás megindítása; a feljelentés, a feljelentés kiegészítése, a magánindítvány
27. A feljelentés elutasítása
28. A nyomozás határideje. A nyomozóhatóság ún. egyéb adatszerző tevékenysége
29. Bizonyítás a nyomozás során. A hatósági tanú
30. Jelenlét a nyomozási cselekményeknél
31. A nyomozás felfüggesztése és megszüntetése
32. Az iratismertetés és a nyomozás befejezése
33. Jogorvoslat a nyomozás során
34. Bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés (általános szabályok, bírói engedély)
35. A titkos adatszerzés végrehajtása, eredményének megismerése
36. A titkos adatszerzés és a titkos információgyűjtés eredményének felhasználása
37. A nyomozási bíró, feladata és illetékessége
38. A nyomozási bíró eljárása
39. A vád fogalma és jelentősége. A vád formái
40. Az ügyész teendői a nyomozás befejezése után
41. A vádemelés és a vádemelés részbeni mellőzése
42. A vádemelés elhalasztása
43. A közvetítői eljárás

Büntetőjog IV.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Law IV.

A tantárgy megnevezése (németül): Strafrecht IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150602K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató(k): Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog különös rész második felében a hallgatók a vagyon elleni, a hivatali, a gazdasági, a korrupciós bűncselekményeket, továbbá az igazságszolgáltatás, a közbiztonság, a köznyugalom, a közbizalom és a közigazgatás rendje elleni bűncselekményeket ismerik meg.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A vagyon elleni bűncselekmények I.
2. A vagyon elleni bűncselekmények II.
3. A vagyon elleni bűncselekmények III.
4. A hivatali bűncselekmények. A hivatalos személy elleni bűncselekmények.
5. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények.
6. A korrupciós bűncselekmények. A közbiztonság elleni bűncselekmények.
7. A közigazgatás rendje elleni bűncselekmények.
8. A köznyugalom elleni bűncselekmények. A közbizalom elleni bűncselekmények.
9. Gazdasági bűncselekmények I.
10. Gazdasági bűncselekmények II.
11. Gazdasági bűncselekmények III.
12. Vizsgafelkészítés

Évközi tanulmányi követelmények:

A hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a KRE ÁJK TVSZ rendelkezéseinek függvényében kötelező részvétel az előadásokon, a hiányzások maximális száma: 6 óra.

Az aláírás feltétele: az előadások látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelt) minősítése, amennyiben az oktató zh-t írat a félév során.

Több zh esetében az oktató által meghatározott minimumkövetelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Kötelező tankönyv: Belovics Ervin – Molnár Gábor Miklós – Sinku Pál: Büntetőjog II. (A 2012. évi Btk. alapján), Szerkesztő-
lektor: Busch Béla. Budapest, HVG Orac Kiadó 2013.
a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
a Legfelsőbb Bíróság, ill. Kúria Különös Részt érintő Büntető Jogegységi Határozatai, a Különös Részt érintő Büntető kollégiumi
vélemények

Ajánlott irodalom:

Deres Petronella – Domokos Andrea: Büntető anyagi jog IV. az új Btk. alapján, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Lopás
2. Sikkasztás
3. Csalás, gazdasági csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
4. Hűtlen kezelés, jármű önkényes elvétele
5. Rongálás, jogtalan elsajátítás
6. Orgazdaság, uzsorabűncselekmény
7. A szellemi alkotások büntetőjogi védelme
8. Rablás
9. Kifosztás
10. Zsarolás, önbíráskodás
11. Csődbűncselekmény
12. A pénzmosás, a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása
13. Költségvetési csalás
14. Pénzhamisítás, pénzhamisítás elősegítése, bélyeghamisítás
15. Embercsempészés
16. Hivatali visszaélés, közfeladati helyzettel visszaélés, bántalmazás hivatalos eljárásban
17. Kényszervallatás, jogellenes fogvatartás
18. A hivatalos személy elleni bűncselekmények, hatóság eljárásának megzavarása, kényszerítés hatósági eljárásban
19. Hamis vád, hatóság félrevezetése
20. Hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás
21. A korrupciós bűncselekmények
22. Közveszély okozása, közérdekű üzem működésének megzavarása
23. Terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése
24. Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel
25. Garázdaság, rendbontás
26. Az okirat büntetőjogi védelme
27. Közösség elleni izgatás, a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása, nemzeti jelkép megsértése, önkényuralmi jelképek használata

Közigazgatási jog IV.

A tantárgy megnevezése (angolul): Administrative law IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150603K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktatók: Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula; Dr. Tóth András, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I., a Közigazgatási jog II. és a Közigazgatási jog III. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére, a közigazgatás személyi állományára és egyéb elméleti valamint eljárásjogi tudásokra alapítottn e félévben immár mód nyílik az egyes igazgatási (szakigazgatási) területek részletező bemutatására is. Az áttekintés nem lehet teljeskörű; a kiválasztott igazgatási területek részben a területek társadalmi jelentősége, a jogi-igazgatási megoldások eredetisége, illetve a tárgyat gondozó tanszék munkatársainak speciális szakértelme alapján kerültek a tematikába. Ezen stúdium keretében szerzett készségek és ismeretek megalapozzák a későbbi önálló problémamegoldást és munkavégzést is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. A sport igazgatása.
2. A rendészet fogalma, tartalma.
3. A rendőrségi igazgatás.
4. A nemzetbiztonsági igazgatás.
5. A honvédelmi igazgatás.
6. Az ingatlan – nyilvántartás.
7. Versenyigazgatás.
8. Építésügyi igazgatás. Kisajátítási eljárás.
9. Az egészségügyi igazgatás.
10. Kulturális igazgatás.
11. Oktatásügyi igazgatás.
12. Idegenrendészeti igazgatás.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli + szóbeli vizsga (nem vegyes vizsga)

Az első két vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és a tárgyhöz kapcsolódó – az egyes előadásokon ismertetett – jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az írásbeli vizsgákról történő távolmaradás esetében kimentésnek helye nincs. Kivételt képez ez alól a tanszék vezetőjének az egyéni mérlegelése, amelynek alapját kizárólag valamely rendkívül méltánylást érdemlő eset (pl. kórházi kezelés) okirati bizonyítéka szolgáltathatja.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Közigazgatási jog – Különös rész (Lapsánszky András szerk.), Complex Kiadó, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

Rixer Ádám: Humán közszolgáltatások igazgatása. KRE jegyzet 2011.

Szabó Annamária Eszter: A kulturális örökség joga, Bíbor Kiadó, 2013.

Rózsás Eszter: Közigazgatási jog. Különös rész II. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.

Bencsik András (szerk.): Közigazgatási jog. Különös rész I. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A rendészet fogalma, tartalma.
2. A rendészet tartalma, sajátosságai.
3. A rendőrség feladata, hatáskörei, szervezete.
4. A rendőrség személyi állománya. Civil ellenőrzés.
5. A rendőri kényszerítő eszközök.
6. A rendőri intézkedések.
7. A rendőrség titkos információgyűjtése.
8. A rendőri intézkedések elleni jogorvoslatok. Civil ellenőrzés.
9. A nemzetbiztonság: igazgatás feladata, hatáskörei, szervezete.
10. A nemzetbiztonsági szolgálatok titkos információgyűjtése. Parlamenti ellenőrzés.
11. A honvédelmi igazgatás irányítása, feladat, hatáskörszervezet.
12. Honvédelmi kötelezettségek.
13. Településfejlesztés és településrendezés.
14. Építésrendészet/Az építési folyamat szabályozása.
15. A kisajátítási eljárás.
16. Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, igazgatásának főbb kérdései.
17. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei.
18. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás főbb szabályai, a különleges eljárások.
19. Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere, betegjogok.
20. Az egészségügyi szolgáltatást ellátó szervek, az ellátórendszer. Közegészségügy, járványügy.
21. A kulturális igazgatás funkciói; ágazatai.
22. A kulturális igazgatás intézményrendszere, a kulturális örökség védelme.
23. A közgyűjtemények igazgatása.
24. Az oktatási igazgatás szervei, állami és önkormányzati feladatok.
25. A felsőoktatás rendszere. A szakképzés.
26. Kormányzati döntés előkészítés és koordináció az uniós ügyekben.
27. Sportigazgatás.
28. Versenyigazgatás Magyarországon és az Unióban.

Környezetvédelmi- és agrárjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law II.

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: Kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév:6

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150604K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Környezetvédelmi és agrárjog I.

Tantárgyfelelős: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

Oktató(k): Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes, dr. Fehér Lóránt, dr. Gosztonyi Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A környezetvédelmi jog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a természetes és épített környezetvédelmét szolgáló intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a környezetvédelmi jogba, hazai és az uniós környezetvédelmi szabályozás kialakulása és rendszere. A környezetvédelem alapfogalmai és a környezetjog elveinek rendszere. A környezethez való jog és a környezetjogi szabályozás módszerei. Az uniós környezetvédelmi cselekvési program.
2. Az uniós környezeti jog általános általános elvei. A nemzetközi környezetjog forrásai és elvei. A nemzetközi szervezetek (WTO, ENSZ) környezetvédelmi szerepe és a nemzetközi környezetjog egyes területei. Jogközelítés és jogi kollízió.
3. A környezetvédelem jogintézményének rendszere. A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat, környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés.
4. A környezet és természetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere. Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatai és hatásköre.
5. A környezetvédelem polgári jogi eszközei. A Luganoi egyezmény. A gazdasági jogi szabályozás eszközei és hazai jogintézményei. A környezet büntetőjogi védelme. Önszabályozás, környezeti menedzsment és audit
6. Környezetvédelem a területfejlesztésnél és a területrendezésnél. Környezet és egészség.
7. Levegő-tisztaság védelem, a zajártalom elleni védelem. Az ipari tevékenységből eredő kockázat és az integrált szennyezés megelőzés. Éghajlatváltozás.
8. Az agrár-környezetvédelem tárgyai és intézményei. Természeti erőforrások. A védett természeti területek, a védetté nyilvánító eljárás. A természetvédelmi terület forgalomképessége. Természetvédelem a Natura - 2000 keretében.
9. A természet védelmének eszközei (tájvédelem, a vadon élő élővilág védelme, védelmi eszközök a természeti oltalom alatt álló területeken). Az állatok védelme.
10. A vízvédelem jogintézményei. A vizek mennyiségi védelmének alapvető szabályai (vízigény kielégítése, vízdíj, a vízjogi engedélyezési rendszer).A vizek minőségi védelmének alapvető szabályai.
11. A biológiai sokféleség védelme. A genetikailag módosított szervezetek környezetbe juttatásának uniós és hazai szabályozása.

12. A hulladékgazdálkodás uniós és hazai szabályozása. A veszélyes hulladék és a hulladékok nemzetközi szállítása. A veszélyes hulladékok határon túli mozgása. A települési szilárd és folyékony hulladék. A veszélyes anyagok és technológiák elleni környezeti védekezés. Az energia jog és a környezetvédelem viszonya.

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadások rendszeres látogatása.

Értékelés módja: Alapvizsga a Környezetvédelmi- és agrárjog I. tárggyal együtt.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra em terjed ki.

Kötelezőirodalom

Bándy Gyula: Környezetjog (Szent István Társulat Bp. 2014.)

Nagy Zoltán- Olajos István- Raisz Anikó – Szilágyi János Ede Környezetjog II. Tanulmányok a környezetjogi gondolkodás köréből Novotni Alapítvány Miskolc 2010

Ajánlott irodalom:

Andréka Tamás.- Bajor Rita- Böhm J.- Olajos István- Szabó Ágnes- Szilágyi János Ede: Környezetjog II. kötet. Ágazati környezetvédelem és kapcsolódó területei. Novotni Alapítvány Miskolc 2008.

Környezetvédelem, éghajlat- politika. (in: A FIDESZ európai parlamenti választási programja, Bp. 2009. Március 2. 21. P- 200-214. old.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1.
  - a) Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere uniós tagságunk és a KAP reformok alapján.
  - b) A környezetjog elvei és a rájuk épülő jogintézmények a magyar jogban és az uniós jogban.
2.
  - a) Határozza meg, hogy mit jelent a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földekre vonatkozó földszerzési maximum és birtok maximum!
  - b) A környezethez való jog az Alaptörvényben és a környezetjogi szabályozás módszere
3.
  - a) A mezőgazdasági üzem uniós és hazai típusai. Családi gazdaság, magánüzem, társas vállalkozások és földtulajdoni szerzőképességük.
  - b) Levegő - tisztaság – védelem a hazai környezetjogban.
4.
  - a) Az élelmiszerek előállítására vonatkozó alapvető szabályok.
  - b) A veszélyes vegyi anyagok és a biotechnológia uniós szabályozása.
5.
  - a) Az ökológiai termelés alapvető feltételei
  - b) A környezetjog gazdasági szabályozási módszere. A kibocsátási kvóták kereskedelme.
6.
  - a) Szövetkezetek és termelői szervezetek, termelői csoportok az agrárgazdaságban.
  - b) Az EU környezetpolitikája és az akcióprogramok.
7.
  - a) Az erdőbirtokossági társulat
  - b) A környezetvédelmi jogintézmények rendszere. Vizsgálati elemzés és környezeti vizsgálat.
8.
  - a) A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai és kötelezettségei.
  - b) Az EU környezeti jogának alkotmányos alapjai.
9.
  - a) A növényfajta állami elismerése, a szaporítóanyagok forgalmazásának alapvető feltételei
  - b) A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat és az engedélyezési rendszer.
10.
  - a) A növényfajta oltalom feltételei és tartalma

- b) Az EU általános jogelvei és jogintézményei a környezetvédelemben.
- 11.
- a) Az erdőbirtokossági társulat.
- b) A környezetvédelmi felülvizsgálat és a teljesítmény - értékelés. A közigazgatás közvetlen beavatkozása.
- 12.
- a) A biológiai sokféleség védelme
- b) Az EU horizontális jogalkotása a környezetvédelemben.
- 13.
- a) A géntechnológiával módosított növényfajok termesztésére vonatkozó hazai szabályok
- b) Ellenőrzés és közigazgatási jogi szankciók a környezetvédelemben.
- 14.
- a) A vidékfejlesztés hogyan kívánja javítani a környezet állapotát
- b) Közigazgatási jogi felelősség a környezetvédelemben. A környezeti kár megtérítése.
- 15.
- a) A földhasználati nyilvántartás.
- b) A környezetvédelem polgári jogi eszközei.
- 16.
- a) Saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
- b) A természetvédelem hazai jogrendje. A Natura 2000.
- 17.
- a) A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
- b) Önszabályozás, környezeti menedzsment és audit, az EMAS rendszer.
- 18.
- a) Engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek. Az egymás mellett termesztés szabályai.
- b) A környezet büntetőjogi védelme.
- 19.
- a) Mezőgazdasági vállalkozási szerződés
- b) Ipari tevékenységből eredő kockázat és integrált szennyezés-megelőzés az uniós jogban.
- 20.
- a) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái az agrárjogban.
- b) A környezetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere.
- 21.
- a) Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, az erdőgazdálkodó kötelességei.
- b) A veszélyes hulladék és a hulladék nemzetközi szállítása.
- 22.
- a) A KAP pillérei
- b) A környezetvédelem önkormányzati feladatai és a hatáskörök.
- 23.
- a) Az egyszerűsített területalapú támogatás (SAPS) igénylésének feltételei
- b) A védett természeti területek, a védetté nyilvánítási eljárás. A természetvédelmi terület forgalomképessége.
- 24.
- a) A KAP céljai a 2014-2020 közötti időszakban
- b) A környezethasználat feltételei és hatósági engedélyezése
- 25.
- a) Mit jelent az élelmiszerbiztonság
- b) A veszélyes vegyi anyagok osztályozása, nyilvántartása és törzskönyvezése
- 26.
- a) Az erdővédelem szabályai és szankciói.
- b) A környezeti hatásvizsgálati eljárás
- 27.
- a) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái az agrárjogban.
- b) A biológiai sokféleség védelme.
- 28.
- a) A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és annak gyakorlása.
- b) A hulladékgazdálkodás hazai jogrendje.
- 29.
- a) A vadászterület fogalma. A vadkárokért fennálló felelősség.

- b) A nemzetközi szervezetek környezetvédelmi szerepe és a nemzetközi környezetjog egyes területei.
30.
a) A Vidékfejlesztés 2014 és 2020 közötti szabályozásának főbb elvei
b) Környezetvédelem a területfejlesztésnél és a területrendezésnél.
31.
a) A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, szeszes italok és borok uniós eredetvédelmi rendszere
b) Az uniós és a tagállami joghatóság a környezetvédelemben.
32.
a) A KAP célrendszere, uniós jogi alapjai, a KAP hatálya.
b) A zajártalom és a rezgések elleni védelem.
33.
a) A vizek mennyiségi és minőségi védelme.
b) A környezetvédelem fogalma, hazai és uniós jogi szabályozásának alapjai.
34.
a) Az erdővédelem szabályai és szankciói.
b) A legkisebb szigor klauzula és a notifikációs eljárás a közösségi környezetvédelmi jogban.
35.
a) Növény - és állategészségügyi korlátozások.
b) Az egységes környezethasználati engedély és eljárási rendje. Az egybefoglalt engedély.

Munkajog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Labour Law II.

A tantárgy megnevezése (németül): Arbeitsrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150605K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Munkajog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Kun Attila

Oktató: Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog II. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I. ismeretanyagára – képes legyen:

- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
- e félévben megismerje a munkaviszony megszűnésének/megszüntetésének, a munkajogi kártérítési felelősségnek, a kollektív munkajognak, az atipikus munkajogviszonyoknak, a közszféra munkajogának és a munkaügyi igazgatásnak / állami munkaügyi politikának a főbb szabályait,
- tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
- ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
- képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése 1.
2. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése 2.
3. A munkajogi felelősség rendszere; A munkavállaló kártérítési felelőssége
4. A munkáltató kártérítési felelőssége
5. A munkaügyi kapcsolatok és a kollektív munkajog fogalma, rendszere és alanyai; országos érdekegyeztetés és ágazati párbeszéd
6. A szakszervezet
7. Kollektív tárgyalás, Kollektív szerződés
8. Participáció, Üzemi tanács
9. A munkaügyi viták rendszere és sajátosságai
10. Sztrájk
11. A munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó szabályok; A vezető állású munkavállalókra vonatkozó eltérő rendelkezések
12. Közszféra munkajogának alapkérdései (Kttv., Kjt.)
13. Munkavédelem, Munkaügyi ellenőrzés
14. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: részvétel az előadásokon

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli
(Írásbeli minimumkérdések + Szóbeli vizsga tételsor alapján).

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocínium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.,
Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közszerzői Egyetem, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014

Az új Munka törvénykönyve magyarázata 2013. LIGA Szakszervezetek.

Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2013, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

Berke / Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez 2014, Complex.

Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Bp.

Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog 2014, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

A Munka Törvénykönyvének Magyarázata, HVG-Orac, 2014.

Lehoczkyné Dr. Kollonay Csilla (szerk.): A magyar munkajog I.-II. Vincze Kiadó, Budapest 2001

Radnay József : Munkajog Szent István Társulat, Budapest 2008

Gyulavári Tamás (szerk.): Az Európai Unió szociális dimenziója SzCsM. Budapest.2004.

Kiss György: Munkajog, Osiris Kiadó, Budapest 2005

Prugberger Tamás: Európai és magyar összehasonlító munka és közszolgálati jog. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest 2006.

Kiss György (szerk.): Európai munkajog . Osiris Kiadó, Budapest 2001.

Munkajog Nagy Kézikönyve, Complex Kiadó, Budapest 2008

Polgári perjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Procedural Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja: AJ JOL150606K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári perjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktatók: Dr. Szabó Imre, Dr. Udvary Sándor, Dr. Szücs Katalin,

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E két féléves tantárgy második felében az előadások tematikája, a tananyag a határozatok fajtáitól a perorvoslati rendszeren keresztül a különleges eljárásokra vonatkozó szabályokig terjed.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bizonyítás, a bizonyítási rendszerek
2. A bizonyítás alapelvei, a bizonyítási eszközök.
3. A bírósági határozatok fogalma, fajtái, tartalma.
4. A perorvoslati rendszerek, a perorvoslat fogalma, fajtái, hatálya
5. A rendes perorvoslatok, a fellebbezés.
6. A rendkívüli perorvoslatok: a felülvizsgálat és a perújítás
7. A különleges perek fogalma és köre, közös jellemzőik A személyállapottal kapcsolatos perek és közös szabályaik, valamint részletes szabályai
8. A közigazgatási perek. a jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatására irányuló per
9. A sajtó-helyreigazítási per, általános személyiségvédelmi per. a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per
10. Iparjogvédelmi és szerzői jogi perek; kisértékű perek és kiemelt jelentőségű ügyek
11. A munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek.
12. A társaságok és a civil szervezetek határozatainak bírósági felülvizsgálata, a választottbíráskodás.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András, Pribula László, Szabó Imre, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog I., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Osztovits András, Pribula László, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog II., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Ajánlott irodalom:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Budapest, Osiris 2012

Kapa-Szabó-Udvary: A polgári perrendtartás magyarázata, Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2006 ill. 2010. kiadás
Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételek

1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai.

2/A. A polgári eljárás szakaszai.

3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.

4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása.

5/A. A Polgári Perrendtartásban nevesített alapelvek.

6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.

7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.

8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.

9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.

10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, valamint a Közigazgatási és munkaügyi bíróságok hatásköre.

11/A. A törvényszékek, az ítélőtáblák és a Kúria hatásköre.

12/A. A pertárgy értéke.

13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.

14/A. A vagylagos illetékesség.

15/A. A kizárólagos és az alávétéses illetékesség.

16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.

17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.

18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimációja. Gyermekek a perben

19/A. A perképesesség.

20/A. A pertársaság fogalma, fajtái.

21/A. A beavatkozás fogalma, fajtái.

22/A. Változások a felek személyében.

23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.

24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.

25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.

26/A. A meghatalmazotti képviselő.

27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.

28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái.

29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.

30/A. A kézbesítés.

31/A. Határidő, határnap, mulasztás.

32/A. Az igazolás.

33/A. A perköltség fogalma, főbb összetevői.

34/A. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.

35/A. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.

36/A. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.

37/A. Határozat a perköltség viseléséről.

38/A. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

39/A. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.

40/A. Az illetékmentesség.

41/A. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.

42/A. A kereset fogalma és fajtái.

43/A. A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.

44/A. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.

45/A. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.

46/A. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.

47/A. A tárgyalás előkészítése és kitűzése.

48/A. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.

49/A. A keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasítása.

50/A. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.

51/A. A szóbeli kereset azonnali tárgyalása és a perelhárító egyezség.

52/A. A tárgyalás szerepe, szerkezete. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete

- 53/A. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 54/A. Az első tárgyalás elmulasztása és jogkövetkezményei. (kivéve a bírósági meghagyás)
- 55/A. A bírósági meghagyás.
- 56/A. A folytatólagos tárgyalás és elmulasztásának jogkövetkezményei.
- 57/A. A tárgyalás elhalasztása és jogkövetkezményei.
- 58/A. Az eljárás szünetelése.
- 59/A. Az eljárás félbeszakadása.
- 60/A. A tárgyalás felfüggesztése.
- 61/A. A per megszüntetése.
- 62/A. Ideiglenes intézkedések.
- 63/A. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 64/A. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

B tételek

- 1/B. A bizonyítás alapfogalmai. A bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher.
- 2/B. A bizonyítás nélküli tényállás megállapítás. A valószínűsítés.
- 3/B. Bizonyítás a perbíróság előtt, a kiküldött bíró és a megkeresés. Bizonyítás külföldön.
- 4/B. Az előzetes bizonyítás.
- 5/B. A tanú fogalma, tanúzási képesség, a tanúkihallgatás lefolytatása.
- 6/B. A tanúzási kötelezettség és az alóli mentességek. A tanúval szemben alkalmazható szankciók.
- 7/B. A szakértői bizonyítás.
- 8/B. Az okirat fogalma, fajai és bizonyító ereje.
- 9/B. A tárgyi bizonyítékok és a szemle.
- 10/B. A bizonyítási rendszerek. A bizonyítás eredményének mérlegelése.
- 11/B. A bírósági határozat fogalma, fajai, felépítése.
- 12/B. A határozat meghozatala és közlése.
- 13/B. Az ítélet fogalma, fajai és az ítélethatalyú határozatok.
- 14/B. Az ítélet teljessége, az érdemi döntés korlátai.
- 15/B. A részítélet és a közbenső ítélet.
- 16/B. A teljesítés módja és határideje.
- 17/B. A végzés és a végzéshatalyú határozatok.
- 18/B. A határozat kijavítása és kiegészítése.
- 19/B. A perbeli egyezség.
- 20/B. A határozat joghatásai.
- 22/B. Az előzetes végrehajthatóság.
- 23/B. A perorvoslat fogalma, elemei, a perorvoslatok fajai. A perorvoslati rendszerek.
- 24/B. A fellebbezés fogalma, a fellebbezési jogosultság, a fellebbezés tárgya.
- 25/B. Lemondás a fellebbezésről, a fellebbezés visszavonása.
- 26/B. A fellebbezés tartalma.
- 27/B. A fellebbezés határideje, hatálya, kivételek a fellebbezés hatálya alól.
- 28/B. Az I és a II. fokú bíróság intézkedései a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtt.
- 29/B. A fellebbezési tárgyalás kitűzése, a fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
- 30/B. A fellebbezési tárgyalás.
- 31/B. A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása.
- 32/B. Az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzések.
- 33/B. Az ügy érdemére vonatkozó másodfokú határozatok.
- 34/B. A közvetlen fellebbezés. A végzés elleni fellebbezés külön szabályai.
- 35/B. A perújítás fogalma, a perújítási okok, a perújítással megtámadható határozatok, a perújítás kizártsága.
- 36/B. A perújítás határideje, a perújításra jogosultak köre, a perújítási kérelem előterjesztése.
- 37/B. A perújítási kérelem vizsgálata a megengedhetőség körében, az érdemi tárgyalás folytán hozható határozatok.
- 38/B. A felülvizsgálat fogalma, tárgya, előterjesztése, kizártsága.
- 39/B. A felülvizsgálati eljárás.
- 40/B. A Kúria határozatai a felülvizsgálat során.
- 41/B. A különleges perek köre, a különleges szabályozás indokai.
- 42/B. A személyállapotú perek köre és közös szabályai.
- 43/B. A házassági per fogalma, szabályozása.
- 44/B. A házassági perek közös szabályai.
- 45/B. A házasság érvénytelenítése iránti perek külön szabályai.

- 46/B. A házassági bontóperekre vonatkozó külön szabályok. A házastársi vagyoni jogi perekre vonatkozó sajátos eljárási szabályok.
- 47/B. A származás megállapítási perek köre. Apasági vélelem megdöntése nemperes eljárásban. Keresetindítás a származás megállapítási perekben.
- 48/B. Tárgyalás és bizonyítás a származás megállapítása iránti perekben.
- 49/B. A szülői felügyelettel kapcsolatos perek sajátos szabályai.
- 50/B. A gondnoksággal kapcsolatos perek sajátos szabályai.
- 51/B. A közigazgatási per lényege, tárgya. Az eljáró bíróság, a felek és képviselőik a közigazgatási perben.
- 52/B. A közigazgatási perek sajátos eljárási szabályai.
- 53/B. A jegyző birtokvédelmi határozatának megváltoztatására irányuló per
- 54/B. A sajtó helyreigazítási per.
- 55/B. A közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per
- 54/BKisértékű perek.
- 55/B. A kiemelt jelentőségű perek.
- 56/B. A munkaügyi perek.
- 57/B. A választott bírósági eljárás általános jellemzői. A választott bíróságok fajtái.
- 58/B. A választott bíróság kikötése, megalakítása. A választott bíróság hatásköre, eljárása.
- 59/B. A választott bíróság és az állami bíróság eljárásának kapcsolódási pontjai.
- 60/B. Az iparjogvédelmi perek.
- 61/B. A gazdasági társaságok és a civil szervezetek működésével összefüggő egyes perek.

Szociális jog I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Social Security Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150607K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Munkajog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek a szociális jog kialakulásának történeti folyamatával és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás kérdéseivel. A tantárgy célja az alapvető szociális ellátórendszerek sajátosságainak az ismertetése, a magyar társadalombiztosítás egyes ellátásai rendszertanának az áttekintése. A tantárgy elősegíti a hallgatók eligazodását a nemzetközi és az Európai Unió szociális jogi szabályozás vonatkozásában. Célkitűzés továbbá, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését biztosító 883/2004 EK Tanácsi rendeletnek a koordinációt elősegítő alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

ELŐADÁS

1. A Szociális jog által szabályozott életviszonyok köre, a megélhetési zavarok elhárításnak lehetséges színterei: az egyéni, kisközösségi és állami stratégiák.
2. A szociális jog kialakulásának hazai és nemzetközi története.
3. Az állam által létrehozott intézmények alaptípusai.
4. A társadalombiztosítás jogi szabályozásának alapkérdései: alapelvek, elhatárolási kérdések.
5. A társadalombiztosítási jogviszonyok alanyai: a biztosítottak, az egyes ellátásra jogosultak és a kedvezményezettek.
6. A jogviszonyok tárgya: az ellátások fő fajtái, jellemzői.
7. A jogviszonyok tartalma: a feleket megillető alapvető jogok, és az őket terhelő fő kötelezettségek.
8. A jogviszonyok keletkezése, módosulása, megszűnése.
9. A szociális jogi felelősségi rendszere. Jogorvoslat a szociális jogban.
10. Az egyenlő bánásmód érvényesülése a szociális jogban
11. A Nemzetközi szociális jog alapvető kérdései (az ENSZ; a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szociális normaalkotása). Az Európa Tanács szociális normái (Európai Szociális Karta, Szociális Biztonsági Kódex). Kétoldalú (bilaterális) szociális tárgyú szabályozást tartalmazó nemzetközi normák

12. Az Európai Unió szociális dimenziójának fejlődése a Római Szerződés megkötésétől a nizzai csúcsértekezletig. A szociális biztonsági rendszerek koordinációjának alapkérdései az EU-ban (a 883/2004 EK rendelet).

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium.

Az értékelés módszere: írásbeli. Ponthatárok: 5 – 90%- ; 4 – 80-89%; 3 – 65-79%; 2 – 50-64%; 1 – 0-49%. Az előadások anyaga az előadás részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér.: Társadalombiztosítási alapismeretek, Patrocinium Kiadó. (2015-ös átdolgozott kiadás alapján)

Ajánlott irodalom:

Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.

Dr. Hajdú József - Lőrincsikné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.

Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004

Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.

Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>

Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Nincs, a vizsgán tesztort kell megoldaniuk a hallgatóknak.

Polgári jog IV.

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Law IV.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 6. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150608K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktatók: Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Ptk.-ban szabályozott egyes szerződéstípusok ismertetése, ezen túlmenően a Ptk.-n kívüli és az atipikus szerződések jogszabályi hátterének és bírósági gyakorlatának bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a kötelmi jog különös részébe. Az adásvételi szerződés általános szabályai
2. A tulajdonjog átruházására irányuló szerződések (adásvétel különös nemei és altípusai, csereszerződés, ajándékozási szerződés)
3. A vállalkozási szerződés (általános szabályai és speciális alakzatai)
4. A megbízási típusú szerződések
5. A használati szerződések (ingó és ingatlan bérleti szerződés, haszonbérlet, haszonkölcsön)
6. A letéti szerződés (általános szabályai és speciális esetei)
7. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés
8. A hitel- és számlaszerződések
9. A biztosítéki szerződések
10. A biztosítási szerződések
11. Egyéb szerződéstípusok a Ptk.-ban (tartrási, életjáradéki szerződés, polgári jogi társaság)
12. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések I.
13. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések II.

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadásokon való jelenlét kötelező.

Értékelés módja: kollokvium.

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Boóc Ádám – Fábíán Ferenc – Grad-Gyenge Anikó - Sándor István: Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből. Patrocinium, Budapest, 2014.

Ajánlott irodalom: Az új Ptk. egyes kommentárjai.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételsor

1. Az adásvételi szerződés
2. Az adásvételi szerződés altípusai
3. Az ajándékozási szerződés
4. A vállalkozási szerződés általános szabályai
5. A kivitelezési szerződés
6. A fuvarozási szerződés
7. A megbízási szerződés
8. A bizományi szerződés
9. A szállítmányozási szerződés
10. A bizalmi vagyonkezelési szerződés
11. A bérleti szerződés. A lakásbérleti szerződés
12. A haszonkölcsön-szerződés
13. A letéti szerződés
14. A letét különös nemei
15. A forgalmazási szerződés
16. A jogbérleti (franchise) szerződés
17. A hitelszerződés
18. A kölcsönszerződés
19. A biztosítéki szerződések
20. A biztosítási szerződés általános szabályai
21. A kárbiztosítási szerződések
22. Az összegbiztosítási szerződések
23. A tartási és az életjáradéki szerződés
24. A polgári jogi társasági szerződés

B tételsor

1. A fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog határidős adásvételének elhatárolási szempontjai az adásvétel általános szabályaitól
2. A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés és a mezőgazdasági vállalkozási szerződés összehasonlítása
3. Szavatosság az adásvételi szerződésnél
4. Az adásvétel különös nemei
5. Az elővásárlási jog elhatárolása a vételi jogtól
6. A vételi jog, eladási jog és a visszavásárlási jog összehasonlítása
7. A tervezési szerződés különös szabályai
8. A kutatási szerződés különös szabályai
9. Az utazási szerződés
10. A lakás- és helyiségbérleti szerződés megszűnése és megszüntetése
11. A bérleti szerződés és a haszonbérleti szerződés összevetése
12. A megbízási szerződés elhatárolása a munkaszerződéstől és a vállalkozási szerződéstől
13. Utasításadási jog gyakorlása és közreműködő igénybevétele, valamint a szerződés megszüntetése a megbízási és a vállalkozási szerződésnél

14. A közvetítői szerződés elhatárolása megbízási és a bizományi szerződéstől
15. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés közös és eltérő szabályai
16. A bizalmi vagyonkezelési szerződés eltérései a megbízási szerződéstől
17. A hitelszerződés és a kölcsönszerződés összehasonlítása. A betétszerződés
18. A folyószámla-szerződés
19. A fizetésiszámla-szerződés
20. A fizetési megbízási szerződés
21. A faktoring szerződés
22. A pénzügyi lízingszerződés
23. A balesetbiztosítási szerződés
24. Az életbiztosítási szerződés
25. Az egészségbiztosítási szerződés
26. A polgári jogi társaság elhatárolása a gazdasági társaságoktól
27. Képviselési és felelősségi kérdések a polgári jogi társaság esetében
28. Az atipikus szerződések csoportosítása
29. A time-sharing szerződés
30. A koncessziós szerződés
31. A felhasználási szerződés
32. A kiadói és a megfilmesítési szerződés
33. A licencia szerződés

Büntető eljárásjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Procedural Law II.

A tantárgy megnevezése (németül): Strafprozess Recht II.

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150702K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntető eljárásjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Czine Ágnes

Oktató(k): Dr. Dobrocsi Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bírósági szakasz helye és szerepe a büntetőeljárásban. A bírósági eljárás elvei és formái. A Büntetőeljárás általános szabályai. A tárgyalás bírói előkészítése, annak elvi és gyakorlati jelentősége. A vád elsődleges ellenőrzése, a tárgyalás technikai előkészítése. Az előkészítés során hozható határozatok.
2. Az elsőfokú bírósági tárgyalás. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete, annak főbb szakaszai. A perbeszéd. Az elsőfokú bíróság határozatai. A bűnösséget megállapító és felmentő ítélet. A megszüntető határozat. A jogorvoslatok. A jogorvoslati jog. A jogorvoslat és a perorvoslat. A perorvoslati rendszer sajátosságai.
3. A másodfokú bíróság eljárása és határozatai. A harmadfokú és a megismételt eljárás. Rendkívüli perorvoslatok. A perújítás, a felülvizsgálat és a jogegységi eljárás. Jogorvoslat a törvényesség érdekében. Eljárás alkotmányjogi panasz esetén. A külön eljárások elvi kérdései. A fiatalkorúak elleni eljárás. A katonai és a magánvádas eljárás.
4. Az egyszerűsített külön eljárások. A bíróság elé állítás. Lemondás a tárgyalásról. A tárgyalás mellőzése. Eljárás a távollévő terhelttel szemben és mentesség esetén. Kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályai. A különleges eljárások általános kérdései, a kártalanítás és visszatérítés, a biztosíték. A határozatok végrehajtása és a kegyelmi eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: Az órákon való jelenlét.

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: Szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

az 1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
az előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.
A büntetőeljárás dr. Farkas Ákos - dr. Róth Erika Wolters Kluwer Kft., 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A tételsor

1. A büntetőeljárás alapfogalmai; a büntetőeljárás feladata, a büntetőeljárás jog forrásai és hatálya
2. A büntető eljárási jogviszonyok és eljárási cselekmények
3. A büntetőeljárás történeti rendszerei
4. A magyar büntetőeljárás szabályozásának történeti vázlata (1986-tól napjainkig)
5. A büntetőeljárás formái: az általános, a külön- és a különleges eljárások
6. A büntetőeljárás alapelveinek fogalma és rendszerezése
7. Az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések
8. A hivatalból való eljárás elve. Az eljárás megindításának feltételei és akadályai
9. Az eljárási feladatok megoszlása, a védelv, a bírósági eljárás alapja, jog a bírósági eljáráshoz
10. Az ártatlanság védelme, az önvádra kötelezés tilalma és a védelem joga
11. A bírósági tárgyalás alapelvei; az anyanyelv használatának elve
12. A tisztességes eljárás elve
13. Személyek a büntetőeljárásban, rendszerezésük. A jog és cselekvőképesség
14. A bíróságok szerepe és működése a büntetőeljárásban
15. Az ügyész a büntetőeljárásban
16. A nyomozóhatóságok
17. A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban. A bíróságok hatásköre és illetékessége
18. Kizárás a büntetőeljárásban; a kizárás szabályozása
19. A terhelt és a védő eljárási helyzete
20. A sértett, a sértett különböző eljárási pozíciói. Az egyéb érdekelt; a képviselők; a segítők
21. A bizonyítás fogalma; a bizonyítás tárgya; a bizonyítás alapkérdései és alapfogalmai
22. A bizonyítási elvei. A bizonyítási tilalmak
23. A tanú; a tanúvallomás; a tanúvédelem
24. A szakértő és a szakvélemény a büntetőeljárásban. A szakvélemény értékelése
25. A tárgyi jellegű bizonyítási eszközök
26. A bizonyítási eljárások
27. A terhelt vallomása és processzuális jelentősége
28. A büntető eljárási kényszerintézkedések és az eljárási szankciók; a kényszerintézkedések rendszerezése
29. Az őrizetbevétel és az előzetes letartóztatás
30. Az óvadék. A távolltartás
31. A lakhelyelhagyási tilalom; a házi őrizet; az ideiglenes kényszergyógykezelés
32. A házkutatás és motozás; a lefoglalás
33. A zár alá vétel és a biztosítási intézkedés; a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés
34. A büntetőeljárás rendjét biztosító eszközök
35. A nyomozás feladata és elvei. A nyomozás menete
36. A nyomozás megindítása; a feljelentés elutasítása
37. Az ügyész és a nyomozóhatóság viszonya; a jogkörök megoszlása
38. A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
39. A nyomozási bíró feladatai és eljárása
40. A bírói engedélyhez kötött titkos adatszerezés és információgyűjtés
41. Az ügyész teendői a nyomozás befejezése után
42. A vád fogalma és jelentősége. A vád formái
43. A vádemelés; a vádirat; a vádemelés részbeni mellőzése
44. A vádemelés elhalasztása
45. A közvetítői eljárás

B tételsor

1. A tárgyalás bírói előkészítésének célja és feladatai (történeti és összehasonlító elemzés)
2. Intézkedések és eldöntendő kérdések a tárgyalás bírói előkészítése során; a döntései jogkörök megoszlása
3. Az eljárás felfüggesztése a tárgyalás bírói előkészítése során
4. Az eljárás megszüntetése. A tárgyalás kitűzése és az ezzel kapcsolatos intézkedések
5. Az előkészítő ülés
6. A bírósági eljárás formái
7. A tárgyaláson résztvevő személyek. A tárgyalás vezetése, rendjének fenntartása
8. Tárgyalás tartása zárt célú távközlő-hálózat útján

9. A tárgyalási jegyzőkönyv és a bírósági határozatok alakiságai
10. A kifogás az eljárás elhúzódása miatt
11. A tárgyalás menete
12. Bizonyítás az elsőfokú tárgyaláson
13. A perbeszéd és a felszólalások
14. Az elsőfokú bíróság határozatainak rendszere
15. Az ítélet (határozat) hozatal, a határozat kihirdetése; a jogorvoslat bejelentése
16. Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatai
17. A perorvoslati rendszer alapkérdései
18. A fellebbezés és a fellebbezésre jogosultak
19. A revíziós jogkör terjedelme a másodfokú eljárásban
20. Kööttség az elsőfokú ítéleti tényálláshoz; a megalapozatlanság és annak kiküszöbölése a másodfokú eljárásban
21. A hatályon kívül helyezést kimondó másodfokú bírósági határozatok
22. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása és megváltoztatása a másodfokú eljárásban
23. A súlyosítási tilalom; érvényesülése a másodfokú eljárásban
24. A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezési jog, a harmadfokú bírálat terjedelme. Kööttség a felülbírált ítélet tényállásához
25. A harmadfokú bíróság eljárása; az eljárás formái
26. A harmadfokú bíróság határozatai
27. A megismételt eljárások
28. A jogerő, a jogerő társadalmi és jogi jelentősége; a jogerőhatások
29. A jogerő feloldásának elméleti és tapasztalati okai. A rendkívüli perorvoslatok rendszere
30. A perújítás okai; a perújítási indítvány
31. A perújítási eljárás. A perújítási eljárásban hozott határozatok
32. A felülvizsgálat okai; a felülvizsgálati indítvány
33. A felülvizsgálati eljárás
34. A felülvizsgálati eljárás során hozott határozat
35. Jogorvoslat a törvényesség érdekében; a jogegységi eljárás, eljárás alkotmányjogi panasz esetén
36. A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás
37. A katonai büntetőeljárás hatálya; a katonai eljárás alanyai
38. A katonai büntetőeljárás sajátos szabályai; a bűncselekmény elbírálása fegyelmi jogkörben
39. A magánvádas eljárás alanyai; a viszonzás; nyomozás a magánvádas eljárásban
40. A személyes meghallgatás; a tárgyalás és a perorvoslatok a magánvádas eljárásban
41. A bíróság elé állítás
42. Eljárás a távollévő terhelt ellen
43. Lemondás a tárgyalásról: az intézmény eljárásbeli szerepe, feltételei; az ügyész eljárása
44. Az elsőfokú és a jogorvoslati eljárás a tárgyalásról lemondás esetén
45. A tárgyalás mellőzése
46. Eljárás a mentességet élvező személyek ügyében
47. A kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályai
48. A jogi személy „elleni” büntetőeljárás
49. A különleges eljárások általános szabályai; a tárgyi eljárás
50. A kártalanítás és a visszatérítés
51. A biztosíték
52. A kegyelmi eljárás

Jogszociológia és jog-összehasonlítás

A tantárgy megnevezése (angolul): Sociology of Law and Comparative Law

A tantárgy megnevezése (németül): Rechtssoziologie und vergleichende Rechtswissenschaft

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150703K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Jog- és állambölcselet II.

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth J. Zoltán

Oktató(k): Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jog érvényesülési mechanizmusainak megismertetése a hallgatókkal; a különböző jogrendszerek sajátosságainak bemutatása és különbségeik kiemelése; a jog alkalmazásával, a jogi eljárások lefolytatásával, a jogászai szakmákkal kapcsolatos empirikus tényadatok és folyamatleírások ismertetése, és mindezek okainak és társadalmi hatásainak bemutatása - részint a jog hatékonyabb gyakorlati alkalmazásának elősegítése, részint az általános jogászai műveltség elmélyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogszociológia szemléletmódja
2. A jogszociológia kialakulása és intézményesülése
3. Jogászság és jogrendszer.
4. A jog és a jogászság expanziója
5. A perszociológia kérdései I.
6. A perszociológia kérdései II.
7. A jog elkerülésének útjai
8. Mediáció és arbitráció
9. A joghoz jutás esélyei – általános kérdések
10. A joghoz jutást biztosító jogintézmények Magyarországon
11. Az amerikai kártérítési expanzió
12. A jogi eszmék szociológiája I.
13. A jogi eszmék szociológiája II.
14. A jogi oktatás
15. A bírói döntés szociológiája

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Pokol Béla: Jogszociológiai vizsgálódások. Rejtjel Kiadó. Budapest, 2003

Pokol Béla: Jogászság és jogrendszer. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2011/4. szám <http://jesz.ajk.elte.hu/pokol48.html>

Nagy Zsolt: Korunk jogászképzési rendszerei c. Tanulmányából „a jogi oktatási rendszerek” c. Fejezet i. És ii. Alfejezete („a kontinentális jog oktatása” és „az angolszász jog képzési intézményei”) jogelméleti szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2005/1. Szám (<http://jesz.ajk.elte.hu/nagy21.html>)

Pokol Béla: A jogi oktatás mint a jogrendszer része. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2001/1. szám
<http://jesz.ajk.elte.hu/pokol5.html>

Tóth J. Zoltán: Az amerikai jogi oktatók helyzete, lehetőségei és tipikus életpályája c. tanulmányából „A jogásszá válás feltételei” c. bevezető fejezet. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2006/1. szám (http://jesz.ajk.elte.hu/2006_1.html)

Ajánlott irodalom:

Kulcsár Kálmán: A jogszociológia alapjai. Gondolat, Bp., 1976.

Kengyel Miklós: Perkulturúra. Dialog Campus, Bp.-Pécs, 2011.

Max Weber: Gazdaság és társadalom 2/2. (Jogszociológia). KJK Bp., 1995

Kereskedelmi jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Commercial Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150704K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert

Rövid tantárgvprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Versenyjog

1. Versenyjog általában. Európai és tagállami versenyjog. A Tptv. hatálya. Versenyjogi alapfogalmak. Követelményrendszer
2. Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés
3. Kartell, Bagatell kartell, kartelltilalom alóli mentesülés
4. Vállalkozások összefonódása. GVH, versenyfelügyeleti eljárás. Tisztességtelen verseny

Értékpapírjog

5. Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozás. Váltó
6. Csekk. Kötvény. Kincstárjegy. Letéti jegy. Jelzáloglevél. Kárpótlási jegy.
7. A részvény. Szövetkezeti részvényjegy. Értékpapír kibocsátás.
8. Tőzsdei ügyletek
9. Jelzáloghitel – jelzáloglevél. Befektetési alap – befektetési szerződés – befektetési jegy
Közraktári szerződés – közraktári jegy

Kereskedelmi szerződések

10. Szerződéskötés az üzleti életben. Elektronikus kereskedelem. Közvetítői szerződések és összehasonlításuk a bizománnyal.
Fizetési módok
11. Forgalmazási szerződés. Barter. A lízing tulajdonátruházási vonatkozásai. Lízing.
12. Faktoring Koncesszió Jogbérleti (franchise) szerződés Pótbeszámoló

Évközi tanulmányi követelmények: Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben a hallgató kettőnél több alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására, a teljes félévi tananyagból (előadás-anyagból) a szorgalmi időszak utolsó hetében, az utolsó előadáson írásban van lehetőség. Sikertelen (50%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után. További pótlásra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján, van lehetőség.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, zárthelyi dolgozat

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a **Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.**

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindhárom anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerezhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 1) Sándor István: Szerződések (Patrocínium Kiadó, Budapest 2014.) c. Egyetemi jegyzetéből a III. 1. Megbízás, a III. 2. Bizomány, a III. 3. A közvetítői szerződés, VI. 1. A forgalmazási szerződés, VI.2. A jogbérleti (franchise) szerződés, VII. 4.1. A faktoring szerződés, VII. 4.4. A pénzügyi lízing szerződés, és XII. 2. Koncessziós szerződés c. részek.
- 2) Miskolczi Bodnár Péter: Az új Ptk.-ban szabályozott egyes kereskedelmi szerződések kapcsán (Patrocínium Kiadó, Budapest várható megjelenés 2015. május)
- 3) Harsányi Gyöngyi: A magyar értékpapírjog alapjai
Novotni Kiadó Miskolc, 2010. (Használható a szerző hasonló című tankönyve, amely a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány kiadásában jelent meg, Budapest 2009.)
- 4) Miskolczi Bodnár Péter: A magyar versenyjog anyagi jogi szabályai
Novotni Kiadó Miskolc, 2011.

Követelményt képez az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertett szerződésekre, a kötetmek és a szerződések közös szabályai a Ptk.-ból, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

1. Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.
2. Kereskedelmi jogi Munkafüzet (üzleti szerződések, értékpapírok, fogyasztóvédelem)
Novotni Kiadó, Miskolc, 2009.
3. A Ptk. Magyarázata szerk. Osztovits András
Opten Könyvkiadó Budapest 2014.

Nemzetközi jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): International law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150705K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktatók: Dr. Hoffmann Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a nemzetközi jog alapfogalmaival, intézményeivel, működési mechanizmusával: nemzetközi jogalkotás és jogalkalmazás, a nemzetközi együttműködés legfontosabb területeinek jogi szabályási rendszerei, a nemzetközi szervezetek, különösen az ENSZ.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya, jogai és kötelezettségei
3. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
4. Államelismerés és kormányelismerés
5. Az államok által létrehozott további nemzetközi jogalanyok: kormányközi szervezetek
6. A nemzetközi jog strukturális elvei: az államok szuverén egyenlősége és a beavatkozás tilalma
7. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szerződések, nemzetközi szokásjog, bírói ítéletek, nemzetközi jogelvek
8. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszer viszonya
9. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
10. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
11. Államutódlás
12. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés és következményei, a felelősség tartalma és érvényesítése
13. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
14. Nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eljárások, eszközök és fórumok
15. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó és választott bíróságok

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I. és II. kötet tematikailag vonatkozó részei, Dialóg – Campus kiadó, 2008
Az előadások anyagai

Ajánlott irodalom:

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011
Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998
Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam mint a nemzetközi jog elsődleges alanya
3. Az államok alapvető jogai és kötelezettségei
4. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
5. Államelismerés és kormányelismerés
6. Államutódlás
7. Kormányközi szervezetek létrejötte, céljai, feladatai, jogalanyiságuk
8. Az államok szuverén egyenlősége
9. Az államok belügyeibe történő beavatkozás tilalma
10. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szokásjog
11. A nemzetközi jog forrásai: bírói ítéletek és nemzetközi jogelvek szerepe a nemzetközi jog rendszerében
12. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszerek viszonya
13. A magyar jogrendszer és a nemzetközi jog kapcsolata
14. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
15. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
16. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés fogalma, okai és a felelősséget kizáró lehetséges körülmények
17. A nemzetközi felelősség tartalma, következményei és érvényesítésük
18. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
19. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: államközi tárgyalások, jószolgálat és közvetítés
20. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: békéltetés és kivizsgálás
21. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó bíróságok, a Nemzetközi Bíróság eljárása és joghatósága
22. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: választott bíróságok

Nemzetközi magánjog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Private International Law I.

A tantárgy megnevezése (németül): Internationales Privatrecht I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150706K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog IV., Polgári perjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Palásti Gábor

Oktatók: Dr. Palásti Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes nemzetközi polgári eljárásjogi vonatkozásokat ismerteti. A nemzetközi polgári eljárási vonatkozások a joghatóság és a külföldi bírósági / választottbírósági határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatosak. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi magánjog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
2. A nemzetközi magánjog forrásai. A nemzetközi magánjog egységesítésének okai. A forum shopping jelenség. A nemzetközi magánjog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
3. A joghatóság fogalma és formái. A joghatóság vizsgálatának módszertana. A joghatósági okok szerkezete és kategóriái.
4. A Brüsszel I. Rendelet hatálya. Joghatóság a Brüsszel I. Rendelet alapján 1.
5. Joghatóság a Brüsszel I. Rendelet alapján 2.
6. A külföldi bírósági és választottbírósági határozatok elismerésének és végrehajtásának alapkérdései, az elismerés és végrehajtás metodológiája.
7. Külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel I. Rendelet alapján
8. A külföldi választottbírósági határozatok elismeréséről szóló 1958-as New York-i Egyezmény.
9. A Brüsszel IIa. rendelet hatálya. Joghatóság a Brüsszel IIa. rendelet alapján.
10. Külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel IIa. Rendelet alapján
11. Fizetésektelenségi eljárások
12. Bírósági iratok kézbesítése külföldre
13. Bizonyításfelvétel külföldön
14. Sui generis uniós polgári eljárások
15. Európai Igazságügyi Hálózat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVGOrac, Budapest, 2011.

A félév során kiadott (Moodle) kiegészítő anyagok

Ajánlott irodalom:

Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.

Kengyel Miklós – Harsági Viktória: Európai polgári eljárásjog, 2. kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2009.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: a vizsga tételsort a Tanszék a Neptun rendszerben teszi közzé.

Pénzügytan

A tantárgy megnevezése: Economics of Finance

A tantárgy megnevezése: Wirtschaftslehre der Finanzierung

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150707K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Pulay Gyula

Oktató(k): Dr. Pulay Gyula, Homolya Dániel

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos alapfogalmakba és alapösszefüggésekbe, hogy megalapozza a későbbi pénzügyi és számviteli jellegű tárgyakat, hozzájáruljon a hallgatók rendszerszemléletű gondolkodásának kialakulásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénz fogalmával, funkcióval, a pénzügyi rendszer elemeivel, folyamataival, szerkezetével és alrendszeivel, ezek fő belső összefüggéseivel. A tárgy foglalkozik a monetáris rendszer felépítésével, a monetáris hatóság funkcióival, a kereskedelmi bankok szerepével a fizetési rendszerek működésével a pénzügyi közvetítés. A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénzügyi közvetítés fogalmával, a közvetlen és közvetett finanszírozás intézményeivel, pénzügyi piacok működésének megértéséhez szükséges alapfogalmakkal. A tárgy tartalmazza a fiskális rendszernek a pénzügyi rendszerben betöltött szerepét, az állam finanszírozást igénylő funkcióit, a költségvetési bevételek, kiadások főbb típusait, a költségvetési pozíció és államadósság pénzügyi rendszerre gyakorolt hatását. Tárgyalja a határokon átvelő gazdasági kapcsolatok pénzügyi vonatkozásait, különös tekintettel az devizaárfolyam és a nemzetközi fizetési mérleg kérdéseire. A tárgy keretében megismerik a hallgatók a nemzetközi pénzügyi rendszer alapvető sajátosságait, az euró, mint közös valuta működését, a fontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek (IMF, Világbank, BIS, EKB, EIB) szerepét.

1. A pénzügyi rendszer fogalma, felépítése, összetevői
2. A pénzügyi rendszer szereplői, és a velük szemben támasztott követelmények
3. A pénz fogalma, a pénzrendszerek fejlődése
4. A monetáris rendszer működése, a monetáris hatóság feladatai
5. A kereskedelmi bankok szerepe, a pénzügyi közvetítés, a fizetési rendszerek működése
6. Pénzügyi piacok, a pénzpiac
7. A tőkepiac
8. Az államháztartás rendszere
9. Költségvetési szervek gazdálkodásának alapjai
10. A pénzügyi kockázatok kezelése
11. A pénzügyi ellenőrzési rendszer
12. A nemzetközi pénzügyi rendszer
13. A nemzetközi pénzügyi szervezetek

Évközi tanulmányi követelmények: Az előadások rendszeres látogatása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli (teszt és kifejtendő kérdések)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Vigvári András: Pénzügy(rendszer)tan Akadémiai Kiadó 2010. 1-7. fejezet

Ajánlott irodalom:

Lentner Csaba: Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem

Nemzeti Közszoigálati és Tankönyv Kiadó, 2013 ISBN: 9789630855914

Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan, Budapest: Nemzeti Közszoigálati és Tankönyvkiadó, 2014.

Lentner Csaba (alkotószerveztő) (2015): Adózási pénzügytan és államháztartási gazdálkodás – Közpénzügyek és államháztartástan II. Budapest Nemzeti Közszoigálati Egyetem Szolgáltató Kft.

Pulay Gyula: Gazdasági és pénzügyi alapismeretek e-book 2014. Elérhető:

<http://semmelweis.hu/eii/files/2013/11/Gazdas%C3%A1gi-%C3%A9s-p%C3%A9nz%C3%BCgyi-alapismeretek.pdf>

Sivák József – Szemlér Tamás – Vigvári András: A magyar államháztartás és az Európai Unió közpénzügyei Complex Kiadó 2013.

Bod Péter Ákos: Bevezetés a pénzügyek és a pénzpolitika világába. Mundus Kiadó, 2008.

Pulay Gyula – Máté János – Németh Ildikó – Zelei Andrásné: Milyen kockázatokot hordoz a monetáris politika az államadósság-szabály teljesülésére nézve. =Pénzügyi Szemle 2013. 1. szám. 11-34. oldal

Báger Gusztáv – Pulay Gyula - Vigvári András: A magyar államműködés főbb jellemzői és szükséges változtatásának irányai =Pénzügyi Szemle 2010. 2. szám. 217-243. oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Sorolja fel a pénzügyi rendszer elemeit, szereplőit!
2. Milyen folyamatok zajlanak a pénzügyi rendszerben?
3. Mi jellemzi a pénzügyi rendszer szerkezetét? Melyek a pénzügyi rendszer alrendszerei?
4. Milyen jellemzői vannak a pénzügyi szervezeteknek?
5. Mi a pénzügyi információk jelentősége?
6. Ismertesse a pénzügyi rendszer funkcióit!
7. Mit értünk hitelpénz alatt?
8. Ismertesse a pénz kialakulásának szerves és szervetlen elméletét!
9. Mit értünk pénzhelyettesítők alatt?
10. Melyek a pénz alapvető funkciói?
11. Mi jellemzi a mai pénzrendszert?
12. Sorolja fel a monetáris hatóság (jegybank) funkcióit! Mit értünk jegybanki függetlenség alatt?
13. Mit jelent az, hogy a jegybank az állam/ a bankok bankja?
14. Milyen feladatai vannak a jegybanknak a nemzetközi tartalékok kezelése kapcsán?
15. Jellemezze a monetáris politika célrendszerét! Mit értünk a monetáris politika operatív céljai alatt?
16. Ismertesse a monetáris politika direkt/indirekt eszközeit!
17. Milyen feltételek teljesülése esetén tekintünk egy pénzintézetet kereskedelmi banknak?
18. Sorolja fel a kereskedelmi bankok funkcióit!
19. Mit értünk értékpapírpiacon? Milyen szempontok szerint osztályozhatjuk az értékpapírokat?
20. Mi a tőzsde, melyek a működésének fő előnyei és veszélyei?
21. Melyek a pénzügyi piacok funkciói?
22. Mit értünk pénzpiac/tőkepiac hagyományos és új fogalmán?
23. Ismertesse a pénzügyi közvetítők típusait!
24. Kit tekintünk intézményi befektetőnek?
25. Sorolja fel a kereskedelmi bankok fő tevékenységeit!
26. Mi a feladata a befektetési alap kezelőjének?
27. Melyek a kormányzat gazdasági funkciói?
28. Ismertesse az államháztartás felépítését!
29. Ismertesse a központi költségvetés szerkezetét!
30. Milyen társadalombiztosítási alapok vannak, és mi a feladatuk?
31. Mi az az elkülönített állami pénzalap?

32. Ismertesse a költségvetési szerv jellemzőit!
33. Melyek az Országgyűlés/a Kormány feladatai a költségvetési tervezésben?
34. Mi jellemzi a helyi önkormányzatok költségvetését?
35. Melyek az állami költségvetés elfogadásának a legfontosabb lépései?
36. Melyek a Magyar Államkincstár fő feladatai?
37. Milyen eszközökkel történik az államadósság finanszírozása?
38. Hogyan épül fel az állampapírok hazai piaca?
39. Miként történik a beszámolás a költségvetés végrehajtásáról?
40. Melyek a központi költségvetés főbb bevételei?
41. Sorolja fel az állami fizetési kötelezettség formáit!
42. Melyek az adópolitika fő jellemzői? Sorolja fel az adórendszer célszerű alaptulajdonságait!
43. Melyek a költségvetési gazdálkodás alapvető szabályai?
44. Melyek a pénzügyi ellenőrzés típusai? Ismertesse a pénzügyi ellenőrzési rendszer felépítését!
45. Melyek az ÁSZ alapvető feladatai?
46. Melyek a Magyar Nemzeti Bank pénzügyi felügyeleti feladatai?
47. Ismertesse a nemzetközi fizetési mérleg felépítését!
48. Mi az az árfolyamrendszer? Mit értünk konvertibilitás alatt, melyek a fokozatai?
49. Melyek a legfontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek, mi a szerepük?
50. Sorolja fel a nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének fő állomásait!
51. Mi az az Európai Gazdasági és Monetáris Unió? Melyek a stabil működésének legfontosabb kritériumai?

Szociális jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Social Security Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra /félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150708K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Szociális jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek az egyes szociális jogi alrendszerek (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, szociális segélyezés, foglalkoztatáspolitikai, családi támogatások etc.) keretében nyújtott ellátásokra vonatkozó jogi szabályozás kérdéseivel. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését jelentő koordinációs rendeletnek az alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A betegjogok védelme az egészségügyi törvény alapján. Az egészségügyi szolgáltatások rendszere. Alapellátás, járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátások. A beutalási rendszer elemzése. Betegutak koordinációja.
2. Az egészségbiztosítás keretében nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Térítésmentesen, árhoz nyújtott támogatással és részleges térítéssel nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Külföldön történő gyógykezelés kérdései. Méltányosság.
3. Egészségbiztosítás pénzügyi ellátásai: csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, táppénz
4. Nyugdíjrendszerek tipizálása. A felosztó-kiróvó nyugdíjrendszer, önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosítás, nyugdíj-előtakarékossági számla, foglalkoztatói nyugdíj. Piaci biztosítási alapon nyújtható nyugdíjszerű megtakarítások.
5. A nyugellátások rendszere: az öregségi nyugdíj. Öregségi teljes nyugdíj, öregségi résznyugdíj, nők kedvezményes nyugdíja. Szolgálati idő.
6. A hozzátartozói nyugellátások. Szülői nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások.
7. A gyermeket nevelő családoknak nyújtott támogatások, pótlékok. Családi pótlék, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás. A gyermekvédelem keretében nyújtható támogatások. Otthonteremtési támogatások. Babakötvény.
8. Az álláskeresők számára nyújtott ellátások (aktív és passzív eszközök) rendszere. Munkahelyvédelmi akcióterv.
9. Baleseti ellátások rendszere. Üzemi baleset. Foglalkozási megbetegedés. Az üzemi baleset és a munkahelyi baleset összehasonlítása. Regresszív igény. Baleseti ellátások elemzése. Baleseti egészségügyi szolgáltatás. Baleseti táppénz. Baleseti járadék.
10. A szociális igazgatás körében nyújtott ellátások. Pénzügyi ellátások. Természetben nyújtott ellátások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott alapszolgáltatások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott szakosított ellátások. Térítési díj.
11. A megváltozott munkaképességű személyek orvosi és szakmai rehabilitációja. A magyar rehabilitációs rendszer elemzése és rendeltetése. Rehabilitációs ellátás. Rokkantsági ellátás. Megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott támogatások.
12. A 883/2004 EK rendelet a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról egyes ellátásokra (pl.: egészségügyi ellátások, nyugellátások, munkanélküli támogatások, családi pótlék) vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata. Index aláírás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium. Ponthatárok: 5 - 90% - ; 4 - 80%-79%; 3 - 65%-79%; 2 - 50%-64%; 1 - 0-49%

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szociális jogi törvénygyűjtemény. A törvénygyűjteményt összeállította és kommentárral ellátta: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2015. (megjelenés alatt)

Prof. Dr. Hajdú József – Dr. Homicskó Árpád Olivér – Dr. Kun Attila Sándor: Szociális jog II. különös rész, Egyetemi jegyzet. Főszerkesztő: Prof. Dr. Hajdú József, szerkesztő: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2010.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény

A rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény

A nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény

A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előadásán és szemináriumon megjelölt rendelkezései

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. és XXIII. fejezetének ismerete.

Ajánlott irodalom:

Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.

Dr. Hajdú József - Lőrincsikné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.

Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004

Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.

Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>

Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p

Dr. Homicskó Árpád: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám.

Dr. Homicskó Árpád: A szociális biztonság garantálása az Európai Unióban. Jog és Állam 8. Nyári egyetem, 2006. Szerk: Dr. Kapa Mátyás. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2006.

Dr. Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások jogi szabályozása. Jogelméleti Szemle 2007. évi II. szám.

Polgári nemperes eljárások

A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Out-of-Court Procedures

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Eljárásjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150709K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári perjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Udvarny Sándor

Oktató: dr. Szücs Katalin

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a polgári eljárásjogi ismeretekre építve betekintést nyújtson a legfontosabb bírósági és közjegyzői nemperes eljárásokba. Ezek ismerete ma már elengedhetetlen a gyakorló jogászok számára, minden jogász hivatásrendnek egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete célja, fajai. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
2. A holtak nyilvánítsa, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítsa; Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások.
3. A közigazgatási nemperes eljárások.
4. A választójogi nemperes eljárások. Iparjogvédelmi nemperes eljárások. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
5. Cégeljárás alapfogalmai. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás.
6. A cégek törvényességi felügyelete; végelszámolás, egyéb cégekkel kapcsolatos nemperes eljárások
7. Az európai fizetésképtelenségi eljárás. A csődeljárás.
8. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. A felszámolás megindítása. A felszámolási eljárás főbb lépése, a felszámoló tevékenysége. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
9. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége. A végrehajtás elrendelés. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai. Végrehajtás munkabérré, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre. Az ingó- és ingatlanvégrehajtás. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése.
10. A kielégítési sorrend. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása. Külföldi határozatok végrehajtása. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés magtagadásának szankciói). A végrehajtási perek. A bírósági végrehajtás szervezete. Végrehajtás az Európai Unióban.
11. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
12. Közjegyzői nemperes eljárások. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása. A hagyatéki tárgyalás. A hagyatéki átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és póthagyatéki eljárás. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kengyel Miklós: Magyar polgári eljárásjog - Átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2012

Osztovits András, Pribula László, Udvary Sándor, Wopera Zsuzsa: Polgári eljárásjog II., Budapest, HVG-ORAC 2013.

Ajánlott irodalom:

Kiss Daisy: A polgári per titkai, HVG ORAC, Budapest, 2009.

Varga István (szerk.): A polgári nemperes eljárások joga, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2012

Asbóth-Hermányi Lőrinc: Módszertani útmutató a fizetési meghagyásos eljáráshoz, HVG ORAC, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete, célja, fajtái.
2. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
3. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása.
4. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
5. A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás.
6. Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások
7. A közigazgatási nemperes eljárások.
8. A választójogi nemperes eljárások.
9. A cégeljárás alapfogalmai.
10. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás
11. A cégek törvényességi felügyelete.
12. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. Az európai fizetéseképtelenségi eljárás.
13. A felszámolás megindítása.
14. A felszámolási eljárás főbb lépései, a felszámoló tevékenysége.
15. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
16. A csődeljárás.
17. A végelszámolás.
18. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége.
19. A végrehajtás elrendelése.
20. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai.
21. Végrehajtás munkabérre, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre.
22. Az ingó- és ingatlan végrehajtás.
23. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése. A kielégítési sorrend.
24. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása.
25. Külföldi határozatok végrehajtása. Végrehajtás az Európai Unióban.
26. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban.
27. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban.
  - a. (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés megtagadásának szankciói).
28. A végrehajtási perek.
29. A bírósági végrehajtás szervezete.
30. Iparjogvédelmi nemperes eljárások.
31. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
32. Közjegyzői nemperes eljárások.
33. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása.
34. A hagyatéki tárgyalás.
35. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és a póthagyatéki eljárás.
36. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Kereskedelmi jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Commercial Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150801K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kereskedelmi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Kereskedelmi szerződés
2. Szerződéskötés az üzleti életben
3. Elektronikus kereskedelem
4. Közvetítői szerződések
5. Önálló kereskedelmi ügynöki szerződés
6. Fizetési módozatok
7. Speciális adásvételi szerződések
8. A lízing, tulajdonátruházási vonatkozásai
9. Barter
10. Lízing
11. Faktoring.
12. Franchising, Koncesszió
13. Értékpapírjog I.: Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozása; A részvény; Szövetkezeti részjegy
14. Értékpapírjog II-III.: Váltó, Csekk; Kötvény, Kincstárjegy, Letéti jegy
15. Értékpapírjog IV.: Jelzáloglevél; Kárpótlási jegy;
16. Értékpapírjog V.: Értékpapír kibocsátás
17. Értékpapírjog VI. Befektetési alap – befektetési szerződés- befektetési jegy; Közraktári szerződés- közraktári jegy
18. Tőzsdei ügyletek

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben a hallgató kettőnél több alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására, a teljes félévi tananyagból (előadás-anyagból) a szorgalmi időszak utolsó hetében, az utolsó előadáson írásban van lehetőség. Sikertelen (50%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után. További pótlásra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján, van lehetőség.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerezhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

5) Barta – Fazekas – Harsányi – Kovács – Miskolczi - Ujváriné: Üzleti Szerződések (Novotni Kiadó, Miskolc, 2009.) és az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertetett szerződésekre, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

6) Harsányi Gyöngyi: Értékpapírok és tőkepiaci ügyletek. Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány, Budapest 2009., vagy Novotni Kiadó Miskolc, 2008.

Nemzetközi jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): International law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai jogi és Nemzetközi jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150802K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Prof. Dr. Bruhács János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A nemzetközi jog különös része normatív rendszerének elsajátítása. Az államközi kapcsolatok közjogának megismertetése az államterület, a nemzetközi térségek, az állampolgárság, az emberi jogok, a kisebbségi jogok, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok, a nemzetközi büntetőjog és a fegyveres erő alkalmazására vonatkozó szabályok bemutatásán keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Államterület, területi jogcímek és határok
2. Tengerjog
3. A polgári légi közlekedés szabályai és a világűrjog
4. Nemzetközi környezetvédelmi jog
5. Államok nemzetközi immunitása
6. A diplomáciai jog és konzuli jog
7. Az állampolgárság és a külföldiek jogállása
8. Az emberi jogok nemzetközi rendszere: fogalma és fejlődése, egyetemes forrásai és fórumai
9. Az emberi jogok regionális védelme Európában: egyezményes alapja és jogorvoslati eljárási mechanizmusa
10. Az őshonos népek, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak nemzetközi védelme
11. Ius ad bellum: A fegyveres erőszak tilalma az államközi kapcsolatokban
12. A nemzetközi béke és biztonság fenntartása
13. Ius in bello: nemzetközi hadijog és humanitárius jog
14. Nemzetközi büntetőjog: delicta iuris gentium és megbüntetésük eseti, illetve állandó nemzetközi bírói fórumai
15. Az ENSZ rendszere, feladatai és központi intézményei

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I - II, Dialóg – Campus kiadó, 2008

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott irodalom:

Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998.

Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2001

Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Nemzetközi magánjog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Private International Law II.

A tantárgy megnevezése (németül): Internationales Privatrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150803K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktatók: Dr. Molnár István János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes kollíziós jogi vonatkozásokat ismerteti. A kollíziós jogi vonatkozások arra a kérdésre adnak választ, hogy az egyes jogviszonyokban hogyan lehet meghatározni azt, hogy melyik ország jogát kell alkalmazni. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot és joggyakorlatot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi kollíziós jog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
2. A nemzetközi kollíziós jog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
3. Az alkalmazandó jog meghatározásának alapkérdései. A kapcsolóelvek funkciója és szerkezete.
4. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 1.: minősítés, előkérdés, renvoi
5. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 2.: a külföldi jog alkalmazásának mellőzése. Közrend, csalárd kapcsolat, a külföldi jog alkalmazásának mellőzése a felek kérelmére, viszonyosság hiánya.
6. A külföldi jog tartalmának megállapítása, a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló Londoni Egyezmény működési mechanizmusa
7. A személyes jog funkciója és terjedelme. A természetes személyek személyes jogának meghatározása. A jogi személyek személyes jogának meghatározása. Az állam jogalanyiségével összefüggő kérdések
8. A dologi jog kollíziós szabályai
9. A szellemi alkotások jogának kollíziós szabályai
10. A kötelek kollíziós joga 1.: a szerződésre alkalmazandó jog meghatározása
11. A kötelek kollíziós joga 2.: a szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog meghatározása
12. Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározása
13. A családi jogviszonyokra alkalmazandó jog meghatározása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollíziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.

Molnár István – Palásti Gábor: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – tansegédlet (megjelenés alatt)

A félév során kiadott (NEPTUN és tanszéki honlap) kiegészítő anyagok

Ajánlott irodalom:

Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVGOrac, Budapest, 2011.

Pénzügyi jog I.

A tantárgy megnevezése (angolul): Financial Law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi jogi és Pénzügyi jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Nappali

Tanóra száma: 14 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150804K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Pénzügytan

Tantárgyfelelős: Dr. Ercsey Zsombor

Oktató(k): Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek a pénzügyi jog elméleti alapjaival, valamint az államháztartás és a monetáris szféra működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A pénzügyi jog fogalma, helye a jogrendszerben. A pénzügyi jog jellegzetességei, forrásai. A pénzügyi rendszer és a pénzügyi politika.
2. A pénzügyi jog és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jogtudomány társtudományai. A magyar pénzügyi jogfejlődés.
3. A pénzügyi jogi norma és a pénzügyi jogviszony. Az adó fogalma és az adóügyi jogviszony. Adójogi alapfogalmak. A modern adórendszer kialakulása.
4. Az adóztatás alapelvei és funkciói. Az adók rendszerezése.
5. Az állami feladat fogalma és az állami feladatok változásai a globalizáció korában. Az államháztartás és az államháztartási jog. Az államháztartás működését befolyásoló gazdasági tényezők. Az Alaptörvény és a közpénzügyek.
6. Az államháztartási alapelvek. A költségvetési szervek. A költségvetési törvény alapelvei, a költségvetési ciklus. A központi költségvetés fogalma, szerkezete, elfogadásának rendje.
7. A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó jogintézmények. Zárszámadás, ellenőrzés. Az államháztartás ellenőrzési rendszere.
8. A Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, a Költségvetési Tanács, az ÁKK Zrt.
9. Az államadósságügy. Az elkülönített állami pénzalapok. A társadalombiztosítás.
10. Az önkormányzatok pénzügyei. Az önkormányzati költségvetés, az önkormányzatok bevételei. A helyi adók. A települési adók.
11. Az Európai Unió költségvetése. Az Európai Unió monetáris politikája, a Gazdasági és Monetáris Unió.
12. Az Európai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere.
13. Bankfejlődés. A monetáris rendszer pénzügyi joga.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ rendelkezései szerinti módon és mértékben kötelező, az elhangzottak a vizsgakövetelmények részét képezik.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A Pénzügyi jog modul tananyagának elsajátításához az előadások anyaga, valamint az Osiris Kiadó gondozásában megjelent, Simon István által szerkesztett „Pénzügyi jog I.” című tankönyv szükséges. Emellett ismerni kell az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályokat.

Ajánlott irodalom:

Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013

Lentner Csaba (Szerk.): Bankmenedzsment. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013

Forgács Imre: Mégsem éjjeliőr? Osiris Kiadó, Budapest 2009

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Közpénzügyek és pénzügyi politika
2. A pénzügyi jog helye a jogrendszerben. A pénzügyi politika és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jog rendszere.
3. Az állami feladatok változásai a globalizáció korában.
4. Az államháztartás fogalma és rendszere.
5. Az államháztartási alapelvek.
6. A központi költségvetés fogalma, szerkezete, a költségvetési hiány (többlet), a költségvetési hitelnyújtás, a költségvetési kezességvállalás, a központi költségvetés kapcsolata a többi alrendszerrel.
7. A költségvetési ciklus, az Országgyűlés feladatai, az indemnitás és az ex lex állapot.
8. A központi költségvetés előkészítése és elfogadása, a Kormány, a nemzetgazdasági miniszter és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatai.
9. Az államháztartás, valamint a költségvetés végrehajtásának parlamenti, államháztartási és költségvetési ellenőrzése.
10. A költségvetési szerv fogalma, típusai, az alapítás, működés és a megszűnés szabályai.
11. Az államháztartás vagyongazdálkodása, a kincstári vagyon.
12. A társadalombiztosítási rendszerek pénzügyi modelljei és szabályozási dilemmái.
13. Az elkülönített állami pénzalapok költségvetése.
14. Az önkormányzati gazdálkodás jogforrásai és az önkormányzati vagyon.
15. Az önkormányzati bevételek rendszere és az állami támogatások.
16. Az önkormányzati költségvetési intézmények, a helyi önkormányzat költségvetésének elfogadása és végrehajtása, az adósságrendezési eljárás.
17. A helyi adók rendszere és részletszabályai. A települési adók.
18. Az államadósságügy költségvetési joga.
19. Az európai monetáris politika, a Gazdasági és Monetáris Unió kialakulása, napjaink vitái a nominális konvergencia-kritériumokról.
20. A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank.
21. A kétszintű bankrendszer.
22. A pénzügyi felügyelet és a betétbiztosítás eszközei.
23. A betétbiztosítás és az OBA feladata.

Büntetés végrehajtási jog

A tantárgy megnevezése (angolul): Punishment Enforce Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150901K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Lajtár István

Oktató(k): Dr. Lajtár István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók büntető anyagi jogi és büntető eljárásjogi ismereteire alapozva megismertesse a büntetés-végrehajtási jog, mint a „bűnügyi jogok” harmadik fő pillérének elméleti és tételes jogi szabályait, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) rendelkezéseit, elősegítse a büntetőjogi szankciók és egyes büntetőjogon kívüli jogkorlátozások fogantatásának, hatályosulásuk lényegi összefüggéseinek megértését, a tantárgy komplexitásával összefüggő, továbbá a végrehajtás jogállami garanciarendszerével kapcsolatos ismeretek elsajátítását. Az oktatót ismeretek révén a képzésben részt vevők kellő szintű hazai és nemzetközi tudásanyagot szerezhettek, amit a gyakorlati jogászai munka, valamint a jogi szakvizsgára történő felkészülés során is jól hasznosíthatnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetés-végrehajtási jog szabályozásának története, a büntetés-végrehajtási jogtudomány kialakulása és a nemzetközi követelményrendszer. A büntetés-végrehajtási jog helye a jogrendszerben, fogalma, alapelvei, forrásai. A jogi helyzet fő vonásai a végrehajtás ideje alatt. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szankciórendszere, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) szabályozási elvei, szerkezete. A szabadságvesztés végrehajtása (I). A végrehajtás célja, feladata, teljesítésének biztosítékai. A szabadságvesztés fogantatba vétele, a bíróság és a büntetés-végrehajtási szervezet feladatai a fogantatbavétel során. Halasztás és félbeszakítás. A fogva tartás rendje és módja az egyes végrehajtási fokozatokban, a rezsime sorolás, az elítéltek szabadítása.

2. A szabadságvesztés végrehajtása (II). Az elítéltek reintegrációja (munkáltatás, oktatás, képzés, jutalmazás, fegyelmi fenytés) a sajátos kezelési igényű elítéltek számára kialakított részlegek (átmeneti részleg, a gyógyító-terápiás részleg, hosszú idős speciális részleg, drogvenciók részleg, alacsony biztonsági kockázatú részleg), valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása. A szabadságvesztés végrehajtása (III). Az elhelyezés és ellátás, a kapcsolattartás szabályai, a fogvatartás rendje és biztonsága, a kényszerítő eszközök alkalmazása. A szabadságvesztés végrehajtása (IV.) A különleges kategóriák (fiatalkorúak, nők, katonák, nem magyar állampolgárságú elítéltek) sajátossága a végrehajtás során.

3. A többi büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés végrehajtása. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítéltekkel kapcsolatos eljárás. Az elítéltek utógondozása, és a járulékos büntetés-végrehajtási feladatok. A személyi szabadságot érintő büntetőeljárás kényszerintézkedések végrehajtása. A büntetés-végrehajtási bíróság hatásköre, illetékessége, eljárásának sajátos szabályai. A bírósági felülvizsgálat. A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere, a végrehajtás jogállami biztosítékai (ügyészi törvényességi felügyelet és jogvédelem, nemzetközi ellenőrzés, az alapvető jogok országgyűlési biztosa, a társadalmi kontroll).

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: -

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Kötelező irodalom :

Belovics Ervin –Vókó György : A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.

Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.

A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.

Az előadáson elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

Lajtár István : A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.

Lajtár István : Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012.

A tankönyv irodalomjegyzékében feltüntetett irodalom.

Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése (angolul): International Trade and Business Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 9

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150902K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi Magánjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktató: dr. Molnár István János

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tantárgyi követelmények ismertetése.

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma és tárgya. A jogági probléma. A szabályozott jogviszonyok jellemzői. A szabályozás jellemzői. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának szerkezete.

2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának magánjogi vetülete: a kollíziós jogi megoldás alternatívája. A magánjogi rész szabályozási tárgyai. A nemzetközi anyagi magánjog jogforrásai. Nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés és a jogegységesítésben szerepet játszó főbb szervezetek.

3. A szerződések jogának általános szabályai a nemzetközi anyagi magánjogban. A lex mercatoria általános szabályai, nemzetközi egyezmények általános szabályai, az UNIDROIT Alapelvek, összehasonlító jogi alapvetés

4. Önálló gazdasági célra irányuló és járulékos szerződések. Az adásvételi szerződésre irányadó jog egységesítése. A Bécsi Vételi Egyezmény főbb szabályai. A New York-i Elévülési Egyezmény. Az INCOTERMS.

5. Nagyberendezések szerelése és szállítása. A technológia és ismeret önálló nemzetközi jogi védelme. Egyéb önálló gazdasági célra irányuló szerződések: a technológia és ismeret átadására vonatkozó szerződések (licencia, know-how, franchise, nemzetközi kooperációs szerződések).

6. Járulékos szerződések I.: nemzetközi piacszerzés.

7. Járulékos szerződések II.: az áru országok közötti továbbításával kapcsolatos szerződések.

8. Járulékos szerződések III.: bankügyletek és fizetési módok a nemzetközi kereskedelemben.

9. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának közjogias kérdései. A közjogi rész tárgya: a nemzetközi gazdasági forgalom és összetevői. A közjogi rész tartalma: az állam beavatkozási lehetőségei a nemzetközi gazdasági forgalomba. A közjogi rész alanyai. A globális gazdasági világrend jogi jellege. A nemzetközi gazdasági forgalom alakításában szerepet játszó nemzetközi szervezetek. Globális és regionális szintű gazdasági együttműködés. A WTO/GATT kialakulásának története. Intézményi kérdések, döntéshozatal, vitarendezés.

10. Főbb kereskedelmi szabályok a termékek, a szolgáltatások és a szellemi alkotások forgalmában a WTO által kezelt egyezmények, és egyes regionális szabadkereskedelmi megállapodások alapján.

11. A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog és elvonása. A külföldi beruházások védelme. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének kérdései.

12. Alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben, és a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1. Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga. I.-II.kötet. KRIM Bt, Budapest 2004. + Kiegészítés Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga c. munkájához. KRIM Bt, Budapest. 2009, vagy 2010.
2. Molnár – Osztovits – Palásti (szerk.: Palásti Gábor): Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – Kiegészítő jegyzet (Záróvizsga tételek szerinti bontásban). Patrocinium, Werbőczy-sorozat, Budapest, 2013.
3. az előadáson és gyakorlatokon elhangzottak

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések (tételsor):

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya, a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma, a jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere
2. A világ nagy jogrendszerei. A kontinentális jogrendszer és az angolszász jogrendszer főbb jellemzői.
3. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és a jogfejlesztésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga magánjogi kereteinek fejlesztésében szerepet játszó nemzetközi szervezetek és tevékenységük bemutatása: az UNCITRAL, az ICC, az UNIDROIT, a WIPO.
4. Általános áttekintés a magánjogi keretrendszer szabályozó jogforrások rendszeréről. A jogszabálynak minősülő és a jogszabálynak nem minősülő jogforrások. Az egyes jogforrás típusok alkalmazásának feltételei.
5. A lex mercatoria fogalma és problémája, a Compania Valenciana eset ismertetése
6. Értékpapírok a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában (*részletesen csak a hajóraklevél ismertetése szükséges!*)
7. A nemzetközi kereskedelmi szerződések jogának általános része: az UNIDROIT Alapelvek általános bemutatása, felépítése és alkalmazási köre. Egy szabadon választott fejezet áttekintő ismertetése az UNIDROIT Alapelvekből (1994-es vagy 2010-es változat).
8. A szerződések két csoportja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában. A szerződéstipizálás a nemzetközi gazdasági kapcsolatok anyagi magánjogában. Az egyes szerződések besorolása szerződéstipizálási rendszerünkben.
9. A nemzetközi adásvételi szerződésről és a szabályozás nemzetközi kodifikálásáról általában – kollíziós és anyagi jogi előzmények
10. A Bécsi Vételi Egyezmény hatálya. Az Egyezmény diszpozitivitása. A hatály összegező bemutatása. A nemzetközi adásvételi szerződésről és a szabályozás nemzetközi kodifikálásáról általában
11. A Bécsi Egyezmény általános rendelkezései (jogértelmezés és joghözág, a felek jognyilatkozatainak értelmezése, a kereskedelmi szokások szerepe)
12. A szerződés megkötése a Bécsi Egyezmény szerint.
13. A Pratt & Whitney kontra MALÉV ügy
14. Az eladó kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
15. A vevő kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
16. A szerződésszegések csoportjai (alapvető és közönséges szerződésszegés közötti különbség) a Bécsi Vételi Egyezmény szerint. A szerződésszegés rendszerének összehasonlítása a magyar (belső) jogból ismert rendszerrel. Az előzetes szerződésszegés.
17. Az alapvető szerződésszegés fogalma és feltételei a Bécsi Vételi Egyezményben. Az alapvető szerződésszegés esetjoga (legalább öt jogeset ismertetésével).
18. A szerződésszegés megállapításának lépései (sorrend) a Bécsi Vételi Egyezmény szerint. A kárveszély átszállása.
19. A New York-i Elévülési Egyezmény tételes szabályai. Az INCOTERMS 1.: eredete, a jogforrási jellege, alkalmazhatósága, tárgyi hatályának magyarázata, szerkezete
20. Az INCOTERMS 2.: az egyes klauzulák (fuvarparitások) magyarázata, az eladó és vevő kötelezettségeinek rendszere (klauzula-csoportonként két klauzula példálózó jellegű ismertetése, az E csoportból csak az EXW)
21. Nagyberendezés szállítására és szerelésére vonatkozó szerződés
22. A technológia- és ismeret átadásának jelentősége a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A licencszerződés, és a know-how szerződés.
23. A franchise szerződés. A nemzetközi kooperációs szerződés.
24. A lízing-szerződés és az Ottawai Egyezmény. Faktoring a nemzetközi kereskedelemben.
25. A piacszervező szerződések fajtái. A forgalmazói (viszonteladói) szerződés. Lényegesebb eltérések az ügynöki szerződésben.
26. Az áru továbbításával kapcsolatos szerződések és a nemzetközi fuvarozási jogviszony sajátosságai. A nemzetközi fuvarfajták és azok jogi szabályozásának forrásai.
27. A nemzetközi vasúti áru fuvarozási szerződés jellegzetességei.
28. A nemzetközi közúti és légi áru fuvarozási szerződések
29. Nemzetközi vízi fuvarozás: a tengeri áru fuvarozási szerződés és a folyami hajó fuvarozás
30. Kombinált fuvarozás és konténer fuvarozás nemzetközi viszonylatokban. Az áru továbbításával kapcsolatos további (fuvarjogon kívüli) szerződések.

31. Áttekintés a nemzetközi fizetési módokról és más bankügyletekről a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A fizetési feltételek általános kérdései a nemzetközi gazdasági kapcsolatok szerződéseiben.
32. Az átutalás és a beszedvény
33. Az okmányos meghitelezés
34. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben: a bankgarancia
35. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 1.: általános kérdések, kialakulásuk, a választottbíráskodással kapcsolatos egyes általános kérdések
36. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 2.: a nemzetközi választottbíráskodás egyes speciális kérdései
37. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 1.: bevezetés, a külföldi fogalma, alapvető fogalmak a magyar jogban, letelepedési formák a magyar jogban, a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás
38. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 2.: a külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.
39. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok "közjogi" természetű kereteinek tárgya (a három viszonyrendszer). A magyar külkereskedelmi igazgatás jogi rendjének forrásai, a külkereskedelmi tevékenység és a külkereskedelmi szerződés fogalma
40. A külkereskedelmi tevékenység állami ellenőrzése, a belföldi piac szabályozása: az engedélyezési rendszer. Az európai belső piac védelme import esetén
41. A nemzetközi kereskedelem liberalizálásának problémája: a GATT létrejötte. A WTO létrejötte, szervezete és működése. Intézmény, döntéshozatal.
42. A GATT 1994 alapelvei, a waiver clause. A GATT 1994 szabályozásának tárgya: vámok és nem-vámjellegű kereskedelemkorlátozó intézkedések (a japán alkohol adó esete)
43. Felmentés és kivételek a GATT 1994 szabályai alól. A szellemi tulajdonjogok és a TRIPs (az IMRO eset). Jogviták rendezése a WTO keretében..
44. A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog elvonásának problémája. A tulajdon jogi vetülete a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A Ferihegy 2B utasterminálok ügye. Az Act of State doktrína.
45. A külföldi tulajdonjoga elvonásának nemzetközi jogi megítélése, és területi hatálya.
46. A külföldi beruházások védelme, mint a tulajdonjog elvonásának speciális problémája. A beruházásvédelem eszközei; a beruházási szerződés, és a kétoldalú beruházásvédelmi egyezmények (a foreign control clause)
47. Többoldalú beruházásvédelmi egyezmény: a Washingtoni Konvenció. A MIGA. A külföldi beruházás védelmének belső (nemzeti) jogi eszközei

Pénzügyi jog II.

A tantárgy megnevezése (angolul): Financial Law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 14 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL150903K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Pénzügyi jog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Ercsey Zsombor

Oktató(k): Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek az adórendszer alapjaival, szabályozásával és működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A Magyar Nemzeti Bank. A pénzügyi piac joga, a pénzügyi intézményrendszer.
2. Az adóigazgatási eljárás alapelvei. Az adózás rendjéről szóló törvény hatálya. Az adókötelezettség tartalmi elemei.
3. Az adóhatósági ellenőrzés. Az adózás rendjéről szóló törvény jogorvoslati fórumrendszere és szankciórendszere.
4. A személyi jövedelemadó jellemzői, adórendszerben betöltött helye, alapelvei és alapvető fogalmai. A személyi jövedelemadó megállapításának módjai.
5. Az Szja-törvény szerinti jövedelemkategóriák. Az összevont adóalap tartalma. Az összevont adóalap, a számított adó. A különadózó jövedelmek.
6. Társasági adó – jellemzők, alapelvek, alanyok, adóalap, korrekciós tételek, adómérték.
7. Az általános forgalmi adó jellemzői, alapja, mértéke.
8. Az általános forgalmi adó működése. Adómentességek.
9. Az illetékek.
10. A vámjog rendszere.
11. A jövedéki szabályozás.
12. Az egyszerűsített vállalkozói adó és a kisadók.
13. Számvitel, a számviteli törvény és az adótörvények összefüggései.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon a részvétel a TVSZ rendelkezései szerinti módon és mértékben kötelező, az elhangzottak a vizsgakövetelmények részét képezik.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga, valamint az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályok.

Egyetemközi adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)

1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról

1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról

2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről

2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól

2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról

2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

Simon István (szerk.): Pénzügyi jog II. Osiris Kiadó, Budapest 2012

Hálózatos iparágak joga

A tantárgy megnevezése (angolul): Network industries law and regulation

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: Levelező

Félévi óraszám: 10 óra gyakorlat

Ajánlott félév: mindegyik

Meghirdetés féléve: tavaszi és őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Infokommunikációs jog I.

Tantárgyfelelős: Tóth András

Oktató(k): Tóth András, Belényesi Pál, Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hálózatos iparágak a gazdaság stratégiai ágazatait adják, a legjelentősebb közszolgáltatások, olyan egyre növekvőbb jelentőségű iparágakkal, mint az információs társadalom infrastruktúra alapját adó elektronikus hírközlés, vagy a politikailag fókuszált energetika. Az iparágak szabályozása mögött jellemzően európai uniós jogi szabályozás húzódik meg erőteljes liberalizációs attitűddel. Az iparágakra vonatkozó EU jog megismerése egyúttal betekintést enged az EU gazdaságsszabályozásának koncepciójába is. A tárgy a hálózatos iparágak közös szabályozási kihívásaival és megoldásával, közgazdasági háttérével, valamint a legfontosabb hálózatos iparágak EU jogi szabályozási háttérével foglalkozik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Közgazdasági alapok (Belényesi Pál)
2. Elektronikus hírközlésjog I. (Tóth A.)
3. Elektronikus hírközlésjog II. (Tóth A.); vízszabályozás (Belényesi Pál)
4. Energetikai jog I. (Szuchy R.)
5. Energetikai jog II. (Szuchy R.)
6. Energetikai jog III. (Szuchy R.); Posta-szabályozás (Szuchy R.)

Évközi tanulmányi követelmények:

A TVSZ 61. § (8) bek. alapján az évközbeleni jegy ZH alapján való értékelése esetén még egy lehetőséget kell adni a javításra, illetve pótlásra, ezért két ZH alkalom kerül meghirdetésre.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

A ZH-k időpontjáról a félév elején adunk tájékoztatást!

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Belényesi Pál – Szuchy Róbert - Tóth András: Hálózatos iparágak joga *(előkészületben)*

Ajánlott irodalom:

Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog II., Partocinium Kiadó, 2013

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Tételsort a ZH előtt megadjuk

Versenyjog és határterületei

A tantárgy megnevezése (angolul): Competition Law and its border areas

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Infokommunikációs Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: Levelező

Félévi óraszám: 10 óra gyakorlat

Ajánlott félév: mindegyik

Meghirdetés féléve: tavaszi és őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Vállalkozások versenyjoga

Tantárgyfelelős: Tóth András

Oktató(k): Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog és határterületei tárgy a kötelező tárgyként futó versenyjog emelt szintű folytatása az üzleti jogi specializáció keretei között. A tárgy célja kifejezetten a versenyjog c. tárgyra épülő és azt kiegészítő ismeretanyag átadása az állami versenyjog, az eljárásjog és a versenyjoghoz kapcsolódó határterületek vonatkozásában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Gazdasági szabályozás és versenyjog (szabályozás elmélet/történet, szabályozási rendszer, alkotmányossági vonatkozások, jelentős piaci erő, kivett ágazatok, párhuzamos jogalkalmazás)
2. Globális és összehasonlító versenyjog; Szellemi tulajdon és versenyjog
3. Szektorális versenyjog: média és on-line piacok, pénzügy, mezőgazdaság, energetika, hírközlés
4. Versenyjog a bíróságok előtt, eljárásjog
5. Eljárásjog
6. Versenyjogilag szabályozott állam az EU-ban

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlati jegy

A TVSZ 61. § (8) bek. alapján az évközbeni jegy ZH alapján való értékelése esetén még egy lehetőséget kell adni a javításra, illetve pótlásra, ezért két ZH alkalom kerül meghirdetésre.

Az értékelés módszere: írásbeli

A ZH-k időpontjáról a félév elején adunk tájékoztatást!

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tóth András: Versenyjog és határterületei, előkészületben

Ajánlott irodalom:

Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga, CompLex, 2014., Budapest

A gazdasági verseny igazgatása – szerk. Lapsányszky András: Közigazgatási jog - Fejezetek szakigazgatásaink köréből (II. kötet), Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás, CompLex, 2013., 61-100. old

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A potenciális ZH kérdések listája a ZH előtt kiosztásra kerül

Közbeszerzés joga

A tantárgy megnevezése (angolul): Public Procurement Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve:

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog IV.

Tantárgyfelelős: Dr. Szuchy Róbert

Oktató(k): Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy elsődleges célja, hogy átfogó képet adjon a közbeszerzésekhez kapcsolódó jogi szabályozási keretekről. A tárgy a közbeszerzési eljárások célján és kialakulásán túl vizsgálja nemcsak a hazai szabályozási kereteket, hanem nemzetközi kitekintést is nyújt. A tárgy áttekinti a közbeszerzési eljárások folyamatát, a közbeszerzési eljárások előkészítésétől kezdődően, az eljárások megindításán és lefolytatásán át egészen a szerződések megkötéséig, sőt azon túl is, egészen az esetleges szerződésmódosítások közbeszerzési szabályozásáig, valamint a jogorvoslati eljárásokról is átfogó képet nyújt. Továbbá komplex rendszerbe helyezi és vizsgálja a közbeszerzéseket a kapcsolódó jogterületekkel – úgymint például a versenyjoggal és a büntetőjoggal – együtt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A közbeszerzés története, a közbeszerzés célja, a közbeszerzés alapelvei
2. A közbeszerzési alanyai, a közbeszerzés tárgyai
3. A közbeszerzési eljárás előkészítése
4. A közbeszerzési eljárás folyamata, szakaszai
5. A közbeszerzési eljárás fajtái, eljárásrendek
6. Speciális közbeszerzési eljárások
7. A közbeszerzési törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek
8. A közbeszerzési eljárás során megkötött szerződések, a szerződésmódosításra vonatkozó speciális rendelkezések
9. Támogatásból megvalósuló közbeszerzések
10. A közbeszerzések intézményrendszere, jogorvoslatok a közbeszerzési eljárásban
11. A közbeszerzés és a versenyjog.
12. A közbeszerzési jog nemzetközi vetületei

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Patay Géza (szerk): A KÖZBESZERZÉS JOGA - Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2014

Ajánlott irodalom:

Juhász Ágnes: A közbeszerzésről másképpen - közjog és magánjog határán, Lectum Kiadó, 2014

Az előadáson elhangzottak

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Cégjog

A tantárgy megnevezése - (angolul): Business Law

A tantárgy megnevezése - (németül): Gesellschaftsrecht

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/hét

Ajánlott félév: nincs

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kereskedelmi jog II.

Tantárgyfelelős: dr. Muzsalyi Róbert

Oktató(k): dr. Muzsalyi Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az érdeklődő hallgatók részére bemutatni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény jogi személyeket érintő szabályait, átfogó képet adni a fizetéseképtelenségi eljárásokról.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogi személy általános szabályai I. (általános rendelkezések, a jogi személy létesítése, szervezete és képvisellete, törvényes működésének biztosítékai, megszűnése)
2. Gazdasági társaságok közös szabályai,
3. Közkereseti társaság, betéti társaság
4. Korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság
5. A fizetéseképtelenségi eljárások és a jogutód nélküli megszűnésre irányuló eljárások egymáshoz való viszonya
6. A csődeljárás
7. A felszámolási eljárás
8. A határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárások

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Boóc Ádám: A polgári jog alapjai I. (3. fejezet) Patrocinium Kiadó, Budapest, 2014.

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok - Cégtörvény, HVG-Orac Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2014.

Varga István (szerk.): A polgári nemperes eljárások joga, (8. fejezet) ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012.

Ajánlott szakirodalom:

Juhász László: A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve I-II. Novotni Alapítvány, 2014.

Iparjogvédelem

A tantárgy megnevezése (angolul): Industrial Property Law

A tantárgy megnevezése (németül): Gewerblicher Rechtsschutz

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog IV.

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktató(k): Dr. Grad-Gyenge Anikó

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyképesség egyik motorja a kreativitás, az innováció. Ezek jogi úton való segítését szolgálja az iparjogvédelem eszköztára, amely a magánjog szerves részét képezi, ugyanakkor egyúttal adminisztratív háttere miatt jelentős mértékben közigazgatási jogi vonatkozásokkal is bír.

Az iparjogvédelem a szellemi termékek piacának két alapvető aspektusát érinti: a műszaki alkotások és az árujelzők oltalmát.

A szeminárium az írott jog mellett számos újdonsággal, az egyes részterületeken jelenleg zajló átalakulásokról szakirodalomban még akár fel sem dolgozott, napra kész információkkal is bővíteni kívánja a hallgatók ismereteit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. egység: A szellemi tulajdonjog rendszere, az iparjogvédelem területei, a nemzeti, az uniós és a nemzetközi iparjogvédelmi jog viszonya; Szabadalmi jog 1. – a szabadalmi jog történeti fejlődése, a magyar szabadalmi oltalmi rendszer áttekintése (kitekintéssel a növényfajta-oltalom sajátosságaira)
2. egység: Szabadalmi jog 2. – a nemzetközi szerződések szabadalmi szabályrendszere; Szabadalmi jog 3. – európai szabadalom és uniós szabadalom (meghívott előadó: dr. Jókúti András Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala)
3. egység: Védjegy jog 1. – a védjegy jog történeti fejlődése, a magyar védjegy jogi rendszer áttekintése (kitekintéssel a domainnév-szabályozásra); Védjegy jog 2. – a nemzetközi szerződések alapján nyerhető védjegy-oltalom sajátosságai
4. egység: Védjegy jog 3. – az uniós védjegy megszerzésének rendje; Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem
5. egység: Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma;
6. egység: A know-how védelme és az üzleti titokhoz való viszonya

Évközi tanulmányi követelmények:

100 pontos zárthelyi dolgozat. A zárthelyi dolgozat maximum pontszámának 51%-a megfelelt, 85%-a kiválóan megfelelt.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Lontai-Faludi-Gyertyánfy-Vékás: A szellemi alkotások joga Eötvös Kiadó 2014.

Ajánlott irodalom: az órán elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincsenek

Gazdasági bűncselekmények

A tantárgy megnevezése (angolul): Economic Crimes

A tantárgy megnevezése (németül): Wirtschaftskriminalität

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató(k): Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gazdasági bűncselekmények történeti fejlődése
2. Gazdasági bűncselekmények a régi és az új Btk-ban
3. A pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények
4. A költségvetést károsító bűncselekmények I.
5. A költségvetést károsító bűncselekmények II.
6. A pénzmosás I.
7. A pénzmosás II.
8. A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények
9. A fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények
10. Gazdasági büntetőjog a gyakorlatban I.
11. Gazdasági büntetőjog a gyakorlatban II.
12. Gazdasági büntetőjog a gyakorlatban III.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

A felelős vállalatirányítás joga

A tantárgy megnevezése (angolul): Corporate Governance and Corporate Social Responsibility

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: Levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9.

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kereskedelmi jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Szuchy Róbert PhD

Oktató(k): Dr. Szuchy Róbert PhD

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

hogy az érdeklő hallgatók számára bevezetés nyújtani a Felelős Vállalatirányítás (*Corporate Governance*) és a Vállalatok Társadalmi Felelősségvállalásának (*Corporate Social Responsibility, CSR*) főbb szabályaiba.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, a Felelős Vállalatirányítás szükségessége
A Felelős Vállalatirányítás (*Corporate Governance*) történeti fejlődése
2. A Corporate Governance elméletek
A Corporate Governance szereplői
3. Felelős Vállalatirányítás az USA-ban és Angliában, a Sarbanes Oxley Act
4. Az OECD Felelős Vállalatirányításra vonatkozó alapelvei
5. A Felelős Vállalatirányítás az Európai Unióban
6. Felelős Vállalatirányítás a német jogrendben
7. Kitekintés: Felelős Vállalatirányítás Kelet-Ázsiában
8. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása (*CSR*)
9. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása az Európai Unióban
10. Felelős Vállalatirányítás Magyarországon, a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlása
11. Corporate Governance esettanulmányok
12. Beszámoló

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kecskés András: Felelős társaságirányítás (*Corporate Governance*), HVG Orac, Budapest, 201

Ajánlott irodalom:

Monks, R., Minow, N.: *Corporate Governance*; 4rd edition, Wiley-Blackwell publishing, 2008

Az öröklés gyakorlati kérdései, a hagyatéki eljárás

A tantárgy megnevezése (angolul): Practical questions of law of heritage, Procedure of heritage

A tantárgy megnevezése (németül): Praktische Fragen des Erbrechts, das Erbverfahren

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az öröklési jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan az egyes jogintézmények tényleges működésének ismertetése, az öröklési jog „diszpozitivitásából” fakadó sajátos jogesetek kapcsán a közjegyzői tevékenység és bírói gyakorlat áttekintése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az öröklésből való kiesés kérdései.
2. A végrendeleti és a törvényes öröklés együttes érvényesülése.
3. Az osztályra bocsátás gyakorlata.
4. Ági öröklés, ági vagyon.
5. A kötelesrészrel kapcsolatos kérdések.

Évközi tanulmányi követelmények:

Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

Fábíán Ferenc: Öröklési jog, Patrocínium 2014.

Vékás Lajos: Öröklési jog, Eötvös Kiadó, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Családjog a gyakorlatban

A tantárgy megnevezése (angolul): Family Law in Practice

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Udvary Sándor

Oktató(k): Dr. Szűrösné Dr. Takács Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Ha abból a biztos tényből indulunk ki, hogy a családjog kivétel nélkül mindenkit szükségképpen érint, akkor az általam ajánlott szemináriumhoz, vagy kurzushoz sokkal több ajánló nem is kell. Ha szeretne valaki joghallgatóként, vagy majdan végzett jogászként családjoggal foglalkozni közelebbről, akkor azért szerencsés betekinteni a jogszabály mögé, a bírósági tárgyalótermi gyakorlatba ezen órák segítségével. Ha pedig ilyen tervei nincsenek, egyszerűen azért, mert ez a jogterület áthatja az életünket. A jog számos tanult területével, lehet, hogy soha többet nem találkozunk, a családjogot azonban minimum a saját bőrünkön tapasztaljuk. A kurzus nem a családjog teljes spektrumának tankönyvi szintű ismertetése, hanem a legfontosabb területeinek, leggyakrabban előforduló vitás helyzeteknek élet közeli, jogeseteken keresztül megismertetése. Az előadó tizennégy éve családjogi bíróként dolgozik, jelenleg a PKKB Családjogi csoportjában. Részt vett családjogi szakjogász képzésen. Jelenleg Phd. képzés keretében a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távortartást kutatja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A házasság intézménye. Létrejötté. A házasság megszűnése, felbontása. Házasodjunk? Családmodellek.
2. A házassági bontóperek anyagi és eljárásjogi kérdései.
3. A szülői felügyeleti jog rendezése- közös szülői felügyelet.
4. A szülői felügyeleti jogok rendezése- a szülői felügyeleti jogok bíróság általi rendezése.
5. A szülői felügyeleti jogok újra rendezése, hatáskörök. A gyermekelhelyezés.
6. A kapcsolattartás szabályozása, hatáskörök.
7. A kiskorú gyermekek tartása. Ezen perek bizonyítási nehézségei és érdekességei.
8. A nagykorú gyermekek tartása. Az érdemtelenység, a továbbtanuló gyermek esete. Külön kitérve a külföldön tanuló gyermek, vagy a külföldön dolgozó szülő ide vonatkozó kérdéskörére.
9. A családjog leggyakrabban előforduló külföldi vonatkozásai. A házasságkötés, a kapcsolattartás, a gyermek külföldre vitele, tartózkodási helyének kijelölése.
10. Az élettársi jogviszony. Élettársak lakáshasználatának rendezése. Az élettársi vagyonyjog.
11. A házassági vagyonyjog I. –a Ptk. vagyonyjogi rendszere, közös vagyon, külön vagyon.
12. A házassági vagyonyjog II. A vagyon megosztása.
13. A család intézménye, a hozzátartozók. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távortartás.
14. A gondnokság alá helyezés anyagi joga, s gyakorlata a bíróságon.
15. A családi jogállás. Apasági perek- illetve az új peren kívüli eljárás.

A tematika nem feltétlenül követi az egyes órákon tárgyalt témaköröket, egy-egy alkalommal több téma is megtárgyalásra kerülhet.

Évközi tanulmányi követelmények:

Rendszeres órai jelenlét (max. 3 hiányzás).

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Nincs.

Ajánlott irodalom:

Az előadásokon elhangzó jogesetek és az új Ptk. kommentárjai.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

A személyállapot joga

A tantárgy megnevezése (angolul): Law of the personal status in civil law

A tantárgy megnevezése (németül): Status im Zivilrecht

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Fábíán Ferenc

Oktató(k):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A személyi jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan a természetes személyek személyállapot helyzetével kapcsolatos intézmények működésének részletesebb megismerése. Ennek körében alapvetően a gondnokság alá helyezéssel összefüggően a gyámhatóság és a bíróságok tevékenysége, továbbá a holtak nyilvánítással kapcsolatos gyakorlat feldolgozása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gondnokság alá helyezést megelőző intézkedések.
2. A gondnok kirendelése.
3. A gondnok tevékenysége.
4. A gondnokság megszüntetése.
5. A támogatott döntéshozatal.
6. A holtak nyilvánítási eljárás gyakorlata (hatálytalanná válása).

Évközi tanulmányi követelmények:

Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

Sándor István: Előadások a személyek jogából. Patrocínium 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Szerzői jog és iparjogvédelem

A tantárgy megnevezése (angolul): Copyright and Industrial Property Law

A tantárgy megnevezése (németül): Urheberrecht und Gewerbliches Eigentum

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktató(k): Dr. Grad-Gyenge Anikó

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja a bevezetés a szerzői jogi és az iparjogvédelmi szabályozásba. Ezt a célt a szeminárium úgy kívánja teljesíteni, hogy a kurzus elvégzésével a hallgatók a szerzői jogot és az iparjogvédelmi, mint szabályozási eszközt történeti és nemzetközi kontextusba tudják helyezni, a jogi szabályozást egy szerves fejlődés eredményeként tudják szemlélni és ennek következtében ne tekintsék azt köbe vésett, megváltoztathatatlan igazságnak, hanem egy, a kulturális, gazdasági illetve műszaki változásokhoz folyamatosan adaptálódó normarendszernek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. egység A szellemi tulajdonjog rendszere, az iparjogvédelem területei, a nemzeti, az uniós és a nemzetközi iparjogvédelmi jog viszonya; Szabadalmi jog 1. – a szabadalmi jog történeti fejlődése, a magyar szabadalmi oltalmi rendszer áttekintése (kitekintéssel a növényfajta-oltalom sajátosságaira)
2. egység Szabadalmi jog 2. – a nemzetközi szerződések szabadalmi szabályrendszere; Szabadalmi jog 3. – európai szabadalom és uniós szabadalom (meghívott előadó: dr. Jókúti András Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala)
3. egység Védjegyjog 1. – a védjegyjog történeti fejlődése, a magyar védjegyjogi rendszer áttekintése (kitekintéssel a domainnév-szabályozásra); Védjegyjog 2. – a nemzetközi szerződések alapján nyerhető védjegy-oltalom sajátosságai
4. egység Védjegyjog 3. – az uniós védjegy megszerzésének rendje; Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem
5. egység Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma;
6. egység A know-how védelme és az üzleti titokhoz való viszonya
7. egység Ki a szerző? Mi a mű? Közös művek, átdolgozások
8. egység Személyhez fűződő jogok – vagyoni jogok
9. egység A szerzői jog korlátjai (elsősorban: szabad felhasználások)
10. egység Szerződési jog
11. egység A kapcsolódó jogi jogosultak jogai
12. A közös jogkezelés.
13. egység Szerzői jogi jogérvényesítés

Évközi tanulmányi követelmények:

két, egyenként 50 pontos zárthelyi dolgozat

Értékelés módja:

a zárthelyi dolgozat maximum pontszámának 51%-a megfelelt, 85%-a kiválóan megfelelt

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Grad-Gyenge Anikó: Szellemi alkotások joga I. Szerzői jog. (Patrocínium 2015. előkészületben)

Lontai-Faludi-Gyertyánfy-Vékás: A szellemi alkotások joga Eötvös Kiadó 2014.

Grad-Gyenge Anikó: Kézikönyv a szerzői jog érvényesítéséhez. www.szerzoijogikezikonyv.hu

Ajánlott irodalom: -

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Fogyasztóvédelem

A tantárgy megnevezése - angolul: Commercial Law III.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Oktatók: Dr. Miskolczi Bodnár Péter

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A fogyasztóvédelmi jog célja,
A fogyasztóvédelem alanya – a fogyasztó
A fogyasztóvédelmi jog és az egyes jogágak (jogterületek) kapcsolata
A tananyag és a követelmények ismertetése
A fogyasztóvédelem gazdasági alapjai
A fogyasztóvédelmi jog fejlődéstörténete
2. A fogyasztóvédelmi szabályozás rendszere
A fogyasztóvédelem intézmény rendszere
A fogyasztók tájékoztatása, oktatása
3. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok I.
4. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok II.
5. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok III.
Termékbiztonság
6. Fogyasztói szerződések általános szabályai
A távollévők között létrejött szerződések
Elektronikus szerződések
7. Üzlethelyiségtől távol kötött szerződés (házaló kereskedés)
Utazásszervezői és közvetítői tevékenység
8. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések – Time-share
9. Fogyasztóvédelem a pénzügyi szférában
Fogyasztóknak nyújtott hitel
10. Általános szerződési feltételek – tisztességtelen szerződési kikötések
Szavatosság, termékszavatosság
Jótállás, termékfelelősség
11. Fogyasztóvédelem és reklámjog
12. A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének fórumai
A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének eszközei

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 4 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

Az egyéni tanulmányi rendben tanuló hallgatóknak abban az esetben nem kell a előadásokon részt venni, ha a képzési terv alapján a tanszékvezetővel előzetesen (!) egyeztetik tanulmányi rendjüket és abban a fogyasztóvédelmi jog elsajátítására megfelelő képzési megoldást (konzultáció legalább havonta, stb.) vállalnak.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Előadások anyaga. A hivatkozott tankönyv (jegyzet), az előadások során feldolgozott anyag.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom:

- Miskolczi Bodnár Péter - Sándor István: A fogyasztóvédelmi jog európai gyökerű magyar szabályozása I. Patrocínium Kiadó Budapest, 2013.
- Miskolczi Bodnár Péter - Sándor István: A fogyasztóvédelmi jog európai gyökerű magyar szabályozása II. Patrocínium Kiadó Budapest, (2015. április várható megjelenés) az előadások teljes anyaga, továbbá
- az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

Ajánlott irodalom:

- Miskolczi Bodnár Péter: A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma, Patrocínium Kiadó Budapest, 2011.
- Dr Sándor István: A magyar fogyasztóvédelmi jog, UNIÓ Budapest, 2003.
- Dr. Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog Complex Budapest 2007.
- Dr. Osztovcits András: Az Európai Unió fogyasztóvédelmi joga

Földjog

A tantárgy megnevezése (angolul): Land law

A tantárgy megnevezése (németül): Bodenrecht

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

Oktató(k): Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes, dr. Andréka Tamás, dr. Fehér Lóránt, dr. Dévényi Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A földforgalmi törvény, a mezőgazdasági és erdőgazdasági rendeletetű földek adás-vételére, használatára vonatkozó speciális szabályok, az ingatlan-nyilvántartás és a földhasználati nyilvántartás szabályainak átfogó megismerése

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A föld privatizáció, a hazai földbirtokszerkezet. A kárpótlás és hatása a mezőgazdasági rendeltetésű földek használatára
2. A mezőgazdasági rendeltetésű föld forgalmára vonatkozó szabályok.
3. A föld tulajdonszerzés szabályai az új földforgalmi törvény alapján
4. A termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések és azok kijátszására irányuló jogügyletek feltárása és megakadályozása
5. A Nemzeti Földalap
6. Az ingatlan-nyilvántartás szabályaink történeti fejlődése, az ingatlan-nyilvántartás elvei, tárgya és tartalma
7. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás
8. földhasználati jogok nyilvántartása. Térinformatika, adatbázisok (VINGIS, MePaR). Termőhelyi kataszteri nyilvántartások
9. A termőföld egyes művelési ágaira vonatkozó speciális szabályok
10. A földügyi igazgatás
11. A védett természeti területekre, a Natura - 2000 területekre,
12. A térképészet és a szellemi tulajdonvédelem

Évközi tanulmányi követelmények: A foglalkozáson való részvétel a TVSZ szerint.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések

1.
  - a) .Elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlása az új földforgalmi törvény alapján
  - b) Az ingatlan-nyilvántartás tárgya
2.
  - a) A mezőgazdasági rendeltetésű föld adás-vételére vonatkozó speciális szabályok
  - b) Az ingatlan-nyilvántartás tartalma (adat, tény).
3.
  - a) Ki szerezhethet földtulajdonjogot az új földforgalmi törvény alapján?
  - b) A bejegyzés elve, hatálya és feltételei.
4.
  - a) Határozza meg a földrészlet fogalmát
  - b) Az okirati elv, az okiratok kellékei (belföldi- külföldi okirat. A bejegyzéshez szükséges igazolások.
5.
  - a) A földforgalmi törvény alapján mely (természetes és jogi személyeknek) személyeknek és milyen feltételekkel van (mező- és erdőgazdasági földre) tulajdonszerzési képessége
  - b) A közhitelesség elve és korlátai.
6.
  - a) A mező- és erdőgazdasági földekre vonatkozó földszerzési maximum és birtok maximum mértéke
  - b) A rangsor elve, a bejegyzés ranghelyének biztosítása.
7.
  - a) Mutassa be, hogy mit jelent a jelzálogjog ranghelyének előzetes biztosítása és a ranghely megváltoztatása.
  - b) A nyilvánosság elve és korlátai. A kérelemhez kötöttség elve.
8.
  - a) A földhasználati jogok nyilvántartása
  - b) A tulajdoni lap és részei. Az ingatlan-nyilvántartási térkép és az okirattár.
9.
  - a) Mutassa be, hogy mit jelent a jelzálogjog ranghelyének előzetes biztosítása és a ranghely megváltoztatása.
  - b) Bírósági jogorvoslati kérelem, az ingatlan - nyilvántartási perek.
10.
  - a) Mutassa be, hogy a Földforgalmi törvény alapján mely személyek nem rendelkeznek tulajdonszerzési képességgel
  - b) Sorolja fel az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető jogokat
11.
  - a) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái az agrárjogban.
  - b) A tulajdoni lap és részei. Az ingatlan-nyilvántartási térkép és okirattár.
12.
  - a) A föld tulajdonjogának átruházásáról szóló mely szerződésekhez nem kell hatósági jóváhagyás
  - b) Melyek az az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető tények
13.
  - a) A termőföldtulajdon korlátozása a Ptk alapján (haszonélvezeti, telki szolgálmi jog) – a szomszédjogok szabályozása.
  - b) Az ingatlan-nyilvántartási eljárás fő szabályai adatváltozás, illetve jog és tény változása esetén.
14.
  - a) Az ingatlan-nyilvántartási eljárás fő szabályai adatváltozás, illetve jog és tény változása esetén.
  - b) Az ingatlan- nyilvántartás rendszere és módja, a nyilvántartás különös szabályai. (társasház, szövetkezeti ház, közös udvar
15.
  - a) A termőföldtulajdon korlátozása a Ptk alapján (haszonélvezeti, telki szolgálmi jog)
  - b) Az ingatlan - nyilvántartási határozat és a fellebbezési eljárás.
16.
  - a) A szomszédjogok szabályozása.
  - b) A földhasználati jogok nyilvántartása..
17.
  - a) Az ingatlan-nyilvántartás rendszere és módja, a nyilvántartás különös szabályai. (társasház, szövetkezeti ház)
  - b) A földhasználó kötelezettségei (hasznosítási kötelezettség, bejelentési kötelezettség)
- 18.

- a) A földek rendeltetés szerinti felosztása.
b) A mező- és erdőgazdasági földek haszonbérlete és egyéb földhasználati jogcímeik (feles-bérlet, részes művelés, szíveségi földhasználat)
20.
a) A föld- és talajvédelem. A termőföld más célú felhasználásának jogi szabályai.
b) Az ingatlan-nyilvántartási határozat és a fellebbezési eljárás.

Orvosi jog

A tantárgy megnevezése (angolul): Medical law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi és tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Polgári jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az egészségügyi szabályozás alapjaiba. Megismerkednek az egészségügyi rendszerrel, az abban részt vevő felekkel, a köztük lévő jogi kapcsolattal. Megtanulják az egészségügyben részt vevő feleket megillető jogokat, az őket terhelő kötelezettségeket. Betekintést nyernek az egészségügyi törvény egyes rendelkezéseibe, annak értelmezésébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az orvosi jog fogalma. Az orvosi jog elhelyezése a jogrendszerben. Az egészségügy feladata. A magyar egészségügyi ellátás rendszerének és működésének általános bemutatása.
2. Az élethez, az egészséghez és az egészségügyi ellátáshoz való jog nemzetközi és hazai szabályozásának bemutatása.
3. Az egészségügyi ellátáshoz való jog általában. Az egészségügyi ellátáshoz való jog részjogosítványai.
4. Az egészségügyi tevékenységek csoportosítása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján.
5. Az egészségügyi szolgáltatások rendszere, tekintettel a progresszív betegellátás alapelvére. A beutalási rendszer.
6. A betegjogokról általánosságban. A betegjogok személyi és tárgyi hatálya. Az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezési jog. Az egészségügyi ellátás visszautasításának joga. A kapcsolattartás joga, az intézmény elhagyásának a joga, a beteg tájékoztatáshoz való joga. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga és az orvosi titoktartáshoz való jog.
7. A beteg kötelezettségei. Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei. Az ellátási kötelezettség. Vizsgálati és terápiás módszerek jogszabály keretei közötti szabad megválasztásának joga, az egészségügyi ellátás megtagadásának joga.
8. Az egészségügyi adatok kezelése és védelme. Tájékoztatási kötelezettség, dokumentációs kötelezettség és titoktartási kötelezettség.
9. A betegek jogainak érvényesítése. A betegjogi képviselő és a közvetítő tanács szerepe a betegjogi rendszerben. Bírósági eljárás.
10. Az orvosi jogviszony. Az orvos és a beteg közötti jogviszony, mint bizalmi kapcsolat, valamint az orvos és az egészségügyi intézmény közötti jogviszony elemző vizsgálata. Az orvosi jogviszony keletkezése, módosulása és megszűnése. A jogi és az etikai megközelítés eltérései. Polgári jogi felelősség az orvosi működésért. A kártérítési felelősség megállapításának feltételei. Az alkalmazott és a megbízott károkozása. A nem vagyoni kár megtérítése.
11. Orvos-biológiai kutatás és kísérlet. Az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárások. Az embriókkal és az ivarsejtekkel végzett kutatások. A művi meddővé tétel. Szerv- és szövetátültetés. A halottakkal kapcsolatos rendelkezések. Vérellátás. Katasztrófa-egészségügyi ellátás. Pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása. Az orvosok és az egészségügyi dolgozók büntetőjogi felelőssége.

Évközi tanulmányi követelmények:

Zárthelyi dolgozat, kötelező részvétel mindkét alkalmon.

Nem felelt meg: 0-49 %
Megfelelt: 50-74 %
Kiválóan megfelelt: 75-100%

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana.

Ajánlott irodalom:

Tarr György: Élet és egészség, orvos és beteg, jog és erkölcs, az emberi méltóság fogalom szférájában.
Köszegfalvi Edit: Egészségügyi és betegjogi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
Gaizler Gyula: Bioetika

Komplex jogesetmegoldás

A tantárgy megnevezése (angolul): Case law in practice

A tantárgy megnevezése (németül): Rectssachen in Übung

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Dr. Grad-Gyenge Anikó

Oktató(k): Dr. Grad-Gyenge Anikó

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja az anyagi és eljárási jogi ismeretek ötvözésének elsajátítása, bevezetés a jogesetmegoldás azon szintjébe, amely a gyakorlathoz közelít. A hallgatók az egyes tanszékekhez rendelt tárgyak hallgatása során elsősorban csak anyagi jogi, vagy eljárási jogi ismereteket sajátítanak el.

A gyakorlati jogászok számára a jog alkalmazása nem áll meg az anyagi jogi szabályok szubszumálásánál, de szükségük van az anyagi jogi következtetéseknek az eljárási rendnek megfelelő érvényesítésére is ahhoz, hogy eredményesek legyenek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgatók alkalmassá válnak annak felismerésére, hogy a gyakorlati jogászság egyszerre jelenti az anyagi és az eljárásjogi normák alkalmazását, azok egymásra ható viszonyát.

A hallgatók megismerik a komplex esetmegoldás módszereit, nyitottá válnak az összetett, stratégiai gondolkodásra, az anyagi jogi álláspont bírósági úton való érvényesítése lehetőségeinek áttekintésére.

A szeminárium a hallgatók számára minden alkalomra a hatályos jognak megfelelő esetek megoldását jelöli ki feladatként, oktatói iránymutatás mellett.

Évközi tanulmányi követelmények: valamennyi kiadott jogeset megoldására javaslat tétele

Értékelés módja: gyakorlati megajánlott jegy vagy záró jogesetmegoldás

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

Polgári perrendtartásról szóló 1959. évi III. törvény

Ajánlott irodalom: -

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Büntetőjog V.

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Law 5.

A tantárgy megnevezése (németül): Strafrecht 5.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog IV.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A négy szemeszterben oktatott Általános Részi és Különös Részi tudásanyagon túli információt ad a kurzus a nemzetközi és az európai büntetőjog mibenlétéről. Foglalkozik az alkotmányos büntetőjog fogalmával, kialakulásának történelmi – jogi gyökereivel. Áttekinti az Alkotmánybíróság legfontosabb büntetőjogi vonatkozású határozatait, azt, hogy miként lehet „negatív jogforrása” az Alkotmánybíróság a büntetőjognak. Megismertet a Kúria jogegységesítő tevékenységével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az alkotmányos büntetőjog fogalma
2. Joghatóság, hatály
3. Igazságtétel, elévülés – AB határozatok tükrében
4. Emberi élet értéke – AB határozatok tükrében I.
5. Emberi élet értéke – AB határozatok tükrében II.
6. A közösség elleni bűncselekmények megítélése – AB határozatok
7. A vélemény-nyilvánítás szabadsága – AB határozatok
8. A Kúria jogegységesítő tevékenysége I.
9. A Kúria jogegységesítő tevékenysége II.
10. Nemzetközi büntetőjog
11. Bűnügyi együttműködés az EU-ban
12. Nemzetközi dokumentumok a fiatalkorúak büntetőjogi felelősségre vonásával kapcsolatban
13. Magyar büntető törvényalkotás a bűnügyi jogharmonizáció jegyében

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szabó András: Büntetőjogi dogmatika – Alkotmányjogi dogmatika. Jogtudományi Közlöny, 1997/ 7-8. sz. 293-301.o.
Irk Ferenc: A büntetőjog lehetőségei és korlátai rizikótársadalomban. Pro Futuro. 2011. 1. sz. 99-112.o.

Idegen nyelvű esetfeldolgozó szeminárium

A tantárgy megnevezése (angolul): Case studies in English

Oktatás nyelve: angol

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 6 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Jogi szaknyelv II.

Tantárgyfelelős: Dr. Dobrocsi Szilvia

Oktató(k):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Cél az, hogy a hallgatók képessé váljanak idegen nyelvű jogesetek megértésére és feldolgozására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Ismerkedés idegen nyelven, jogi terminológia felfrissítése
2. Az angolszász és a kontinentális büntetőjogi terminológia különbségeinek feltérképezése
3. Az otthon feldolgozandó jogesetek kiválasztása, elsősorban az Emberi Jogok Európai Bírósága és valamely nemzetközi büntető törvényszék esetjogából
4. A jogesetek közös elolvasása, értelmezése, terminológia áttekintése

Évközi tanulmányi követelmények:

Részvétel az órákon

Otthoni felkészülés

Részvétel az esetek feldolgozásában

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nyitrai M. Péter: Nemzetközi és európai büntetőjog, Osiris, 2006

Antonio Cassese: International Criminal Law, Oxford, 2013

Ajánlott irodalom:

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Büntető eljárásjog III. szakszeminárium

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Procedural Law III. special seminar

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntető eljárásjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Czine Ágnes

Oktató(k): Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A büntetőeljárás elsajátításának elmélyítése a gyakorlati és az elméleti ismereteken keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Alapvető Rendelkezések a büntető eljárás alapelveinek a megbeszélése az Alkotmánybírósági és az EJEH vonatkozó döntéseinek a segítségével A hallgatóknak ki kell osztani egy-egy vonatkozó AB határozatot és EJEH határozatot és a hallgatóknak kell ismertetni és közösen kell megbeszélni(2x45 perc)
2. Az eljárás résztvevői eljárásjogainak megbeszélése konkrét jogeseteken és perszimuláció segítségével 4X45 perc
3. A kényszerintézkedések, különösen az előzetes letartóztatás okai, indokoltsága 2X45 perc
4. Az első –és a másodfokú és a harmadfokú eljárás legfontosabb szabályai , kiemelve az eljárási résztvevők jogainak gyakorlását 4x45 perc perszimuláció,jogesetmegoldás

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel, legalább közepes kollokviumi érdemjegy

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: könyvek, Bírósági határozatok, jogszabálygyűjtemények,iratmintatrac

Ajánlott irodalom:

Herke Csongor ,Fenyvesi Csaba, Tremmel Flórián : A büntetőeljárás jog, Kengyel Miklós : Perkulturá,

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Kriminológia

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminology

A tantárgy megnevezése (németül): Kriminologie

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k): Dr. Deres Petronella

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnözéssel mint társadalmi tömegjelenséggel foglalkozó tudomány egyes részterületeinek általános és különös bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminológia mint társadalomtudomány. A kriminológia fogalma, feladata, kutatási területe
2. Kriminológiai irányzatok, elméletek I.
3. Kriminológiai irányzatok, elméletek II.
4. Kriminológiai irányzatok, elméletek III.
5. A magyar kriminológia története.
6. A magyarországi kriminalitás általános jellemzői.
7. Erőszakos bűnözés
8. Gyermek- és fiatalkori bűnözés
9. Alkohol-, és kábítószer-bűnözés
10. Szervezett bűnözés
11. Vagyon elleni bűnözés
12. Viktimológia
13. Büntetőpolitika
14. Bűnmegelőzés

Évközi tanulmányi követelmények:

Kötelező részvétel az előadásokon, a hiányzások maximális száma: 3.

Az aláírás feltétele: az előadások látogatása (max. 3 hiányzás)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gönczöl-Kerezsi-Korinek-Lévay: Kriminológia – Szakkriminológia, Complex Kiadó (aktuális kiadás)

Ajánlott irodalom:

<http://www.archiviopenale.it/> 2014/1 – P. Deres, A. Domokos, Crimes committed under the influence of alcohol in the Hungarian criminal code's general section

<http://www.archiviopenale.it/risorsa/2013/3>. - Andrea Domokos - The Emergence of a New Science in Hungary
Domokos Andrea: Farina és Riviere esete – A beteg elméjű bűnelkövető. *Jogtörténeti Szemle*. 2011. 2. szám 22-26.o.
Domokos Andrea: Az erőszakos bűnözés differenciálódása és a büntetőpolitika Magyarországon
Jog-Állam-Politika Jog-és Politikatudományi folyóirat, Győr III. évfolyam. 2011.3. szám, 137-151.o.
Domokos Andrea: A büntetőpolitika változásai Magyarországon. *Jog és Állam* 11. Károli Gáspár Református Egyetem Állam-
és Jogtudományi Kara, Budapest, 2008. 141 o.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Kriminalisztika

A tantárgy megnevezése: Forensic Science

A tantárgy megnevezése: Forensische Wissenschaft

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Deres Petronella

Oktató(k): Dr. Ibolya Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnügyi tudományokon belül a kriminalisztika a joghallgatók számára a bűnügyi nyomozástan elméleti és gyakorlati ismereteinek felvázolása és bemutatása a jogászai szakmák során történő felhasználás megkönnyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminalisztika története, fogalma, tárgya és helye a bűnügyi tudományok rendszerében.
2. A nyomozás tervezése és szervezése
3. Krimináltechnika I.
4. Krimináltechnika II. A helyszín, és a helyszínelés jelentősége a bűnügyi nyomozásban
5. Szakértői bizonyítás
6. Kihallgatási taktika I.
7. Kihallgatási taktika II.
8. Profilalkotás
9. Az igazságügyi orvostan, mint a kriminalisztika „testvértudománya”
10. Az emberölés és a testi épség elleni bűncselekmények nyomozása
11. A nemi erkölcs elleni bűncselekmények nyomozása
12. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása I.
13. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása II.
14. Nyomozás számítógépes környezetben

Évközi tanulmányi követelmények:

tanulmányi segédanyagok ismerete

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ibolya Tibor: Az első magyar kriminalisztika tankönyv és szerzője. *Ügyészek Lapja* 2012/2.

Ibolya Tibor: A gépjármű-finanszírozással kapcsolatos bűncselekmények nyomozásáról. *Rendészeti Szemle* 2008/11.

Ibolya Tibor: Egy erőszakos közöskülés nyomozása és annak tanulságai. *Rendészeti Szemle* 2010/3.

Ibolya Tibor: A hűtlen kezelés bizonyítása. *Rendészeti Szemle* 2010/10.

Ibolya Tibor: A „torrentazziák” büntetőjogi megítélése. *Belügyi Szemle* 2011/2.

Ibolya Tibor: Kihallgatási taktika a nyomozásban (www.ibolyatibor.hu)

Ibolya Tibor: A daktiloszkópia és a dánosi rablóvilkosság (www.ibolyatibor.hu)

Ibolya Tibor: A számítástechnikai jellegű bűncselekmények nyomozása. Patrocinium Kiadó, Budapest. 2012. (Tansegédlet)

Ibolya Tibor: Elfelejtett kriminalisták. Dr. Gábor Béla a daktiloszkópia első magyar szakértője. Belügyi Szemle. 2014/3.

Ajánlott irodalom:

Kriminalisztika (szerk. Bócz Endre). (BM Kiadó, 2004. 1-2. kötet)

Dr. Molnár József: A kriminalisztika tudománya I-IV. (Kriminológia Évkönyv, Bp. 1995., Kriminológiai és kriminalisztika tanulmányok 33., 34. és 35. kötet)

Kertész Imre: A kihallgatás taktika lélektani alapjai (Bp. 1965.)

Dr. Gödöny József: [Bizonyítás a nyomozásban](#) (Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1968.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Büntetés-végrehajtás szakszeminárium

A tantárgy megnevezése (angolul): Punishment Enforce Law Seminar

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Lajtár István

Oktató(k): Dr. Antal Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a büntetés-végrehajtási jog előadás anyagára építve - különösen a személyi szabadságkorlátozással járó jogkövetkezmények kapcsán - elmélyítse a hallgatók elméleti ismereteit és gyakorlati tudását a büntetés-végrehajtás témakörében, felhívja a figyelmet a terület fontosságára, illetve felkeltse a leendő szakemberek érdeklődését a téma iránt. Mindemellett a szakszeminárium hozzásegíti a tantárgy teljesítőit az egész büntetés-végrehajtási rendszer komplexebb átlátásához, ezzel pedig leendő szakvizsgájukra való eredményesebb felkészülésükhöz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

I. 1. A büntetés-végrehajtás hazai és nemzetközi követelményrendszere, a végrehajtás napi gyakorlatát alakító és befolyásoló körülmények. 2. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata a hazai végrehajtásra; 3. A fogvatartott mint a végrehajtás alanya;

II. 1. A törésvonalon innen és túl, avagy az előzetesen letartóztatottak és a jogerősen elítéltek elhelyezése, kapcsolattartása, a fogvatartás rendje és biztonsága, és a kényszerítő eszközök alkalmazása; 2. Speciális fogvatartotti csoportok, különös tekintettel a hosszuidős fogvatartás hazai gyakorlatára; 3. A női és fiatalkorú elítéltek körülményei, a végrehajtás sajátos szabályai.

III. 1. A szabadságvesztéstől különböző büntetések végrehajtása, a végrehajtás kikényszerítésének különböző módozatai; 2. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítéltekkel kapcsolatos eljárás gyakorlata, a kényszergyógykezelt betegek mindennapi problémái; 3. A büntetés-végrehajtási bíró feladata és döntései jogesetelemzés módszerével; 4. A bv. ügyész feladata a mindennapokban, illetve a külső kontroll szereplői.

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumon való aktív részvétel.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Belovics Ervin –Vókó György : A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.

Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.

A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.

A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.

A szemináriumon elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

Lajtár István : A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.

Lajtár István : Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012.

A tankönyv irodalomjegyzékében feltüntetett irodalom.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincsenek

Érvek és ellenérvek, avagy jogérzékeny fejlesztő szerepjátékok

A tantárgy megnevezése (angolul): The pros and cons

A tantárgy megnevezése (németül): Argument und Argumentation

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 9. félév

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Dobrocsi Szilvia

Oktató(k): Dr. Gelányi Anikó; Dr. Salla Orsolya

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A résztvevők jogérzékének, érveléstechnikájának fejlesztése, előadói magabiztosságuk növelése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Próbatárgyalások során a védői, ügyészi, illetve bírói szerepkörök lényegének elsajátítása. A disputa elnevezésű feladat során pedig elsősorban az érveléstechnikájukat bizonyítják a hallgatók. A jogi tabu nevű játék pedig a megszabott határidőn belüli érthető, de szabatos és pontos, az adott tabuszó kimondását mellőző megfogalmazásra szorítja rá a játékosokat.

Évközi tanulmányi követelmények:

Minden feladattípusban legalább egyszer számot adjanak tudásukról, képességükről, jogérzékükről. A próbatárgyalás esetében ez valamennyi szerepkör betöltését jelenti.

Értékelés módja: Gyakorlati jegy.

Az értékelés módszere: Szóbeli.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Büntető Törvénykönyv.

Ajánlott irodalom:

Később kerül megadásra.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Kriminálpolitika

A tantárgy megnevezése (angolul): Criminal Policy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 12 óra/félév

Ajánlott félév: 8. félév

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele:

Tantárgyfelelős: Prof. Dr. Domokos Andrea

Oktató(k):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus elméleti és gyakorlati ismereteket nyújt a kriminálpolitika témakörében. Röviden felvázolja a kriminológia tudományelméleti és tudománytörténeti alapjait. A bűnözésről és a bűnelkövetőről, a generális és speciális prevencióról kapnak alapvető ismereteket a hallgatók. A kurzus részét képezi az áldozattan, a pönológia. A bűnözésre, mint társadalmi jelenségre, illetve az egyes elkövető egyedi cselekményére adott állami reagálás és társadalmi reakció is a tananyag része. A kurzus bemutatja a korlátozó-beavatkozó, a segítő-támogató és a kettős nyomtávú büntetőpolitikát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminológia tudománya, A kriminológiai iskolák
2. Biológiai-pszichológiai elméletek, Szociológiai elméletek
3. Viktimológia
4. Pönológia
5. Az állami reagálás a bűnözésre
6. A társadalmi reakció a bűnözésre
7. Bűnmegelőzés állami szinten
8. Bűnmegelőzés a civil szférában
9. A büntetőpolitika szerepe a büntetőjogban, kriminológiában
10. Korlátozó-beavatkozó, segítő-támogató büntetőpolitika
11. A helyreállító büntetőpolitika
12. Vagyon elleni bűncselekmények
13. Az erőszakos bűnözés – Globális erőszak
14. Erőszakos bűnözés – magyarországi jellemzők
15. Gyermekek- és fiatalkorúak kriminalitása

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: -

Ajánlott irodalom:

Domokos Andrea: A büntetőpolitika változásai Magyarországon. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Jog és Állam 11. Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Szociális jog III. - Társadalombiztosítási szakszeminárium

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 gyakorlati óra

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: 8

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Szociális jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató(k): Dr. Homicskó Árpád Olivér, Dr. Gergely Katalin

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók a szociális jog általános részi társadalombiztosítási alapismereteit követően, az elsajátítottakat alkalmazni tudják a gyakorlatban is. Ennek érdekében az egyes tartalmi ismeretek kerülnek feldolgozásra gyakorlati alkalmazhatóságuk szempontjából.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A biztosítási jogviszony keletkezésének, szünetelésének és végének gyakorlati kérdései;
2. Társadalombiztosítási ellátások finanszírozása, az ellátások fedezete;
3. Speciális személyi körök (nyugdíjas munkavállalók és vállalkozók, egyházi személyek, őstermelők stb.) társadalombiztosítási kötelezettségei
4. Az egyéni és társas vállalkozók biztosítási és járulékfizetési kötelezettségének elemzése a gyakorlat tükrében;
5. Adó és járulékfizetési kötelezettségek köre;
6. Megállapodás alapján társadalombiztosítási jogosultságot szerzők eseteinek elemzése, gyakorlati elemzésük;
7. Az egyéni járulékok, járulékalapot képező jövedelem;
8. A járulékfizetésre vonatkozó különös szabályok elemzése;
9. Járulékfizetés több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony egyidejű fennállása esetén;
10. A családi járulékkedvezmény;
11. Szociális hozzájárulási adó, adóalapot képező jövedelem, az adókedvezmények rendszere;
12. Biztosítási kötelezettséggel nem rendelkezők járulékfizetése,
13. Az egészségügyi szolgáltatási járulék, szakképzési hozzájárulás, rehabilitációs hozzájárulás, az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség, valamint a baleseti adó elemzése;
14. Társadalombiztosítási és adóigazgatási eljárási kérdések, kapcsolódó nyomtatványok, bevallások köre;
15. Egyes speciális adózási módot választók biztosítási kötelezettsége (KATA, EKHO, EVA) és annak társadalombiztosítási következménye;
16. A társadalombiztosítási nyilvántartások rendszerének elemzése.
17. Az adatszolgáltatási kötelezettség terjedelme, az adatvédelemre vonatkozó rendelkezések

Évközi tanulmányi követelmények:

A szemináriumok látogatása kötelező.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény

2011. évi CLVI. törvény IX. fejezete a szociális hozzájárulási adóról
az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény
a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény
Pftv. 2004. évi CXXIII. törvény

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Nincs, a vizsga írásbeli tesztből áll.

Szociális jog IV. - Egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási szakszeminárium

A tantárgy megnevezése (angolul): Knowledge of health insurance and pension insurance

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 elméleti óra

Ajánlott félév: 9

Meghirdetés féléve: 9

Kreditérték: 4

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Szociális jog III.

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató(k): Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az egyes egészségügyi szolgáltatások tekintetében irányadó eljárási szabályok megismerése. Az egészségbiztosítás körében tudjon táppénz ellátást számolni, legyen tisztában a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj megállapításának részletszabályaival, megállapításának kérdéseivel. A hallgató alapos ismereteket szerez a baleseti ellátások megállapításának szabályai tekintetében, megismeri az üzemi baleset és a foglalkozási megbetegedés közötti különbségeket, az ennek megállapításához szükséges eljárás részletes szabályait. A hallgató megismeri a megváltozott munkaképességű személyek tekintetében működő intézményrendszert, a rehabilitációs ellátás és a rokkantsági ellátás megállapításának részletszabályait. A nyugellátások tekintetében a hallgató példákon keresztül megismeri az öregségi nyugdíj, valamint a hozzátartozói nyugdíjak megállapításának részletszabályait. Mint az egészségbiztosítás, mind a nyugdíjbiztosítás tekintetében célkitűzés az jogintézmények jogszabályi környezetének alapos feltérképezése, a lényeges összefüggések feltárása az egészségügyi rendszer, valamint a nyugdíjrendszer tekintetében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Egészségbiztosítási rendszertan
2. Természetbeni egészségügyi szolgáltatások nyújtásának részletszabályai
3. Anyasági ellátások (CSED, GYED) részletszabályai
4. Táppénz ellátás részletszabályai
5. Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés
6. Baleseti ellátások részletszabályai
7. Megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak részletszabályai
8. Nyugdíjbiztosítási rendszertan
9. Öregségi nyugdíj fajtái, részletszabályai (életkor, szolgálati idő, figyelembe vehető átlagkereset)
10. Hozzátartozói nyugellátások részletszabályai
11. Egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások megállapításának eljárási és intézményi szabályai

Évközi tanulmányi követelmények:

Az előadások látogatása szükséges.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Dr. Homicskó Árpád Olivér: Egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ismeretek (megjelenés alatt)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Nincs, a vizsga írásbeli tesztből áll.

Munkaerőpiaci intézmények és politikák

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 8 óra/félév

Ajánlott félév: 4

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Homicskó Árpád Olivér

Oktató: dr. Konta Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a munkanélküliség (álláskereső) főbb ismérveinek a bemutatása. A tantárgy keretében a hallgatók ismereteket szereznek a munkanélküliség megjelenésének okairól, valamint a mértékének csökkentését, illetve kedvezőtlen következményeinek enyhítését célzó kormányzati intézményekről, az álláskereső számának csökkentése érdekében folytatott állami foglalkoztatáspolitikáról. A kurzus keretében a hallgatók ismereteket szereznek az aktív (újra-elhelyezkedést segítő) foglalkoztatáspolitikáról, valamint a passzív (álláskeresői támogatás) ellátások eszközeiről és működéséről. A képzés célja, hogy a hallgatók ismerjék a modern piacgazdaságok foglalkoztatáspolitikai gyakorlatát és a magyarországi foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerét. A tárgyalandó főbb témakörök: a munkanélküliség fogalma és okai; a magyarországi munkanélküliség főbb jellemzői; munkaerő-piaci képzési programok; támogatott foglalkoztatási programok (beruházástámogatás, közfoglalkoztatás); a munkakínálatot mérséklő támogatások; a foglalkoztatáspolitikai intézményi rendszere; a munkaerő-piaci programok hatáselemzésének módszerei; valamint a munkavállalók szabad mozgásának kérdései az EU-ban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaerőpiaci politika rendszere, célkitűzései
2. Az állami munkaerőpiaci szervezetrendszer
3. Állami foglalkoztatási szolgálat
4. A foglalkoztatáspolitikai eszközök rendszere, célja
5. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök – munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások
6. Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök – álláskeresői támogatása
7. Közfoglalkoztatás
8. A munkaerőpiacon halmozottan hátrányos helyzetben lévő álláskereső foglalkoztatásának kedvezménye; a részmunkaidős foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmény; ösztöndíjas foglalkoztatás; Rehabilitációs Kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásáért igénybe vehető kedvezmény
9. A munkavállalók szabad mozgása az Európai Unióban, Európai Foglalkoztatási szolgálat (EURES)
10. EU 2020 Stratégia és a magyar foglalkoztatáspolitikai stratégia

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról

375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról

2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról

320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint a szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról

30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról

Az Európai Parlament és a Tanács 492/2011/EU rendelete (2011. április 5.) a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról

Amit a közfoglalkoztatásról tudni kell.. – Tájékoztató a közfoglalkoztatás rendszeréről, 2014 február (letölthető:

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=nfsz_kozfoglalkoztatasi)

Frey Mária: Munkaerőpiaci intézmények és politikák, BCE Emberi Erőforrások Tanszék, Budapest, 2011 (letölthető:

<http://tankonyvtar.hu>)

Fazekas Károly, Neumann László (szerk.): Munkaerő-piaci tükrök 2013, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi

Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézet, Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft., Budapest, 2014.

(letölthető: <http://econ.core.hu>)

„A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozása - szakpolitikai stratégia” (letölthető:

<http://2010-2014.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/foglalkoztataspolitikaert-elelos-allamtitkarsag/hirek/a-2014-2020-kozotti-idoszak-foglalkoztataspolitikai-celu-fejleszteseinek-megalapozasa-szakpolitikai-strategia>)

EU 2020 Stratégia (letölthető: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm)

Személyügyi informatika

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 5

Meghirdetés féléve: tavasz

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Informatika

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A személyügyi informatika dinamikus fejlődése következtében egyre általánosabbá válik a korszerű személyügyi szaktudást tartalmazó szoftvertermékek alkalmazása. Az informatika fejlődése elősegíti az emberi erőforrás gazdálkodás funkcióinak integrált és hatékony számítástechnikai támogatását. A személyügyi tevékenység hagyományos és új feladatait – nyilvántartás, bérügyvitel, személyügyi funkciók, időgazdálkodás, e-learning – korszerű szoftverek, szakértői rendszerek támogatják. A tantárgy keretében a hallgatók átfogó képet kapnak a működő rendszerek tapasztalatairól, a személyügyi szoftverek alkalmazásának előnyeiről. Elemezzük azokat a tényezőket, amelyek alapján eldönthető, hogy az adott szervezeti körülmények ismeretében, melyik termék alkalmazása célszerű és milyen feltételeket igényel a választott termék hatékony felhasználása. A hallgatók nemcsak egy új tudományterület fogalom- és eszközrendszerébe pillanthatnak be, hanem az informatika személyügyi funkciókat támogató lehetőségeit is készségi szinten sajátíthatják el.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy keretében ismertetett szoftverek:
Oracle, People Soft, SAP, Success Factors, Nexon

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Órai tananyag
Szoftverekhez kiadott ismertető

Ajánlott irodalom:

Turban, E.; McLean, E.; Wetherbe, J.: Information Technology for Management, John Wiley & Sons, 1999 ISBN 0-471-17898-5

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Közigazgatáselmélet

A tantárgy megnevezése (angolul):

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közigazgatási jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Csáki-Hatalovics Gyula

Oktatók: Dr. Csáki-Hatalovics Gyula

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy a közigazgatási jog elméletét ismerteti, beágyazva általában a közjog elméletébe. Bemutatja a közigazgatás, mint speciális igazgatási tevékenység elméletét, valamint a közigazgatási jogviszonytan sajátosságait. Kitér a legfontosabb jogintézmények összehasonlító jogi alapjaira is.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közigazgatási jog tárgya és módszertana
2. Közigazgatás tudományi irányzatok
3. A közigazgatás államelméleti alapjai
4. A közigazgatás, mint szervezetrendszer
5. Személyzeti politika
6. A közigazgatási jogviszony általánosan
7. A közigazgatási jogviszony alanya. A közjogi személyek elmélete
8. A közigazgatási jogviszony tárgya
9. A közigazgatási jogviszony tartalma: jogi felelősség
10. A közigazgatási jogi szankció
11. A közigazgatási szervek közötti jogviszony: irányítás, felügyelet, ellenőrzés
12. A közigazgatási aktusok tana és kritikája

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Dr. Tamás András: A közigazgatási jog elmélete, Szent István Társulat, Budapest, 2005.

Összehasonlító alkotmányjog

A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative Constitutional Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Alkotmányjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelezően választható

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 10 óra/félév

Ajánlott félév:

Meghirdetés féléve: őszi/tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Alkotmányjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Cservák Csaba

Oktató(k): Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az összehasonlító alkotmányjog jelképes utazást biztosít a világ különböző államaiba: az egyes jogintézmények világszerte előforduló módozatait vizsgáljuk. Mindezek során a gyakorlatban alkalmazható konzekvenciákat vonunk le.

Az összehasonlító alkotmányjog a leírt szabályok alapján elemzi a jogintézményeket. A politikatudomány az egyes tényezők tényleges, gyakorlati érvényesülését vizsgálja. Az alternatív előadáson főszabály szerint az alkotmányjogi megközelítést alkalmazzuk, azzal a kitételrel, hogy amennyiben egy jogintézmény tényleges érvényesülése lényegesen eltér a leírt jogszabálytól, ott erre külön utalást teszünk. Az összehasonlító módszertan eredménye kétirányú lehet. Az egyik a „van” pusztá megértésére és leírására irányul. Ezen túlmege a másik irány, amely az összehasonlítás eredményeként a „kell”-re is utal. E tanegység az utóbbi irányvonalat követi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Évközi tanulmányi követelmények ismertetése, bevezetés az összehasonlító alkotmányjogba
2. A hatalommegosztás kérdésköre
3. Kormányzati rendszerek
4. Parlamentek
5. Kétkamarás parlamentek
6. Az államfő
7. A kormány
8. Parlament és kormány viszonyrendszere
9. Összehasonlító választási jog I.
10. Összehasonlító választási jog II.
11. Választás és kormányzat egyes konkrét államokban
12. Alkotmánybíráskodás nemzetközi összevetésben

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
előadások anyaga

Ajánlott irodalom:

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

OM AZONOSÍTÓ: FI 44189

Kilényi Géza: Összehasonlító alkotmányjog, Budapest, PPKE egyetemi jegyzet, 2002

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR | FACULTY OF LAW
KÁROLI GÁSPÁR UNIVERSITY OF THE REFORMED CHURCH IN HUNGARY

